TIENDE JAARGANG 40 BLADZIJDEN

BRABANT STRIP

NIET IEDERE MAAND

102

magazine

© Stichting Jacobs 2002

DE MYSTERIEUZE VAN MELKEBEKE

De zoektocht gaat door

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van *de Reclamestripclub*. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, Jozef Peeters, de familie Lezy, Martin Floré, Joop Schreurs, Philippe Mouvet, Felix De Keye.

Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken

Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys, W. Vandersteen, Jan van Riel

INHOUD

Cover : uit Het geheim van de Zwaardvis, tekening Jacques Van Melkebeke

Agenda 3
Jacques Van Melkebeke 4
Koffie klets 19
Nieuwe strips 27
Reclamestrips 32
Uitgelezen 36

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.

Lidgeld 2002 B/NL :20 euro
(B):**001-2980926-95**
(Nl) : Giro **7616528**

Redactieadres:
Brabant Strip vzw
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel :(0032)(0) 52 / 31.23.46
E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be
nr.9 van 30/11/2002
1.100 exemplaren

De afgelopen weken vielen heel wat e-mails, brieven en kaartjes met steunbetuigingen en gelukwensen in de bus. Dat doet natuurlijk plezier.
Het is altijd de enige bedoeling geweest een publicatie als deze te brengen in samenwerking met andere gelijkgestemden. De medewerkers die de afgelopen 10 jaar mee vorm gegeven hebben aan de vereniging en aan het ledenblad, hebben goed werk verricht en vaak verrast.
Wat het blad betreft, hebben we het zwaarste gedeelte van de weg eigenlijk afgelegd : er is ervaring opgebouwd, we hebben een budget, een publiek, we hebben een goede vorm gevonden, 40 pagina's, hier en daar wat kleur, en verspreiding naar alle windstreken is haalbaar. Het nummer 100 halen, in vaak moeilijke omstandigheden, was dan ook een bekroning, op zich al voldoende om er tevreden een punt achter te zetten.

Blijkbaar is het de wens van velen dat we hiermee doorgaan. Welnu, dat blijft nog steeds haalbaar.
Gedurende de 10 afgelopen jaren hebben we met een handvol medewerkers steeds de balans opgemaakt: hebben we voldoende "dossiers" om de leden een nieuw jaar te beloven? Eenmaal beloofd en het lidgeld gestort, hebben we elk jaar onze belofte waargemaakt en een nieuwe jaargang ge maakt. Dit jaar was er onvoldoende zekerheid om zonder meer een nieuwe jaargang te beloven.
Maar als voldoende medewerkers elk een deel van de oplossing aandragen, dan kunnen we er weer een jaar tegenaan. Er zijn al goede voorstellen binnengekomen, en we hopen dat er nog zullen volgen. Ook een beperkte inzet kan een deel van de oplossing vormen. Sommigen kunnen wel een interview afnemen en op band zetten, maar hebben geen PC. Terwijl anderen wel eens een bandje willen uittypen, maar zich niet geroepen voelen om een interview af te nemen. Gooi het dus vooral in de groep : wij zorgen wel dat alles zo goed mogelijk gecombineerd wordt en dat de persen blijven draaien.
Want dat de zoektocht nooit ten einde is, wordt deze maand weer bewezen. Het artikel van Jean Smits brengt eindelijk het antwoord op een historisch raadsel : Wie tekende Het geheim van de Zwaardvis?

de redactie.

Ledennieuws !!!

Jaargang 2003
Als we kunnen rekenen op alle leden die ons bijdragen beloofden, dan zou volgende jaargang wel eens *extra* mooi kunnen worden!
Dit is dus het moment om het lidgeld weer eens te innen : voor **20 euro** ben je er weer een heel jaar bij. Nog eens voor de duidelijkheid : het lidgeld loopt altijd per kalenderjaar, van januari tot en met december. Wie in de loop van dit jaar lid werd, is dat tot eind december. Vergeet dus niet te storten, want anders valt het januarinummer niet in de bus. Wie later betaalt, krijgt de eerste zending ook later. Misschien is er nog tijd om bij dit nummer nog een overschrijving te stoppen. Als dat niet het geval is, gelieve dan zelf een overschrijving binnen te brengen bij de bank.
Ons rekeningnummer is welbekend :
België :**001-2980926-95**
Nederland : Giro **7616528**
Beide rekeningen staan op naam van Brabant Strip, Londerzeel, België.

AGENDA Stripevenementen

Van 17 sep tot 26 januari 2003 BCB Brussel
De Timoers, 50 jaar ? 500.000 jaar !
(Zie voor meer info de agenda van magazine 97)

December 2002 Temse
Tentoonstelling "Geboortekaartjes getekend door striptekenaars" in het gemeentemuseum van Temse, Kasteelstraat 16. Deze tentoonstelling is enkel op zaterdag en zondag van van 14.00 tot 18.00 te bezichtigen. Dit in de eerste 3 weekends van december. Tijdens deze tentoonstelling verschijnt er een speciale stripkerstkaart. Inlichtingen: mercatorstripbeurs@yahoo.com of 0486/744.899

07 en 08 dec 2002 Hasselt
Grote strip-2-daagse in de Grenslandhallen. Bijzonderheden volgen. ***Brabant Strip is aanwezig (Michel, Etienne)***, *alsook* ***de Reclamestripclub***. Beursinfo: 011/21.09.18 (Luc Liesens)

15 dec 2002 Venlo-Blerick (Nl)
Platen- en stripbeurs in "De Staay", Witherenstraat 68. Info: **http://www.mill-hill-productions.nl/index1.htm**

21 dec 2002 Zulte
Kiekeboe fandag in het Ontmoetingscentrum, Kerkstraat 36 Zulte(Olsene). Ruil en stripbeurs enkel van Kiekeboematriaal; gratis tafels/1per persoon - Beursinfo 0475/943266 Kiekeboevrienden Zulte - email:**kiekeboefandag@hotmail.com**

05 jan 2003 Aarschot
Strip-, platen en CD beurs in de stadsfeestzaal, Demervallei 14. Toegang van 10u tot 18u. Ron Van Riet signeert. Beursinfo: 015/22.01.63 of 0495/21.01.63 (Kurt Discart)

19 jan 2003 Berchem
9de strip-, platen en CD beurs in het Alpheusdal, F.Williotstraat 22. Toegang van 10u tot 18u. Beursinfo: 03/236.25.40 (stripwinkel Alex).
Brabant Strip is aanwezig

Van 21 januari tot 18 mei 2003 BCB Brussel
Retrospectieve Hermann (Zie voor meer info de agenda van magazine 97)

8 en 9 feb 2003 Temse
Viering van 40 jaar Jean-Pol door de Culturele Vereniging Spirit . Op zaterdag 8/2 is er een stripquiz over de reeks Sammy, voor ploegen van 2 personen. Op zondag 9 februari wordt het nieuwste album van Sammy Lady "O" als luxe-album op 250 gesigneerde exemplaren voorgesteld op het gemeentehuis van Temse. Er komt ook een overzichtstentoonstelling over het werk van Jean-Pol. Inlichtingen: **mercatorstripbeurs@yahoo.com** of bel 0486/744.899

16 feb 2003 Opwijk
Jaarlijkse stripbeurs van jeugdclub De Nijdrop. OPGELET!! Nieuwe locatie, nl. het Gemeenschapscentrum Hof ten Hemelrijk – Kloosterstraat 7. Beursinfo: tel. 052/35 61 65, fax 052/35 19 47, e-mail **nijdrop@skynet.be**, of surf naar **www.nijdrop.be**

22 en 23 feb 2003 Rijswijk (Nl)
5de grote stripbeurs in de Darling Market georganiseerd door Strip2000. Meer info op **www.strip2000.nl**
Brabant Strip is aanwezig (Patrick Etienne)

02 maa 2003 Peisegem/Merchtem
4° stripbeurs van 10.00 tot 18.00 u in de gemeentelijke tuinbouwschool , Molenbaan 54. Volgende tekenaars hebben medewerking toegezegd : Marvano, Leemans, Ilah, Kim Duchateau, Steven Dupré, Luc Morjeau, Studio Max. Tekenaars signeren van 13.30 u tot 17.30 u.Inkom: 2 euro / kinderen -12 jaar : gratis. Leden Brabant Strip : inkom : 1.50 euro op vertoon van (oude of nieuwe) lidkaart! Beursinfo: Lomme Filip : 02/452.50.08. of e-mail : **filip.lomme@pandora.be.** Surf ook eens naar **www.users.skynet.be/svo/**

15 maa 2003 Zwolle (Nl)
De Zwolsche Stripbeurs, De regionale stripbeurs van Oost-Nederland te Zwolle. Een organisatie van Strip2000. Meer info op **www.strip2000.nl**

21 apr 2003 Delft
De Delftse stripdag, een gezellige en karakteristieke regionale stripbeurs. Een organisatie van Strip2000. Meer info op **www.strip2000.nl**

11 mei 2003 Houten (Nl)
2e Grote Stripbeurs van Midden Nederland, in het Euretco Center te Houten. De grootste dagstripbeurs van de Benelux. Een organisatie van Strip2000. Meer info op **www.strip2000.nl**

27 apr 2003 Leuven
Jaarlijkse stripbeurs georganiseerd door stripclub Tafelrond in zaal "Het Bad" gelegen Martelarenlaan te Kessel-Lo, net achter het station van Leuven. Stripverzamelaars en sympathisanten voor de ruilbeurs kunnen hier terecht van 10 tot 17 uur. **Info & inschrijvingen: Hendrickx Jean-Pierre, tel: 016/23.65.97.**

18 mei 2003 Antwerpen
3de strips- platen en Cd beurs in sportzaal Schijnpoort, Schijnpoortweg 55 (achterkant sportpaleis). De organisatie berust bij vzw De Stripvrienden. Verdere info i.v.m. de geplande activiteiten volgt. ***Brabant Strip is aanwezig.*** Beursinfo: Frank Van Bergen: 0486/31.45.88, e-mailadres **info@stripsmeteenhart.org**, of surf naar **www.stripsmeteenhart.org**.

Brabant Strip Agenda
p/a Michel Sels, Kreupelstraat 144 te 1980 Eppegem, tel : 015/62.33.89 ; e-mail: michel.sels@pandora.be

l'Ami Jacques

De achtergronden van het Belgische beeldverhaal

In BSM 59 verscheen volgend stukje over Jacques van Melkebeke, onder de titel : *Wat is het geheim van de zwaardvis?*

"... Wanneer Hergé zijn vrienden Jacobs en Laudy aanbeveelt als striptekenaar bij Kuifje, introduceert hij ook Jacques van Melkebeke als de geschikte hoofdredacteur voor het blad. Leblanc verneemt echter vlug het oorlogsverleden van zijn hoofdredacteur. Dit zorgt voor een eerste wrevel tussen Hergé en Leblanc. Eind '46 wordt Van Melkebeke vervangen door André Fernez. Maar Hergé, Jacobs en Laudy laten hun vriend niet vallen. Ze blijven in het geheim beroep doen op zijn talent zowel voor scenario's als zelfs voor tekeningen.

Tegenwoordig worden de scenario's van de eerste verhalen van Corentin en Hassan en Kadoer officieel aan Van Melkebeke toegeschreven. Hij zou ook meegewerkt hebben aan de scenario's van Kuifje en Blake en Mortimer, maar dat blijft tot nu toe slechts een vermoeden. De cover van het weekblad Kuifje, nr 8 van 1947, is gesigneerd door Jacobs maar werd in werkelijkheid door Jacques Van Melkebeke getekend. Heeft Van Melkebeke nog meer getekend voor Jacobs? Een ander merkwaardig feit uit die periode is immers dat Jacobs de eerste 18 platen van Het geheim van de zwaardvis hertekend heeft voor de albumuitgave wegens een te groot stijlverschil met de latere pagina's..."

Leverde Jacques Van Melkebeke in stilte een belangrijke bijdrage aan de grootste Belgische stripklassiekers? Vandaag, vier jaar later, wordt ons vermoeden bevestigd in het op 11 oktober jongstleden verschenen boek *A l'ombre de la ligne claire* van Benoit Mouchard.

- Jean Smits -

◀ *Vier vrienden in 1941 : Jacques Van Melkebeke ontkurkt een fles, Hergé rookt een sigaret, Paul Jamin kijkt door het raam. Zij werken alledrie voor "de krant", de collaborerende Le Soir. Jacobs kijkt toe.*
(tekening van Stanislas, uit :
De avonturen van Hergé, Ook&Blik/De harmonie, 1999)

De vlucht voor de werkelijkheid

Jacques Alexandre Van Melkebeke (ps. JVM, Jacques Alexander) werd geboren in Brussel in 1904 en groeit op in wat toen nog een deel was van de zeer volkse marollenwijk, meer specifiek in de Cellebroersstraat (rue des Alexiens). De ouders van zijn moeder baten er een cabaret uit, Chez Jacques. De ouders van JVM gaan vrij vlug uit elkaar en zijn moeder keert met de piepjonge Jacques terug naar haar ouderlijk huis, waar hij opgroeit in armoede. Zijn matras moet regelmatig met formol ontsmet worden om de insecten weg te houden. Zijn grootouders kijken amper naar hem om, grootvader is eigenlijk de stiefvader van zijn moeder en grootmoeder was zodanig tegen het huwelijk van haar dochter gekant geweest, dat ze het kind al verwenste van voor zijn geboorte. Zijn vader ziet hij ooit nog één keer terug omdat hij diens handtekening nodig heeft om zelf te kunnen huwen. Van huiselijke gezelligheid en comfort is er dus geen sprake. Verstrooiing zoeken op straat moet hij ook al niet want in deze arme wijk met cafés en bordelen wordt hij alleen maar geconfronteerd met de miserie van ongelukkige prostituees. Al op zeer jonge leeftijd zoekt JVM zijn ontspanning in boeken en later in films. Het is voor hem een manier van overleven, een vlucht uit de werkelijkheid. Hij verslindt werkelijk alles wat hij kan vast krijgen, klassiekers van Wells, Baudelaire, Verne, Poe, Doyle, Cooper, Dickens, Dumas, enzovoort.

Vrienden voor het leven

In 1914 raakt hij op school bevriend met een zeker Edgard Jacobs, de latere Edgar P. Jacobs, die uit een kleinburgerlijk milieu komt. Maar hun beider tekentalent drijft hen naar elkaar en wanneer Jacobs zich inschrijft aan de academie, weet JVM zijn moeder te overtuigen om ook te mogen gaan. Op de academie raken ze bevriend met Jacques Laudy, een zonderling die zich verzet tegen elke vorm van vooruitgang. Hij weigert bijvoorbeeld steevast de tram te nemen en prefereert een kaars boven een gaslamp. Met Jacobs deelt Laudy zijn passie voor wapens, met JVM zijn hang naar het fantastische. Jacques Laudy zal in het in 1993 postuum uitgegeven *Het rijk van Edgar J.* een hoofdstuk wijden aan deze ontmoeting en periode uit zijn leven.

Maar vooral JVM en EPJ groeien op als echte boezemvrienden door hun gemeenschappelijke interesse voor boeken en film.

Na hun studies ligt de passie van Jacobs bij de opera. Hij werkt in de jaren dertig een tijdje voor de Opera van Lille (Rijsel). Wegens een beroepsverbod voor buitenlandse artiesten moet hij naar België terugkeren, waar hij zijn eerste job terug opneemt : illustrator van brochures voor *Les grands magazins de la Bourse*.

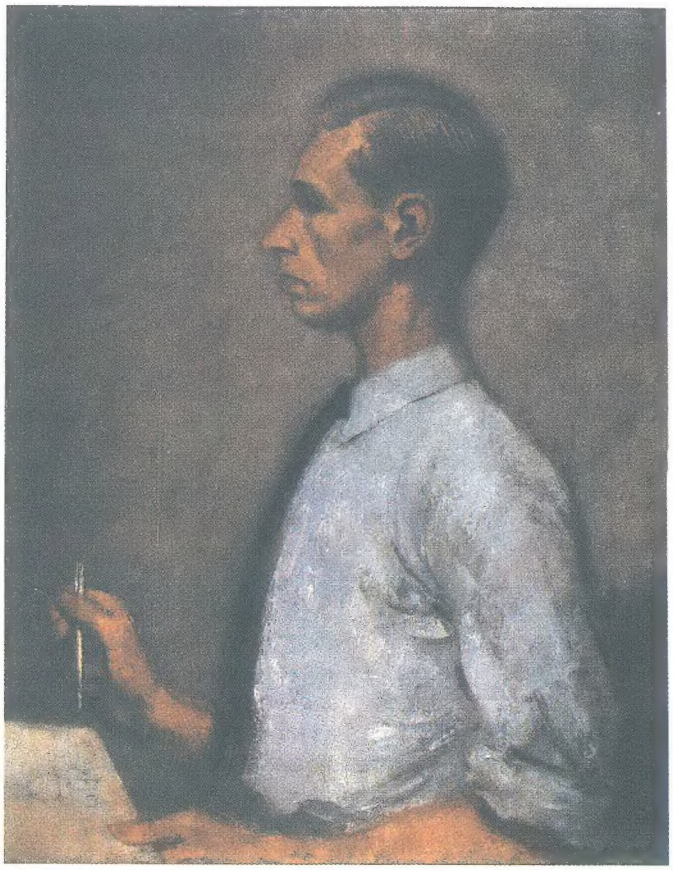

▲ *Portret van Hergé door Jacques Van Melkebeke*

In de oorlogsjaren kan Jacobs korte tijd terug aan de slag als bariton o.a. in het Theatre de la Bourse onder het pseudoniem Dalmas. Maar zijn zangcarrière geraakt door herhaalde tegenslagen niet van de grond en uiteindelijk begint hij - zoals algemeen bekend - via Jacques Laudy als striptekenaar bij het weekblad Bravo! Eerst met illustraties, dan met het voltooien van Flash Gordon en uiteindelijk met het magistrale *De U-straal,* dat later in een herwerkte en spijtig genoeg herkleurde versie in album is uitgebracht.

◀ *Edgar Jacobs, getekend door Jacques Van Melkebeke in 1920.*

▼ *Aan tafel, v.l.n.r. : Jacques Laudy, Edgar Jacobs en Jacques Van Melkebeke (tekening van Laudy, uit : Het rijk van Edgar J., 1993).*

Leverde Jacques Van Melkebeke in stilte een belangrijke bijdrage aan de grootste Belgische stripklassiekers?

De schilderkunst als levensdoel

Jacques Van Melkebeke van zijn kant hoopt te kunnen doorbreken als schilder en zal dit zijn ganse leven (tevergeefs) blijven proberen. De academie is een bourgeoismilieu en JVM beseft al vlug dat hij als *marollien* nooit tot die klasse zal behoren, de klasse aan wie hij zijn schilderijen zou moeten verkopen. Als hij bij een tentoonstelling toch één geïnteresseerde klant heeft, blijkt die achteraf grotendeels met kleren uit zijn kleerkast te willen betalen. JVM had geen keuze en moest deze vernedering accepteren. Een ervaring die hij nooit zal vergeten. Uiteindelijk wordt hij leerling van de schilder Bastien, die er erg conservatieve ideeën over schilderkunst op na houdt en een blijvende invloed heeft op JVM's schilderkunst.

Een bescheiden doorbraak

In 1936 trouwt hij met Ginette Duchesne, de dochter van een gesneuveld officier. Al vlug wordt hun enige dochter, Chantal, geboren. Door dit huwelijk klimt JVM op de sociale ladder en kan hij verhuizen naar een betere wijk in Elsene. Hij wordt zelfs gevraagd als lid van de vrijmetselaarsloge maar verlaat ze een jaar later omdat hij de rituelen ronduit belachelijk vindt. Hij stelt ondertussen meer en meer ten toon, o.a. 100 van de 350 tekeningen die hij gemaakt heeft, gebaseerd op het werk van Rabelais. Hij haalt de pers, onder meer omdat een aantal erotische prenten wegens censuur verwijderd werden.

De bezetting tempert de schildersactiviteiten

Ondertussen staan we aan de vooravond van de Duitse inval. JVM wordt gemobiliseerd maar vóór hij zijn eenheid kan bereiken, wordt hij ingehaald door het snel oprukkende Duitse leger. Op 28 mei 1940 komt hij zonder geld terug aan in Brussel. Zijn vrouw en dochter zijn gevlucht naar Frankrijk, maar zullen enkele maanden later ook naar Brussel terugkeren. Toevallig stoot hij in Brussel op een oude vriendin, Suzanne Duchaine. Zij blijkt ondertussen verantwoordelijk te zijn voor de vrouwenpagina van *Le Soir* (later in de volksmond "Le Soir volé" genoemd omdat de oorspronkelijke uitgevers aan de dijk werden gezet door de Duitsers). Omdat de oorspronkelijke redacteurs weigerden om nog voor Le Soir te werken, krijgt JVM bij een bezoek aan zijn vriendin op de redactie het voorstel om de kinderpagina te verzorgen. Hij gaat hierop in en stelt zich op 20 juni 1940 in *La page de l'enfance par Jacques Van Melkebeke* voor aan zijn jeugdig lezerspubliek als "l'ami Jacques". Naast de kinder-pagina publiceert hij dagelijks in Le Soir een strip met ondertekst, eerst *Les aventures du Baron de Crac*, een soort Munchausen en daarna *Le Gargantua de Rabelais, adapté pour les enfants*. Echte strips met tekstballonnen heeft JVM in deze periode niet gemaakt. Ook de strips op de kinderpagina zijn tekeningen met de tekst eronder, meestal een adaptatie van een bestaande tekst, zoals sprookjes van de gebroeders Grimm. Vanaf 12 juli verzorgt hij ook de filmrubriek en vanaf september illustreert hij de theaterrubriek van Marcel Dehaye (de latere secretaris van Hergé in de periode '53 tot '78).

Politiek heeft JVM nooit geïnteresseerd en zijn werk voor deze krant heeft dan ook geen politieke inslag. Naarmate de tijd vordert, verandert de toon van de krant en de propaganda en het antisemitisme worden alsmaar explicieter. Toch blijft JVM verder werken om zijn dochter niet in armoede te moeten storten, een armoede die hij zelf maar al te goed heeft gekend. Niet dat hij duitsgezind is : hij weigert de bespreking van *Olympia,* de film van Hitlers favoriete regisseuse Leni Riefenstahl over de Olympische Spelen van 1936 in Berlijn. De film dateert van 1938 en later verscheen er ook een Franse versie met als titel *Les dieux du stade*. Iemand anders schrijft dan maar een recensie voor de filmrubriek van 30/08/1940.

▼ *De kinderpagina uit Le Soir van 10/10/1940, met een strip van JVM, naar een sprookje van Grimm.*

10 LE SOIR 10 OCTOBRE

LA PAGE DE L'ENFANCE

PAR JACQUES VAN MELKEBEKE

Dessins de Van Melkebeke **HANS LE RUDE** CONTE DE GRIMM

Ergé, de bekende tekenaar...

Wanneer De Becker hoofdredacteur wordt van Le Soir, weet deze zijn kennis Hergé over te halen om Kuifje in Le Soir te publiceren. De opvolger van *Le petit vingtième* is geboren: *Le Soir jeunesse* wordt vanaf 17/10/1940 een wekelijkse kinderbijlage in dezelfde lijn. JVM kondigt de nieuwe bijlage als volgt aan: "*Beste kinderen, Dit wordt een grote verassing voor jullie! Gezien het grote succes van La page de l'enfance, heeft Le Soir besloten om er een uitneembaar blad van te maken, onder de titel Soir-jeunesse. Het volstaat om elke week de voor jullie bestemde pagina uit de krant te halen, ze te plooien en daarna de boordjes open te knippen om een mooi en gemakkelijk te bewaren tijdschrift te krijgen. Om jullie nog beter te plezieren en veel plezante momenten te bezorgen, zullen we vanaf nu met drie zijn!! Iedere week zullen jullie in le Soir-jeunesse het volgende vinden: een dubbele pagina met een verhaal in prentjes door jullie vertrouwde vriend Jacques, een dubbele pagina door mijn kameraad Ergé, de bekende geestelijke vader van Kuifje, die voor jullie een nieuw verhaal begint, verder nog tekeningen, verhalen, kruiswoordraadsels, rebussen door mijn andere kameraad Jam, met zijn onuitputtelijke fantasie, en tenslotte romans en heel wat interessante en plezante rubrieken! Dat voortaan de donderdag De Soir-jeunesse dag moge worden. Jullie vriend Jacques.*" (15)

Samen met Hergé en Jamin vult JVM dus Le Soir jeunesse. JVM kende Hergé voordien helemaal niet - zie : Ergé(!) - maar beide mannen raken bevriend en het komt zelfs tot een samenwerking. Ze schrijven samen de scenario's van twee theaterstukken over Kuifje : *Tintin aux Indes* en *Monsieur Boullock a disparu*. Het is trouwens tijdens één van de voorstellingen dat JVM Hergé aan EPJ voorstelt, namelijk op 15 april 1941. Hergé is in die periode voor een deel het noorden kwijt omdat hij de avonturen van Kuifje, die tot dan getuige zijn van hun tijd en zich op min of meer bestaande plaatsen afspelen, niet meer in dezelfde lijn kan voortzetten binnen de context van de Duitse bezetting. Kuifje wordt in de richting van een fantasiewereld en zuivere ontspanning gedwongen. Van Melkebeke komt dus als geroepen met zijn grote culturele bagage en het gebeurt regelmatig dat JVM in de discussies ideeën bovenhaalt die hij put uit zijn grote lees- en filmcultuur.

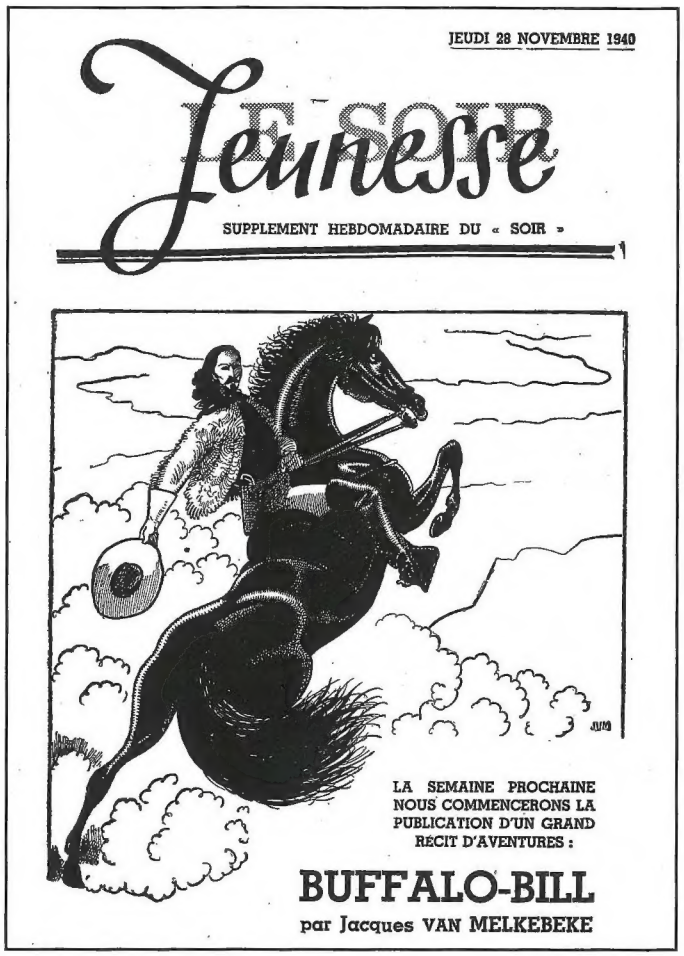
JEUDI 28 NOVEMBRE 1940
LE SOIR
Jeunesse
SUPPLEMENT HEBDOMADAIRE DU « SOIR »
LA SEMAINE PROCHAINE NOUS COMMENCERONS LA PUBLICATION D'UN GRAND RÉCIT D'AVENTURES :
BUFFALO-BILL
par Jacques VAN MELKEBEKE

◀ Een cover van JVM voor Le Soir Jeunesse van 28/11/1940

Demain 8 mai, à 14 h. 30
au THEATRE DES GALERIES
IVe REPRESENTATION DE
TINTIN AUX INDES
AVIS IMPORTANT : On a dû refuser du monde lors de la représentation précédente; donc, un bon conseil :
RETENEZ VOS PLACES !
C'est le Dimanche 2 juin, à 11 heures du matin qu'aura lieu le Grand Concours de chant et de récitation
au THEATRE DES GALERIES

Aankondiging in Le Soir Jeunesse van 08/05/1941 voor Tintin aux Indes ▶

◀ ▲ ▼ De strips op deze pagina's bewijzen dat JVM wel degelijk een getalenteerd tekenaar was.

LE GARGANTUA DE RABELAIS

adapté pour la Jeunesse par Jacques van Melkebeke

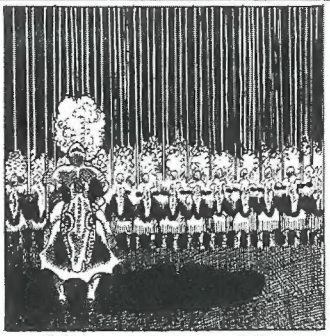

15. Puis, pendant qu'on apprêtait son dîner, il alla faire mettre en ordre son artillerie, fit déployer son enseigne et son oriflamme, et charger force munitions et provisions. En dînant, il donna ses ordres de bataille. Le seigneur Trepelu reçut le commandement de l'avant-garde, qui comptait seize mille quatorze arquebusiers et trente-cinq mille aventuriers.

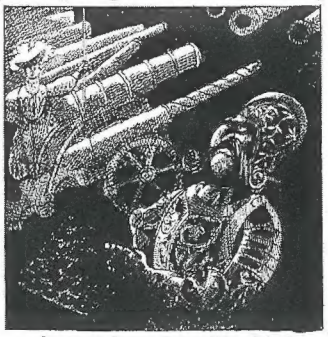

Le grand écuyer Touquedillon fut affecté à l'artillerie, composée de neuf cent quatorze pièces de bronze : canons, doubles canons, basilics, serpentins, couleuvrines, bombardes, faucons, passevolants et spiroles. L'arrière-garde fut confiée au duc Raquedenare. Le roi et les princes restèrent avec le gros des troupes. Avant tout...

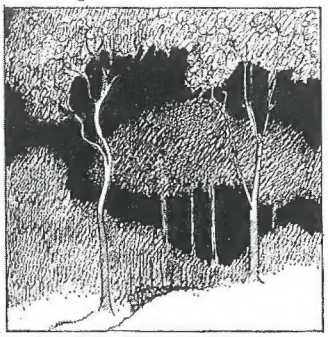

...le capitaine Engoulevent fut envoyé avec trois cents chevau-légers pour découvrir le pays et savoir si nulle embûche n'y était dressée. Ils trouvèrent toute la contrée environnante en paix et silence, ce qu'apprenant Picrochole donna l'ordre de marcher. Alors, les troupes s'avancèrent sans ordre ni mesure, gâtant et dissipant tout sur leur passage.

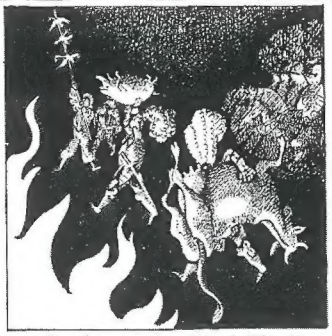

Sans épargner ni pauvre, ni riche, ni lieu sacré, ni profane, ils emmenaient bœufs, vaches, taureaux, veaux, génisses, brebis, moutons, chèvres et boucs, poules, chapons, poulets, oisons, jars, oies, porcs, truies, gorets, abattant les noix, vendangeant les vignes, dépouillant les arbres de leurs fruits. C'était un désordre incomparable!

Wie tekende De zwaardvis in 1946?

HET GEHEIM VAN DEN ZWAARDVISCH
(Tekst en teekeningen van Edgar-P. JACOBS)
IN DE GEHEIME WERKPLAATSEN VAN SCAW-FELL, BEEINDIGD MEN DE CONSTRUCTIE VAN EEN GEHEIMZINNIG TOESTEL: "DE VLIEGENDE ZWAARDVISCH"...
KOMEN WE TIJDIG KLAAR PROFESSOR MORTIMER? HET IS HOOG TIJD! DAT Z.H. 22 MAAR TIJDIG ZIJN RAPPORT INZEND!
NOG ENKELE DAGEN KAPITEIN BLAKE, EN ZE ZULLEN WETEN WAT NIEUWS!...
ALLO! ALLO! ZEER DRINGENDE BOODSCHAP VAN Z.H. 22...
ALLO! HIER Z.H.22... DE ALGEMEENE AANVAL WORDT HEDEN NACHT OM 2 UUR ONTKETEND... SCAW FELL ZAL AANGEVALLEN WORDEN...
DOOR PARA... PAN!!!
"T'IS DE STEM VAN OLRIK!"
"DAT IS HET LOT VAN ALLE VERRADERS!"

Een duidelijk verschil tussen Olrik in de hoofding en in de tekening daar net onder (uit Kuifje 2, 1946) ; tenslotte de hertekende versie 1950) ▶

© Stichting Jacobs 2002

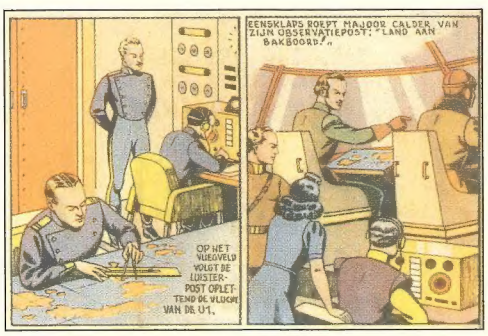
EENSKLAPS ROEPT MAJOOR CALDER VAN ZIJN OBSERVATIEPOST: "LAND AAN BAKBOORD!"
OP HET VLIEGVELD VOLGT DE LUISTERPOST OPLET. TEND DE VLUCHT VAN DE U1.

▲ *Zwaardvis 1946*

◀ *U-straal 1943*

Zwaardvis 1950 ▶

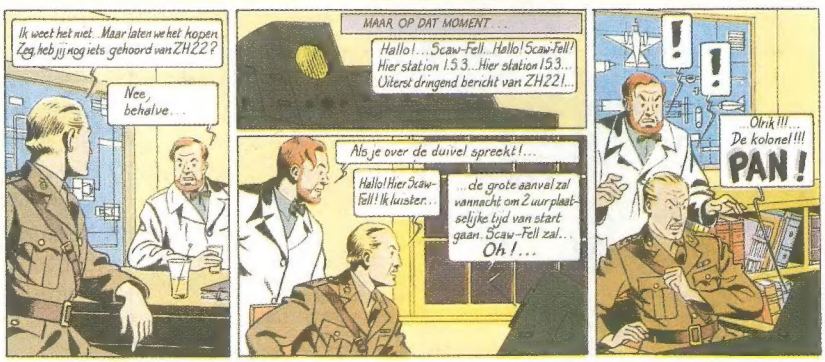
Ik weet het niet. Maar laten we het hopen. Zeg, heb jij nog iets gehoord van ZH22?
Nee, behalve...
MAAR OP DAT MOMENT...
Hallo!... Scaw-Fell... Hallo! Scaw-Fell! Hier station 153... Hier station 153... Uiterst dringend bericht van ZH22!...
Als je over de duivel spreekt!...
Hallo! Hier Scaw-Fell! Ik luister...
...de grote aanval zal vannacht om 2 uur plaatselijke tijd van start gaan. Scaw-Fell zal...
Oh!...
Olrik!!!... De kolonel!!!
PAN!

Vergelijking van de tekenstijl van De U-straal (Bravo, 1943) en de eerste versie van Het geheim van de Zwaardvis (Kuifje, 1946) valt negatief uit voor Zwaardvis-46. De decors in Zwaardvis-46 lijken plots van bordkarton ; de layout is pover : tekstvakken vullen willekeurig de ruimte ; de figuren nemen geen typische Jacobs-houding aan.
In de voor het album hertekende versie (rechts, 1950) corrigeert Jacobs al deze fouten. Vergelijk de houding van professor Marduk uit de U-straal (rechts) met die van Blake én Mortimer én de Chinees achter Olrik in de originele versie (boven) en in de hertekende versie (rechts).
Tussen De U-straal-43 en Zwaardvis-50, beiden onmiskenbaar Jacobs, zit duidelijk een "vreemde" Zwaardvis-46.

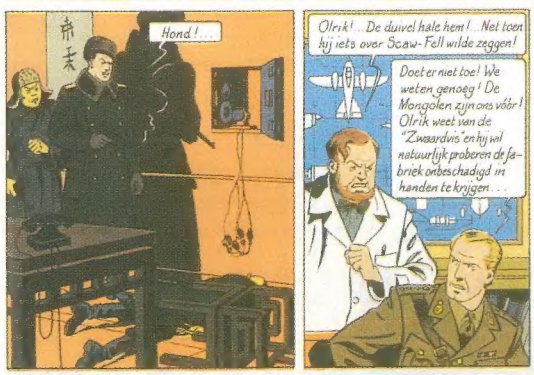
Hond!...
Olrik!... De duivel hale hem!... Net toen hij iets over Scaw-Fell wilde zeggen!
Doet er niet toe! We weten genoeg! De Mongolen zijn ons vóór! Olrik weet van de "Zwaardvis" en hij wil natuurlijk proberen de fabriek onbeschadigd in handen te krijgen...

MAIS QUELLE N'EST PAS SA SURPRISE EN SAPERCEVANT QUE LES ROCHERS EMETTENT UNE LUEUR PHOSPHORESCENTE DONNANT AU PAYSAGE ENVIRONNANT UN ASPECT FANTASTIQUE

▲ *Erg typische theatrale Jacobs-arm (De U-straal, 1943). Let op de uitdrukking op de gezichten van Marduk, Blake (prentje net boven) en Mortimer (prentje links). Echt Jacobs*

Vergelijking van de kop van Lord Calder uit De U-straal (links : Bravo 25, 7° jaar, 1943) en Blake in Het geheim van de Zwaardvis (midden, Kuifje 1, 26/9/1946, hoofding) ; rechts opnieuw Blake, in Kuifje 3, 10/10/1946. ▼

Conclusie :
Het geheim van de Zwaardvis werd in 1946 niet alleen geïnkt, maar ook getekend *door Jacques Van Melkebeke, niet door Jacobs. De hoofding kan van Jacobs zelf zijn, ofwel gewoon overgetrokken.*
Zeer waarschijnlijk heeft JVM de basis voor het scenario geschreven en dan ook de eerste platen getekend.

De invloed van JVM op Kuifje

In 1999 verscheen het boek *Tintin chez Jules Verne,* waarin de auteurs aantoonden hoe groot de invloed van Jules Verne en zijn oeuvre wel was op het werk van Hergé. Benoit Peeters bevestigde al in BSM 67 dat de evidente Verne-invloeden in *De geheimzinnige ster (20/10/41-220542)*, *Het geheim van de eenhoorn (05/06/42-14/01/43)* en *De schat van scharlaken Rackham (19/02/43-23/09/43)* ongetwijfeld aan Van Melkebeke toe te schrijven zijn. Maar Hergé, die volgens een latere verklaring van een verbitterde JVM *"nog geen drie boeken in zijn leven gelezen had"*, is zich van geen kwaad bewust. Hergé had trouwens begrepen, sinds *De blauwe lotus* tot stand kwam met de hulp van Tchang, dat de kwaliteit van Kuifje er alleen maar op vooruit kon gaan door met anderen over zijn ideeën te praten. Hergé vertelt hierover: *"Als ik een idee heb dan praat ik er graag over met mijn medewerkers om hun reactie te kennen. Niet dat ik mij noodzakelijkerwijs ga aansluiten bij hun reactie en mijn oorspronkelijk idee zal aanpassen. Tenzij iemand met iets beters afkomt. In dat geval moet ik toegeven dat ik totaal ondankbaar ben: ik vergeet compleet en onmiddellijk van wie het idee kwam, om alleen de vondst zelf te onthouden. Ik eigen ze mij onmiddellijk zelf toe."* [2]
In de periode van Le petit vingtième vormen Hergé's jeugdvriend François Gerard en Paul Jamin het klankbord. Vanaf 1941 wordt dit JVM. In *Hergé fils de Tintin* stelt Benoit Peeters dat men vanaf *Het geheim van de eenhoorn* JVM zelfs gerust als co-scenarist kan beschouwen. JVM vertelt op 14 maart 1979 in een interview op de RTBF over zijn samenwerking met Hergé het volgende: *"Ik bezorgde geen afgerond scenario (...) Ik kwam eerder met een voorstel als : we kunnen uw helden in zo'n situatie droppen of hen in zo'n avontuur storten. En dat viel dan in goede aarde of niet. Mijn rol heeft zich altijd beperkt tot helpende hand, zelfs wanneer het basisidee van mij kwam. Want ik zou nooit zulk een idee gehad hebben zonder deze personages en de grafische mogelijkheden van de tekenaar (...) Wat Hergé betreft, vind ik niet dat ik de rol van scenarist heb gespeeld, maar eerder die van gagman, die zijn vondsten ook in een context plaatst, wat een gagman normaal niet doet. Laat ons stellen dat ik hem soms de weg heb gewezen zoals men aan een treinreiziger een bepaalde route of vertrekuren aanraadt (...) Ik wil dit werk niet ontkennen maar ik wil me ook niet belangrijk maken door mij een rol toe te eigenen die ik nooit gespeeld heb. Dit is geen bescheidenheid maar eerlijkheid."* Vanaf 1 januari 1944, met de komst van Jacobs als medewerker van Hergé, wordt het creatieproces opnieuw beïnvloed : daar waar JVM meer structuur en fantasie aan de verhalen van Kuifje geeft, zorgt EPJ met zijn decors voor een preciezer voorstelling van de wereld waarin Kuifje zich beweegt. EPJ poseert ook regelmatig voor Hergé en door diens operaverleden krijgen de personages van Hergé veel meer "présence".

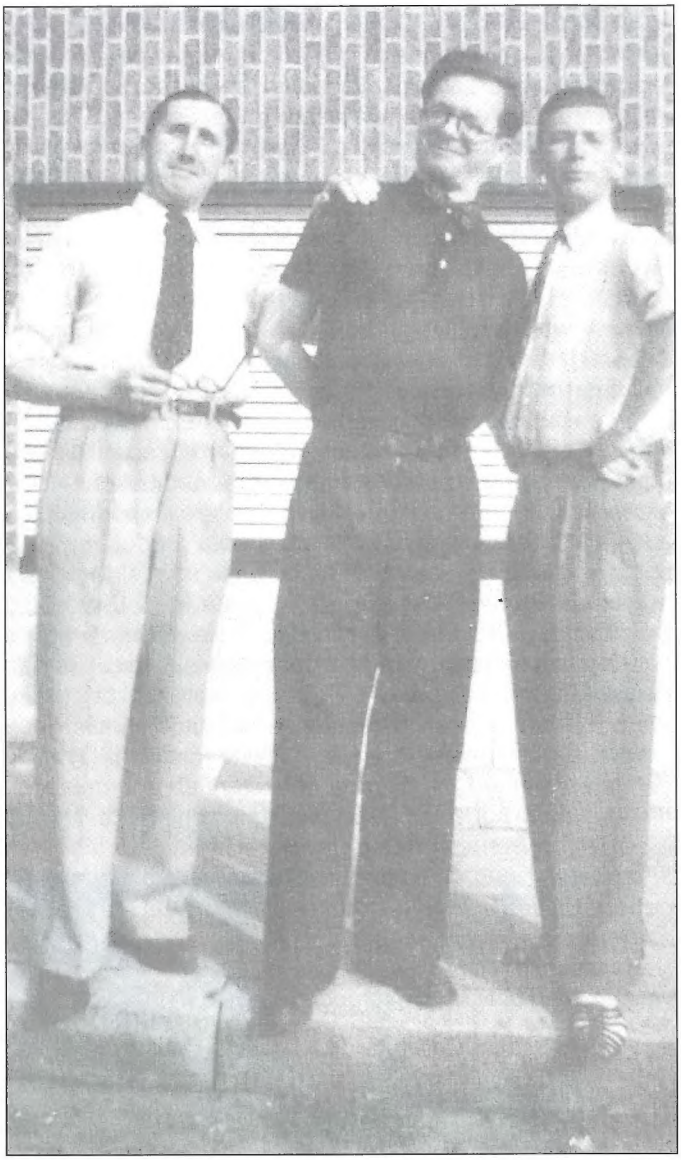

▲ *Het driemansschap in de jaren veertig. V.l.n.r. : Jacobs, Van Melkebeke, Hergé.*

Er wordt nu met drie gediscussieerd en vermits JVM en EPJ als boezemvrienden dezelfde lees- en filmkennis hebben, weegt hun culturele achtergrond door op *De zeven kristallen bollen (16/12/43-07/05/44 & 05/07/44-03/09/44)* en *De zonnetempel* (26/09/46-22/04/48). Na de oorlog zijn het Jacobs en Van Melkebeke die Kuifje terug op het spoor zetten, bevestigt Germaine Kiekens aan Benoit Peeters. [2]

▼ *In de krantenversie van Het geheim van de Eenhoorn (Le Soir, juni 1942) herkennen we Jacques Van Melkebeke op het eerste plaatje van strook 6, uiterst links.*

AU VOLEUR !... AU VOLEUR !... MA VALISE !...
QUE S'EST-IL PASSÉ ?...
DES VOLEURS QUI ONT ÉTÉ PRIS SUR LE FAIT.
POLICE SECRÈTE ! POLICE SECRÈTE !... VOUS DIREZ ÇA AU COMMISSAIRE
H-6

Van Melkebekes collaboratiedossier

Na WOII werden Jacques Van Melkebeke een aantal zaken ten laste gelegd. Naast zijn medewerking aan de Kuifje-strip bleef JVM artikels publiceren in Le Soir volé. Na het einde van Le Soir jeunesse op 23 september 1941, te wijten aan de toenemende papierschaarste, werd hij eerst free-lance redacteur en later kwam hij dankzij Hergé in vaste dienst als redacteur bij Le Soir. Maar telkens wanneer er bij Le Soir moest bezuinigd worden, kwam de job van JVM op de tocht te staan. Hergé deed herhaaldelijk en met succes een tussenkomst bij De Becker. Uiteindelijk werd JVM toch bedankt voor zijn diensten bij Le Soir, volgens een interne nota omdat hij politiek gezien van generlei waarde was. Maar JVM raakte toch meer en meer verstrikt in de collaborerende pers en verleende ook een tijdje zijn medewerking aan *Hommes au travail*. Voor dit blad maakte hij naast interviews, o.a. met Hergé, ook reisreportages en zong hij de lofzang van de stoere Duitse steden. In 1943 publiceerde hij nog een politiek correcte bundel met sterk autobiografische stukjes over het leven in de Brusselse Marollenwijk, *Imageries Bruxelloises*. Hergé verzorgt het ontwerp van de cover maar de illustraties zijn van JVM zelf. Benoit Mouchard haalde heel wat informatie uit dit boekje. Want dat het om een geromanceerde autobiografie gaat, blijkt al uit de eerste paragraaf van de inleiding: "*Wat de dertig jaar betreft die ik in de Marollen heb doorgebracht, die kan men het best vergelijken met anekdotes uit de legerdienst. Het wordt pas grappig achteraf. En alhoewel ik de nadruk heb gelegd op het grappige aspect, kan het gebeuren dat er her en der een wrangere bijklank de bovenhand haalt. Zeker, er is veel te zeggen over de leefomstandigheden van het volk, wiens leiders dikwijls niet veel afweten over de grondredenen van hun gedrag en over de hervormingen waarop ze recht hebben. Maar andere, meer competente personen zullen zich daarmee wel bezig houden...*". Het gaat er effectief soms nogal plat en volks aan toe. Het boekje is doorspekt met Brussels dialect en soms ziet JVM bewust af van een letterlijke vertaling. Hij schrijft dan ook terecht dat hij woorden als *hietekut* en *zattekut* - in die tijd! - beter niet vertaalt wegens risico op zedenschennis.

▲ *Coverontwerp van Hergé.*

▼ *Illustratie door Jacques Van Melkebeke, uit Imageries Bruxelloises*

Na Le Soir wordt *Le nouveau journal* JVM's belangrijkste werkgever. Hierin schrijft hij met een bijzonder scherpe pen kunstkritieken en valt hij vooral de schilderkunst uit het bourgeoismilieu aan (o.a. Magritte). Maar wanneer het einde van de bezetting nadert, doet hij ook aan introspectie, alsof hij zich goed moet praten. Zo schrijft hij op 30 augustus 1944 in de rubriek *La vie artistique* onder de titel *Wat baat het...* een stuk over kunst en kunstkritiek : "*(...) Het is niet misplaatst, het is niet absurd om te stellen dat de kunstenaar dagelijks zijn taak moet voortzetten, waaruit morgen iets groots kan ontstaan, waarvan het gewicht kan opwegen tegen de horror die we vandaag meemaken (...) Neen, de kunstenaar vloekt niet met het onheil der tijden. Hij speelt geen anachronistische rol wanneer hij in al zijn waardigheid zijn lichtgevend werk voortzet. Zich ondanks alles bezig houden met kunst, erover praten, erover nadenken, dat is bijdragen tot het levend houden van het noodzakelijke en ondoofbare licht, ook al is het zwak en misschien beverig maar altijd klaar om weer op te flakkeren in tijden van vrede.* [14] Maar spijtig genoeg blijven zijn activiteiten niet beperkt tot kunst en kunstkritiek en laat JVM zich om den brode ook verleiden tot gerechts-verslaggeving. Meer bepaald het verslag van de veroordeling van een tiental verzetsstrijders zal hem na de bevrijding zwaar aangerekend worden.

De veroordeling

JVM moet verschijnen op het proces van de medewerkers aan Le nouveau journal en wordt op 23 oktober 1946 veroordeeld tot 4 jaar cel, tien jaar tentoonstellingsverbod en een boete van 50.000 bef. Te zijner verdediging schrijft hij in *Notes sur mon activité pendant l'occupation* : *"Als ik terugblik op mijn activiteiten tijdens de oorlog, denk ik te mogen stellen dat ik per toeval in de journalistiek verzeild ben geraakt via het maken van tekeningen voor kinderen en dit op een moment dat het ganse land nog in complete verwarring was na de grote tragedie die het had meegemaakt. Ik ben stilaan geëvolueerd naar meer compromitterende activiteiten, zonder mij ervan bewust te zijn. Ik ging volledig op in mijn artistieke bezigheden, die lijnrecht stonden tegenover de politiek. Als excuus kan ik misschien aanhalen dat ik tijdens deze penibele periode volledig gefixeerd was op het artistieke ideaal, dat ik al sinds mijn prille jeugd nastreef. Een ideaal dat mij blind gemaakt heeft voor een bepaalde realiteit, die me in het oog had moeten springen."* Op 8 januari 1945 had hij deze tekst gedeponeerd in zijn dossier bij het krijgsauditoraat. Maar de krijgsauditeur ziet het minder genuanceerd in zijn pleidooi: *"Ik weet nog altijd niet welke karaktertrek hem eigen is: cynisme of onwetendheid. Totaal geen journalist voor de oorlog, wordt hij het in diverse publicaties tijdens de bezetting. Zijn rechtsrubriek was schandelijk. Hij schildert de weerstander Lejeune af als een verrader. Later verandert hij het geweer van schouder, maar enkel met woorden. Ik eis voor hem tien jaar opsluiting."* (uit : La libre Belgique van 24 oktober 1946). JVM probeert zijn straf te ontlopen. Hij kleurt zijn haar zwart en Jacobs verstopt hem op zijn zolder. JVM zal er op die manier in slagen uit de handen van het gerecht te blijven tot oktober 1947.

Het weekblad Kuifje

Met het Hergé-verhaal is nog lang niet alles verteld over het belang van JVM voor het Belgisch stripverhaal. Ondertussen, terwijl het collaboratieproces van JVM loopt, is op 26 september 1946 het eerste nummer van het weekblad Tintin/Kuifje verschenen. De maquette, gemaakt door Hergé en JVM, was al klaar in april maar het was wachten op het moment waarop Hergé buiten vervolging gesteld werd. In mei wordt Hergé definitief vrijgesproken en vanaf juni beginnen alle auteurs van het eerste uur aan hun strips. Als anoniem(!) hoofdredacteur van het weekblad Kuifje staat JVM niet alleen in voor het redactioneel gedeelte, de keuze van de feuilletons, de scenario's voor Laudy en Cuvelier en zijn niet te onderschatten bijdrage in *De zonnetempel.* Hij heeft ook een belangrijk aandeel in Blake en Mortimer. Voor de eerste Corentin schrijft hij het scenario, weliswaar gebaseerd op de verhalen die Paul Cuvelier in zijn jeugd had verzonnen om zijn broers te amuseren. Het tweede Corentin-verhaal daarentegen is integraal door JVM geschreven. In *Corentin en de wegen van het wonderlijke,* door Philippe Goddin, lezen we : *"Tijdens de periode waarin JVM hoofdredacteur was bij het weekblad Kuifje, heeft hij Cuvelier meermaals verweten dat hij veel te omslachtig te werk ging. Het komt er dan nu voor hem op aan in zijn hoedanigheid als scenarist, te bewijzen wat hij eigenlijk bedoelde. (...) De impact van de tekening wordt zonder twijfel begunstigd door de klassieke manier waarop JVM het verhaal heeft uitgewerkt."* (5)

DESSINS de J. van MELKEBEKE

LE MOUSQUETAIRE SANS VERGOGNE

CONTE d'Horace van OFFEL

▲ *Le Mousqetaire sans Vergogne, een compleet verhaaltje dat in Le Soir Jeunesse verscheen, met sfeervolle illustraties van Jacques Van Melkebeke.*

Hassan en Kadoer

JVM schrijft ook de scenario's voor Hassan en Kadoer van zijn vriend Jacques Laudy. Door hun vriendschap weet hij dat het voor Laudy geen verhalen met veel logische samenhang moeten zijn. Hassan en Kadoer sukkelen dus voortdurend van de ene wereldvreemde gebeurtenis in de andere zonder dat er van een coherente verhaallijn sprake is. De verhalen spelen zich net zo goed af in het Verre Oosten als ten tijde van Napoleon. Hergé ziet deze strip helemaal niet zitten. In zijn ogen is deze naïeve en burleske strip compleet uit de tijd en door zijn ongeloofwaardigheid helemaal niet op zijn plaats in Kuifje. Als artistiek directeur duwt hij zijn wil door en de strip zal in 1952 voor lange tijd uit het blad verdwijnen. Later zullen nog twee verhalen in Kuifje verschijnen, waarvan *De heksentoer* op scenario van JVM en *De geheime opdracht van majoor Redstone* op scenario van Duval. Ook in Petits Belges vinden we een verhaal terug, namelijk *Chasseurs de Chimères*. Sommigen schrijven dit laatste verhaal ook grafisch toe aan JVM. Spijtig genoeg besteedt Benoit Mouchard hier geen aandacht aan en blijft dit een raadsel. Ondertussen werd in het archief van uitgeverij Magic Strip een onuitgegeven scenario teruggevonden van 30 pagina's, van de hand van Laudy zelf, getiteld *La bague aux trois saphires.* Daarover meer als BSM bij leven en welzijn - en met de hulp van Roger Decadt - een Laudy-nummer brengt.

Blake en Mortimer

Het is al langer bekend dat Jacobs voor het nieuwe weekblad Kuifje in eerste instantie een verhaal had voorgesteld dat zich afspeelde in de middeleeuwen : Roland le hardi. Dat wordt hem afgeraden door JVM omdat Laudy met *De vier heemskinderen* dezelfde periode behandelt. JVM stelt hem voor iets te doen in de sciencefiction-richting. Uiteindelijk wordt het *Het geheim van de zwaardvis* en de drie vrienden, JVM, EPJ en Jacques Laudy staan model voor de hoofdrolspelers, respectievelijk Mortimer, Olrik en Blake. In BSM 59 hadden we het al over de sterke vermoedens dat JVM aan de eerste 18 platen van De zwaardvis zou mee getekend hebben. Deze stelling wordt nu bevestigd: Philippe Biermé getuigt dat EPJ hem bij het maken van de maquette van *De wereld van E.P. Jacobs* toevertrouwd heeft dat JVM de eerste 18 platen van Blake en Mortimer geïnkt heeft. Jacobs heeft later om het duidelijke stijlverschil weg te werken een deel van deze platen hertekend voor het album. Tot daar de grafische bijdrage van JVM aan Blake en Mortimer.

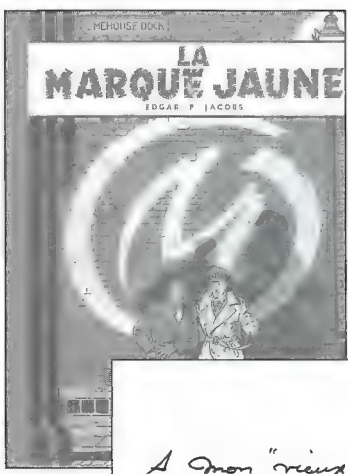

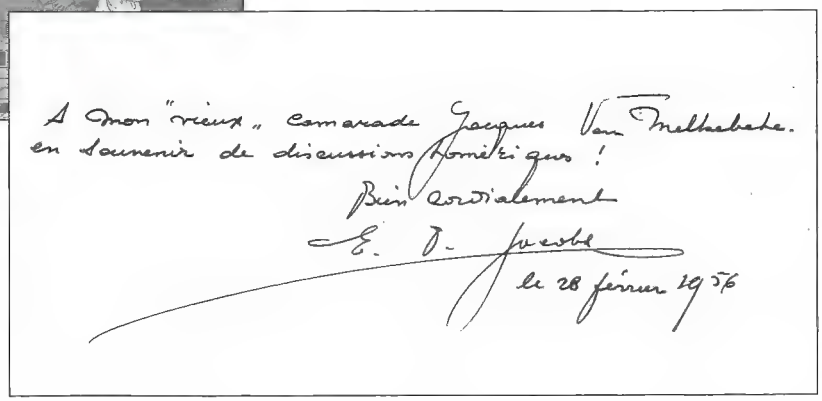
A mon "vieux" camarade Jacques Van Melkebeke.
en souvenir de discussions homériques !
Bien cordialement
E. P. Jacobs
le 28 février 1956

Maar op het vlak van de scenario's gaat de bijdrage van "l'ami Jacques", zoals EPJ hem noemt doorheen zijn autobiografie *Un opéra de papier*, veel verder. Dit wordt trouwens door JVM bevestigd in de eerste monografie over Jacobs, in een stukje dat hij zelf schreef onder het pseudoniem Jacques Alexander.

Over het uitwerken van de scenario's heeft JVM het in de derde persoon over zichzelf: "*Het maken van een scenario duurt maanden en hij (EPJ) heeft de gewoonte om erover te discussiëren met zijn boezemvriend, een uitermate moeilijke gesprekspartner maar altijd constructief.*" [3]

Deze stelling wordt bevestigd in de opdracht die EPJ schrijft in een exemplaar van *Het gele teken* dat hij schenkt aan JVM : "*Aan mijn oude vriend Jacques Van Melkebeke als aandenken aan onze homerische discussies! Zeer hartelijk E. P. Jacobs 28 februari 1956.*" [16] De samenwerking zal duren tot het laatste verhaal. Op 4 oktober 1972 ontvangt JVM een eerste versie van het tweede deel van Sato met volgende nota: "*Ik heb er hard aan gewerkt en ben compleet leeg... Het moet werkelijk fantastisch worden! (...) Wil je dit eens grondig bekijken...*" [7] In het eerder geciteerde interview op de RTBF blijft hij echter bescheiden: "*Jacobs en ik zijn een Siamese tweeling. We zijn erg verschillend, maar we kennen elkaar al zolang dat er een sterke band is: wanneer we elkaar bezig horen, hebben we de indruk zelf aan het woord te zijn... Ik speel een belangrijke rol maar Jacobs is de auteur van B&M: hij heeft altijd het algemeen idee, wat hij in een synopsis uitwerkt. Mijn rol begint wanneer het verhaal al in grote lijnen bestaat. Ik doe alleen maar voorstellen en wanneer ik hem een pre-decoupage bezorg, onthoudt hij de geest van de situaties en de dialogen om ze volledig naar zijn hand te zetten.*" [4]

De opsluiting

JVM blijft uit de handen van het gerecht tot in oktober 1947 een parlementaire vraag gesteld wordt door de communistische volksvertegenwoordiger Demany. Die vraagt hoe het mogelijk is dat de genaamde Jacques Van Melkebeke, medewerker bij le Nouveau Journal en Le Soir, en veroordeeld tot een gevangenisstraf, nog steeds vrij rond loopt! Net als tijdens de oorlog, speelt verklikking in deze troebele dagen een grote rol. Een paar dagen later wordt JVM opgepakt en gaat hij de gevangenis in. Hergé zal de vrouw en dochter van JVM financieel steunen tijdens zijn opsluiting. Raymond Leblanc verving JVM al in 1946 als hoofdredacteur door André Fernez, die het tot ongenoegen van Hergé zal blijven tot 1958. In de gevangenis brengt JVM zijn tijd door met schilderen en het schrijven van scenario's. In november 1949 komt hij vrij.

Het einde van de vriendschap...

Ondertussen heeft Jacobs op 31 januari 1947 de Hergé - studio verlaten, wegens te veel werk met Blake en Mortimer en illustraties in het weekblad Kuifje, zoals *De oorlog der werelden* door Wells. Het feit dat Hergé Jacobs het door hem gevraagde co-auteurschap over Kuifje weigert, is de laatste druppel. De financiële vergoeding voor EPJ's medewerking is in diens ogen niet in overeenstemming met de bijdrage die hij levert.

◀ *Het exemplaar dat Jacobs schonk aan Van Melkebeke in 1956, mét de opdracht die verwijst naar de vele gesprekken.*

Volgens Benoit Mouchard is Hergé daarna zo rancuneus door Jacobs' vertrek en daarenboven zo jaloers op het succes van Blake en Mortimer, dat hij Jacobs op zijn eigen terrein, sciencefiction, de loef wou af steken. Hergé zou wetenschapsverslaggever Bernard Heuvelmans en JVM in september 1947 (juist voor diens opsluiting) gevraagd hebben om samen het verhaal *Kuifje op de maan* te schrijven. Hergé tekent een eerste pagina in potlood maar uiteindelijk zal het verhaal hem niet bevallen. Vermits Heuvelmans ondertussen naar Frankrijk verhuisd is en JVM in de gevangenis zit, belandt het idee in de schuif. Het volgende verhaal wordt gemakkelijkheidshalve de afwerking van het vóór de oorlog begonnen *Het zwarte goud,* dat loopt tot februari 1950 (het werd beëindigd met de hulp van Guy Decissy). Op 30 maart 1950 verschijnt dan toch de eerste pagina van de maancyclus. Hergé heeft ondertussen een zekere Van Noeyen gevraagd om een maquette te maken van de raket. Dit werk bevalt Hergé in die mate dat hij aan JVM de opdracht geeft om Van Noyen te leren tekenen en hij neemt hem in dienst als assistent. De relatie met JVM staat sinds zijn vrijlating op een laag pitje, de communicatie verloopt grotendeels schriftelijk. Hergé wil nu de bezetting voorbij is terug het "ware" Kuifje, met andere woorden hij wil zijn eigen ware aard terugvinden in de avonturen van Kuifje, dus zonder de fantastische elementen. Opnieuw worden het scenario's met een grote realiteitswaarde, wat diametraal staat ten opzichte van de mening van JVM, die al sinds zijn jeugd vlucht in een fantasiewereld. Hergé zal met veel moeite en onderbrekingen het maanverhaal verder afmaken, met Albert Weinberg als klankbord. De relatie tussen JVM en Hergé verziekt meer en meer, ook omdat JVM het moeilijk heeft met het succes van Hergé's strips, in zijn ogen een minderwaardige discipline. JVM kan ondertussen geen kant meer op met zijn schilderkunst : mede door zijn scherpe kritieken in Le nouveau journal, heeft hij zichzelf in het milieu onmogelijk gemaakt. Daarenboven is Hergé aan een veroordeling ontsnapt, terwijl JVM er dagelijks mee geconfronteerd wordt, door zijn tentoonstellingsverbod. Ook het stopzetten van Hassan en Kadoer lag ongetwijfeld op de maag van JVM.
Hergé breekt volgens Benoit Peeters in de loop van 1952 volledig met JVM, naar aanleiding van een bezoek van Bertje Jagueneau. Dit zogenaamd begenadigd medium had een grote impact op Germaine Kiekens. Toen ze het door JVM geschilderde portret van Hergé zag, in Hergé's woning in Ceroux Mousty, verklaarde Jagueneau dat er een negatieve straling van uitging *(zie pag. 5).* Hergé verwijderde toen alles wat met JVM te maken had uit zijn leven.
Benoit Peeters verklaart dat niet alleen het schilderij maar ook het liederlijk gedrag van JVM en zijn vrouw, die er allebei amoureuze escapades op nahielden met mekaars medeweten, aan de basis lag van Bertje Jageneau's pleidooi om te breken met JVM. [2] Ook het huwelijk van Hergé was al jaren in wankel evenwicht sinds hij in 1948 twee buitenechtelijke relaties had gehad. Volgens Hergé heeft hij het moeilijk met zijn huwelijk omdat Germaine altijd volwassener is geweest dan hij, lezen we in *Hergé fils de Tintin.* Germaine vertelt over de breuk met JVM: *"Met JVM is er een ruzie geweest, die slecht is afgelopen. Maar voordien kwamen Georges en hij zeer goed overeen. JVM was een zeer intelligent iemand, die kon schrijven, die kon schilderen... Het was niet zomaar iemand.*

Het Maanavontuur was wellicht het laatste waaraan Jacques Van Melkebeke meewerkte.

Spijtig genoeg heeft hij niet veel geluk gehad in zijn leven. Ik weet niet of het aan zijn gebrek aan geluk lag of aan een gebrek aan organisatie, maar hij verdiende beter." [2]
De officiële breuk komt er volgens Smolderen en Sterckx - in *Hergé portrait biographique* - pas in 1954, op het moment dat Hergé een scenario van JVM met als titel *Kuifje in Tibet* vóór diens ogen verscheurd. Uiteindelijk zal Hergé Van Noyen, die wegens gebrek aan talent een verkeerde keuze was gebleken, vervangen door Bob De Moor, die perfect de plaats van Jacobs als decortekenaar zal innemen en zal Jacques Martin, die zichzelf bewezen heeft met *Het sein staat op rood*, de rol van JVM overnemen.

De zoon van Kuifje
In de niet aflatende stroom Hergé-biografieën verscheen zopas *Hergé, Fils de Tintin*, (Hergé, zoon van Kuifje) van Kuifjekenner Benoit Peeters. De auteur is niet aan zijn proefstuk, eerder publiceerde hij al een standaardwerk als *De wereld van Hergé*. Peeters, voormalig medewerker van de stichting, kent de materie dus door en door en brengt een kritisch boek, dat peilt naar de mens Georges Remi. De biografie concentreert zich vooral op de periode 1944-1953, een crisisperiode in Hergés leven: zijn identiteitscrisis, zijn huwelijksproblemen en zijn vermeende collaboratie met de Duitsers. Peeters kon de hand leggen op privé-correspondentie uit die tijd tussen Hergé en zijn eerste vrouw Germaine. Ook de ontdekte briefwisseling tussen Hergé en zijn eerste secretaris Marcel Dehaye is vaak van persoonlijke aard. Door dit alles bevat dit boek, dat deze keer niet onder het toeziend oog van de erven Hergé geschreven werd, wel bijzonder persoonlijke -mogelijk omstreden- details uit Hergé's leven. Dat alles levert nieuwe bronnen op voor Hergé-vorsers, zodat ongetwijfeld het laatste woord ook deze keer niet gevallen is. WG&PV

Hergé, fils de Tintin
Benoit Peeters
Flammarion 2002, 512 blz, 22 euro

KEIZER KAREL V

Te Gent werd in het jaar onzes Heren 1500, op de 24e van de Sprokkelmaand, Keizer Karel geboren ... Hij was machtig en rijk en mocht met fierheid zeggen dat in zijn Rijk de zon nooit onderging ... Hij was Vlaming en soms was hij alle praal en pracht van zijn hof moe. Dan mengde hij zich als een gewoon burger onder het volk ... Keizer Karel was een knap veldheer en te Pavia deed hij Frans-met-de-lange-neus, de koning van Frankrijk, in 't zand bijten ...

Het leger van Frans-met-de-lange-neus was om zeep en zo moest hij wel zeggen ...

Ik geef me over!

Keizer Karel liet hem verder gerust maar zeer olijk toen hij met hem het Verdrag van Madrid sloot ...

Ik teken slechts als Karel, burger van Gent.

En ik als burger van Vanves!

Te Tunis bevrijdde hij twintig duizend christenen uit de muzelmaanse slavernij

Gij zult de kracht van mijn arm gaan voelen!

Keizer Karel was eenvoudig en vrolijk van aard. Hij deelde de blijdschap en de nood van zijn goed volk en hield, net als zijn volk, van een schuimende kan bier en een stuk in de vuist.

Men vertelde over hem tientallen anecdoten. Al deze vertellingen hebben de eeuwen getrotseerd want het volk kent en vertelt ze nog ...

45

Hahahahaha!!!

Op zekere dag ... maar dit is voor de naaste week ...

▲ *De eerste plaat van Keizer Karel V, uit Ons Volkske 45 van 8/11/1951. Getekend door Jacques Van Melkebeke in een verrassend modern aandoende stijl.*

Hergé slaat twee vliegen in een klap: het doet hem waarschijnlijk plezier dat hij op de zenuwen werkt van Jacobs, die "plagiaat!" roept bij het lezen van *Het sein staat op rood* én hij haalt een bekwame medewerker binnen. Jacques Martin begint in de studio's op 2 februari 1954. Hergé heeft JVM definitief vervangen... Het is alsof hij wil breken met al zijn vrienden uit de oorlogsperiode en de bladzijde definitief wil omdraaien. Vanaf de oprichting van de Studio Hergé in 1953, gaat hij op een hiërarchische manier om met zijn medewerkers ten koste van een alsmaar toenemende vereenzaming, aldus Benoit Peeters in *Hergé fils de Tintin*.

De spookscenarist

Van Melkebeke is nooit geaccrediteerd voor zijn scenariowerk omdat de rol van scenarist in het weekblad Kuifje gewoon niet bestond in de periode toen hij ermee begon. Het is pas met de komst van Goscinny eind jaren '50 dat daar verandering in gekomen is. Maar dit is niet de enige reden, vindt Benoit Mouchard. Deze anonimiteit kwam JVM eigenlijk goed uit want hij wou zich absoluut niet compromitteren, onder welke vorm dan ook, in een discipline die hij als minderwaardig beschouwde. Wanneer in de jaren zeventig Laudy bij het herdrukken van zijn Hassan en Kadoer's door Magic Strip wil dat de naam van JVM eindelijk als scenarist wordt vermeld, heeft JVM het er nog altijd moeilijk mee. Hij zegt tegen de gebroers Pasamonik: "Dit gaat u meer nadelen dan voordelen opleveren." In eerste instantie geeft hij toe en *Les émeraudes du conquistador* vermeldt JVM als scenarist, daarna moeten zij hem opnieuw verbergen achter het pseudoniem Jacques Alexander. Deze anonimiteit was zijn eigen keuze: het enige waar hij bekendheid in wou verwerven, was de kunst. Iets anders zou een verraad betekenen aan zijn roeping van kunstenaar. Zijn enige motivatie was het betalen van de huur en het onderhouden van zijn familie. In zijn *Notes sur mon activité pendant l'occupation* schrijft hij : *"Ik heb mezelf nooit beschouwd als een professioneel journalist. De journalistiek was voor mij niet meer dan een beroep dat ik op een correcte manier uitvoerde, maar met onverschilligheid want ik kon helaas niet leven van mijn kunst. Eens mijn broodwerk vervuld, spurtte ik naar mijn atelier, gedreven door mijn onuitroeibare drang om mezelf te overstijgen. Deze situatie hield en houdt me nog steeds in haar greep. Ik voel me zo weinig journalist, dat ik bij wijle moeite moet doen om mij te realiseren dat ik tijdens de bezetting niet alleen schilder was, in die mate telt enkel mijn beeldend avontuur in mijn ogen."* Benoit Mouchard voegt hieraan toe dat men met het vervangen van journalistiek door stripverhaal, een juist beeld krijgt van het standpunt van JVM tegenover de negende kunst.

Na-oorlogs broodwerk

JVM's schilderkunst zal nooit echt doorbreken. Alhoewel hij met succes exposeert in Parijs in 1952 en in Brussel in 1957 (na zijn expositeverbod), zal de erkenning en bijgevolg het financieel succes uitblijven.

Om in zijn onderhoud te voorzien publiceert JVM in Ons Volkske, onder het pseudoniem Jacques Alexander, nog een volledig zelfgemaakt stripverhaal met tekstballons deze keer : *Keizer Karel V.* Het verhaal loopt van 8 november 1951 nr 45 tot 10 juli 1952 nr 28. Ook wordt hij de anonieme hoofdredacteur van de Franstalige tegenhanger van Ons volk, *Chez nous*, dit alles dankzij Raymond Leblanc. Leblanc toont hiermee zijn dankbaarheid omdat hij maar al te goed beseft dat het JVM is die het weekblad Kuifje vanuit het juiste station en van op het juiste spoor naar het gekende succes heeft doen vertrekken. Maar uiteindelijk wordt de ontmoeting met Max Kleiter, een intieme vriend van Christiane Verbrugghen - het model van JVM - de financiële redding. Hij zal van 1958 tot aan het overlijden in 1983 zorgen voor het merendeel van JVM's broodwerk. Via Kleiter schrijft hij scenario's van reclamefilmpjes voor de firma Van Dam KH (te zien in de bioscopen) en wordt hij één van de belangrijkste leveranciers van het persagentschap International Feature Service (I.F.S.). Hij is tegelijkertijd scenarist en redacteur. Het agentschap levert artikels, cartoons, strips en fotoromans aan een groot aantal kranten en internationale bladen. Zo maakte JVM tot 3 fotoromans per maand voor Libelle Rosita. Hij schrijft niet alleen het scenario en de dialogen maar doet ook de mise en scène. Zo kiest hij meerdere malen het huis van Jacobs in Lasne als decor. JVM blijft ook stripscenario's schrijven. Naast minderwaardig werk voor o.a. Engelse studio producten, schrijft hij vanaf 1967 de uitstekende scenario's van Bi Bip voor Jean-Pol, die toen bij het I.F.S. de lettering van de fotoromans deed en later ook nog *Bertje Kluizenaar.* Wanneer Kleiter in 1972 constateert dat er een markt is voor esoterisch-weten-schappelijke werken, vraagt hij aan JVM, met zijn grote literaire achtergrond en interesse voor het esoterische, om een boek te schrijven over de dood. Het boek, *Les énigmes de la survivance* door Jacques Alexander, wordt een groot succes: 100.000 verkochte exemplaren, vertalingen inbegrepen.

Begin jaren zeventig verschijnt er zelfs nog een stripverhaal van de hand van JVM. Op het einde van de jaren zestig vraagt Kleiter hem om in de toenmalige tijdsgeest, het is de periode van Barbarella en Epoxy, een erotisch stripverhaal te tekenen.

▼ *Misschien nog een onverwacht nieuwsje : Jacques van Melkebeke schreef de scenario's voor Bi-Bip en voor Bertje Kluizenaar, klassieke strips van Jean-Pol die o.a. in Ohee! verschenen.*

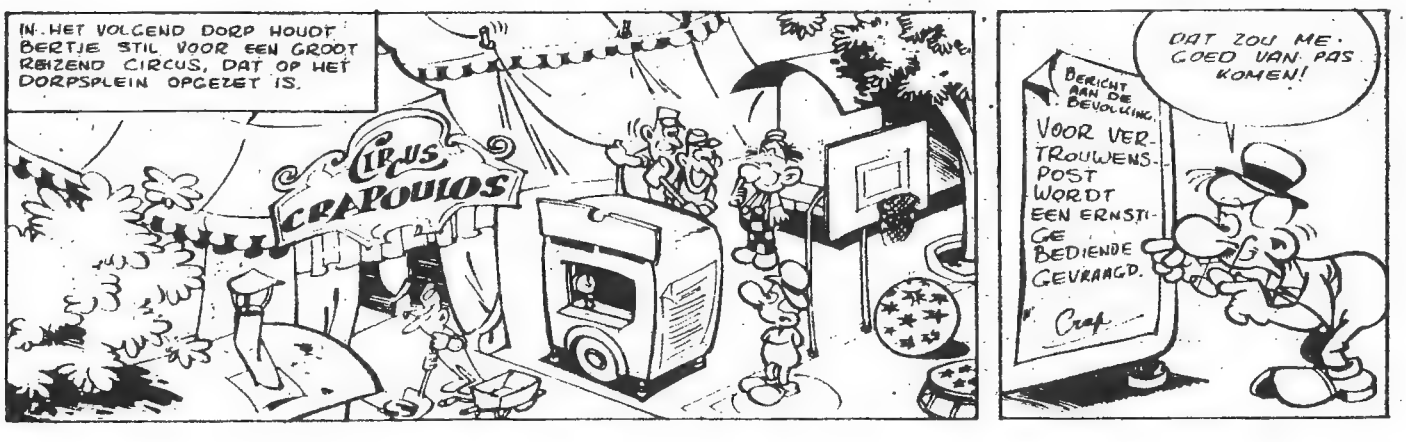
IN HET VOLGEND DORP HOUDT BERTJE STIL VOOR EEN GROOT REIZEND CIRCUS, DAT OP HET DORPSPLEIN OPGEZET IS.
CIRCUS CRAPOULOS
DAT ZOU ME GOED VAN PAS KOMEN!
BERICHT AAN DE BEVOLKING.
VOOR VERTROUWENSPOST WORDT EEN ERNSTIGE BEDIENDE GEVRAAGD.
Crap

Maar het stripverhaal, dat gaat over de jonge Seraphine die zich halfnaakt in een bevreemdende wereld beweegt, blijkt eenmaal getekend, moeilijk plaatsbaar. Uiteindelijk is het begin jaren zeventig toch gepubliceerd geraakt in een uitgave van De schorpioen, maar tot hiertoe is het nog niet terug gevonden. Benoit Mouchard doet in zijn boek een oproep aan de verzamelaars. Dit stripverhaal is één van de bewijzen dat JVM duidelijk het modernisme heeft gemist, wat volgens Pierre Sterckx jammer genoeg ook geldt voor zijn schilderijen. JVM heeft zich daarenboven halsstarrig vastgeklampt aan de schilderkunst en er zonder groot succes gans zijn leven aan gewijd. Was hij voluit gegaan als graficus en scenarist binnen het stripverhaal, dan was hij volgens Benoit Mouchard misschien een grote meneer geworden. Volgens kunstcriticus Pierre Sterckx had JVM veel troeven in handen maar wist hij ze niet op de juiste plaats te leggen. De laatste jaren van zijn leven kan hij wegens een trombose niet meer schilderen. Toch gaat hij nog elke dag naar zijn atelier om de geur van verf op te snuiven en zet hij zich telkens voor één van zijn onafgewerkte schilderijen, gehuld in een kamerjas vol verfvlekken. Op 8 juni 1983 gaat het overlijden van JVM, die zo'n grote invloed gehad heeft op het Belgische stripverhaal, aan het grote publiek voorbij.

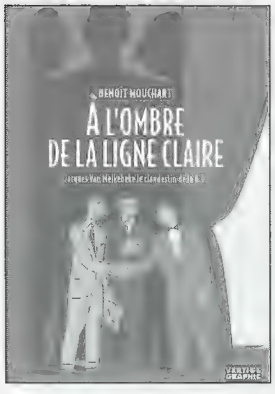

A l'ombre de
la ligne claire

De laatste jaren duikt de naam van JVM dikwijls op in teksten over Hergé en Jacobs en wordt er druk gespeculeerd over de rol van JVM. "In de schaduw van de klare lijn" is een perfecte titel voor dit langverwachte boek over Jacques Van Melkebeke. Dankzij dit boek komt hij eindelijk uit de schaduw.

De auteur heeft alle mogelijke en nog beschikbare bronnen geconsulteerd. Jammer genoeg zijn de meeste personen die JVM persoonlijk hebben gekend al lang overleden maar de auteur is erin geslaagd om heel wat bronnen te raadplegen met in de eerste plaats het manuscript van *Sans blagues*, de onuitgegeven autobiografie van JVM. In acht hoofdstukken komen leven en werken van JVM aan bod, een negende hoofdstuk gaat dieper in op zijn inbreng in het werk van Hergé en een tiende over zijn aandeel in Blake en Mortimer. Het boek brengt eindelijk in alle objectiviteit en met gedetailleerde bronvermelding duidelijkheid over de rol die hij gespeeld heeft bij het tot stand komen van de avonturen van Blake en Mortimer, de Kuifjeverhalen uit de jaren veertig en de eerste jaargangen van het weekblad Kuifje, die groots werden dankzij JVM. Benoit Mouchard laat zijn boek voorafgaan door volgend veelzeggend citaat van JVM: *"Sommigen vinden mij miskend: zij doen mij plezier, anderen vinden mij maar middelmatig: dat is hun goed recht."* Na het lezen van het boek is het duidelijk dat de miskenning ongetwijfeld geldt voor de negende kunst, de middelmatigheid waarschijnlijk voor zijn schilder-kunst. JS

A l'ombre de la ligne claire,
Benoit Mouchard,
Vertige Graphic 2002, 17 Euro.

Seraphine
MYRA OEUVRE MYSTÉRIEUSEMENT SOUS LE REGARD PHOSPHORESCENT DE SON CHAT HIHANOX.
ENCORE UN SOUPÇON DE POUDRE DE MANDRAGORE ET SORCIDUC, SORCIDUC, TOUT BEAUCOUP DE CANTHARIDE !
QUE PRÉTENDS-TU FAIRE DANS CE GLOBE DE CRISTAL, MYRA ?
CESSE DE VOLTIGER AUTOUR DE MOI ET REGARDE ! JE VAIS CRÉER POUR LE SULTAN UN INFAILLIBLE TALISMAN D'AMOUR !
EBLIS, ROI DES DÉMONS ! A MOI ! A MOI ! A MOI !
UNE TERRIBLE RAFALE BALAIE HIHANOX !
wizz
ET AUSSITÔT SE DÉCHAÎNE UNE PRODIGIEUSE FANTASMAGORIE DE FLAMMES

Bronnen

1. A l'ombre de la ligne claire, Benoit Mouchard, Vertige Graphique, 2002
2. Hergé fils de Tintin, Benoît Peeters, Flammarion, 2002
3. Imageries bruxelloises, Jacques Van Melkebeke, Les humoristes, 1943
4. Edgar-Pierre Jacobs 30 ans de bandes dessinees, Jacques Alexander, Alain Litaye éditions, 2e druk 1981
5. Corentin en de wegen van het wonderlijke, Philippe Godin, Lombard uitgaven, 1984
6. Le Lombard un demi siecle d'aventures tome 1 1946-1969, Jean-Louis Lechat, Le Lombard, 1996
7. Edgar P. Jacobs le baryton du 9e art, Jean-Marc Guyard, Production studio E.P. Jacobs, 1990
8. Un opéra de papier, E. P. Jacobs, Gallimard, 1981
9. Het rijk van Edgar J., Jacques Laudy, Loempia, 1993
10. L'univers d'Hergé Projets et croquis, Benoit Peeters, Rombaldi, 1988
11. Hergé portrait biographique, Smolderen - Sterckx, Casterman, 1988
12. Jacques Laudy, sprookjes, magie en realisme, Dannny De Laet in Ciso 12, 1972
13. De wereld van Edgar P. Jacobs, Claude Le Gallo, Lombard uitgaven, 1984
14. La guerre des mondes, interview par Claude Lefrancq, Dargaud, 1986
15. Le nouveau journal 1943-1944, (collectie J.S)
16. Le Soir 1940-1941 met La page de l'enfance en Le soir Jeunesse (collectie J.S.)
17. Blake & Mortimer, La Marque jaune, Lombard 1956, (collectie J.S)

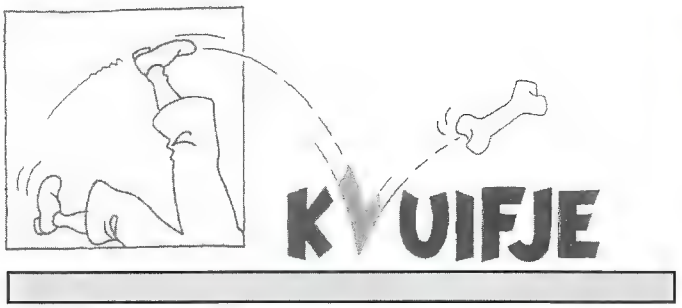

Dat uitgeverij Casterman een rel schopte bij het verschijnen van het fameuze **Kuifje in "Chinees" Tibet** is iedereen welbekend, het kwam ook in onze kolommen aan bod. De strip werd bij de tweede druk van de reeks zelfs niet meer herdrukt.

- Willem Gay -

Maar er zijn stripliefhebbers die een krantenknipsel steeds met een korreltje zout nemen en zich zelf van de waarheid willen overtuigen. Zo iemand is de broer van Brabant Strip - secretaris Michel Sels. Net terug uit China, vertelde hij dat hij in een winkel in Shangaï de volledige reeks van Kuifje had zien liggen, een nieuwe uitgave van Casterman op A5 formaat. Tot daar niets spectaculairs, maar wat bleek : *Kuifje in Tibet* was er opnieuw bij, ditmaal met de juiste titel! We hebben het niet van horen zeggen : hierbij de foto's als bewijs.

◀ *De achterkant van de eerste druk van Kuifje in "Chinees" Tibet.*

De achterkant van de tweede druk van De blauwe Lotus, waarop Kuifje in "Chinees" Tibet verdwenen is. ▶

De cover van de nieuwe versie hadden we tot nu toe nog nergens gezien.

Chinees

Ons Chinees is wat roestig. Verder dan "tweemaal 34 en eenmaal 23" komen we niet, maar we nemen aan dat het klopt, aangezien de titel toch merkelijk ingekort werd. Misschien kan één van onze leden wel eens de precieze betekenis van deze karakters verklaren?

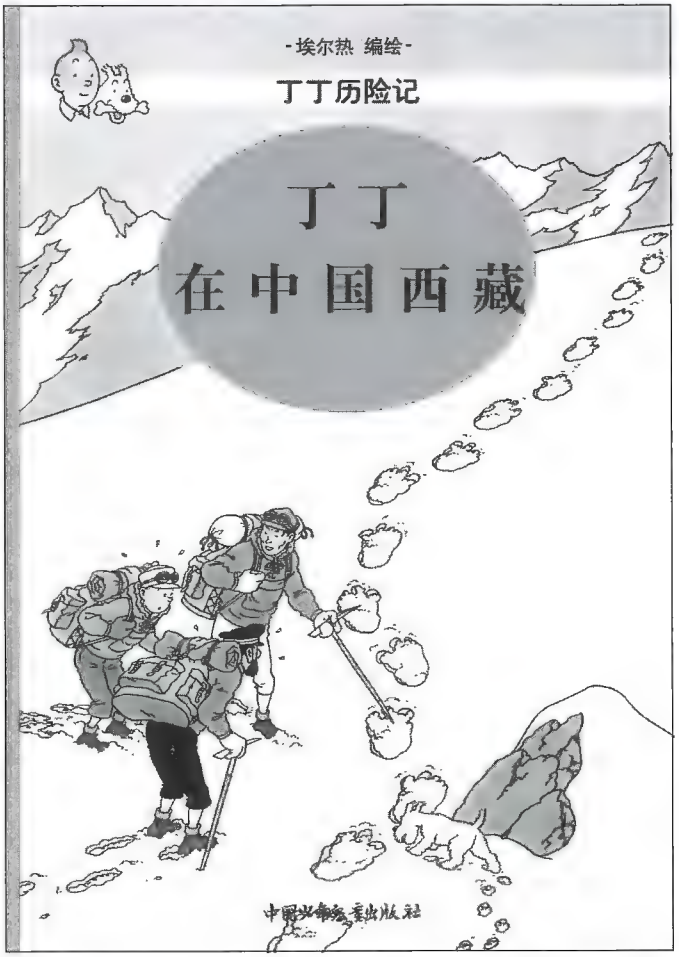

▲ *De eerste druk : Kuifje in Chinees Tibet*

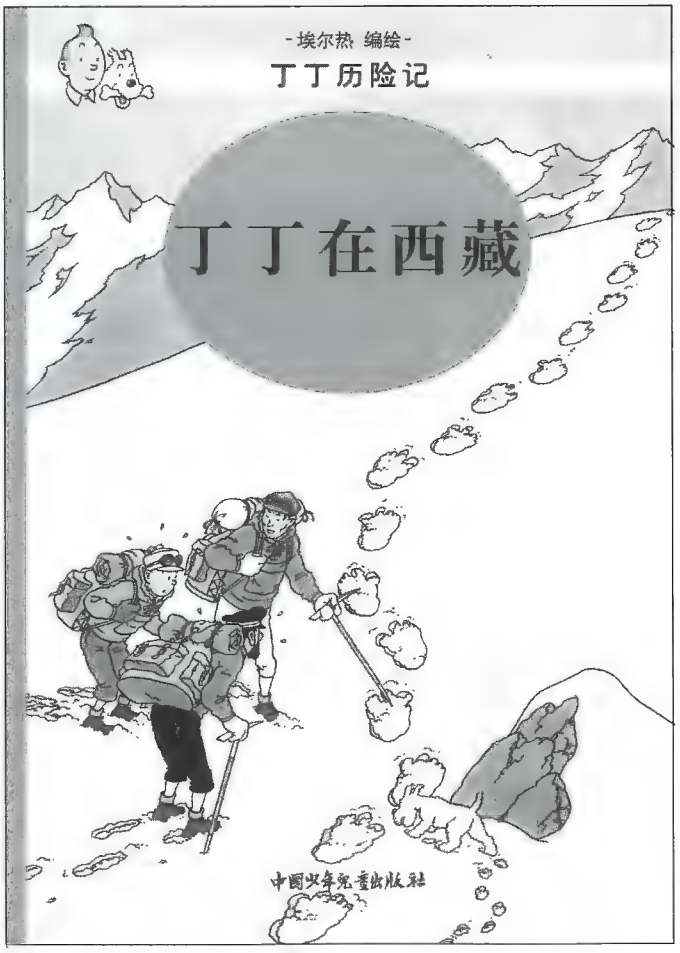

▲ *De gecorrigeerde druk, op A5-formaat : Kuifje in Tibet*

Deze rubriek is er nog steeds voor alle stripboeken en -voorwerpen die zeldzaam zijn, onvindbaar of niet gekend. "Niet gekend" is natuurlijk een relatief begrip. Na één van de vorige afleveringen, over een oud Patsalbum, kwamen er nogal wat reacties binnen van "dat kende ik al jaren, ik dacht dat iedereen dat wel wist". Daar zit natuurlijk het probleem, waartegen collega JP Legein ook al eeuwen opbokst. Veel leden veronderstellen dat wat zij toevallig bezitten, door iedereen gekend is. Het wordt daarom niet gesignaleerd, niet beschreven en... blijft weinig bekend. Hoe kun je afwegen of iets nu bekend is of niet? In principe is weinig bekend wat ***nog niet in een naslagwerk*** *staat, bijvoorbeeld niet in één van de stripcatalogi of boeken over een auteur, en ook niet opgenomen werd in een gespecialiseerd blad zoals het onze, bijvoorbeeld de Tuftufclub of Duizend Bommen! Wat nog niet beschreven werd, verdient het altijd om gesignaleerd te worden, want niet iedereen zal over deze informatie beschikken. Chris Mouton heeft dat begrepen en stuurt regelmatig zulke rariteiten in.*

Niet in Matla!

Telkens ik op beurzen ben of een nieuwe veilingcatalogus in de bus vind, valt mij op hoe graag men bij bepaalde items zet :
" NIET IN MATLA !! " (en steeds met uitroeptekens).

- Chris Mouton -

In het begin was dit niet zo moeilijk, maar na de laatste twee edities was de Stripkatalogus toch bijna compleet. Er zijn echter nog veel obscure en streekgebonden stripuitgaven die Hans Matla nog niet in zijn collectie heeft.
Daarom was het voor mij een zeer grote verrassing toen ik op een brocantemarkt de volgende " NIET IN MATLA " strip kocht. De handelaar had een stapel franstalige strips uit de jaren '80 en '90. Niets bijzonder, tot ik daartussen een reclamestrip vond, *Deux récits complets : Lucky Luke et Michel Vaillant*, uitgegeven door LEVER (vermoedelijk het huidige UNILEVER).
Ik kende het boekje niet en had er ook geen 12 Euro voor over. Tot ik het omdraaide en zag dat het tweetalig was : dezelfde kortverhalen in het Nederlands!
Twee minuten later was dit kleinood voor 10 Euro mijn eigendom geworden.
Het stripje bevat de kortverhalen *Een wandeling door de stad* van Lucky Luke en *Jouw beurt Steve* van Michel Vaillant. Nergens een jaartal of verdere details van een actie te vinden. Ik vermoed dat het gedrukt is begin jaren '70 .
Dit album, met verhalen van twee topseries, staat niet in Matla of de Franse BDM vermeld en ik heb er ook op Internet niets over gevonden. Weet iemand anders iets meer over dit vermoedelijk superzeldzaam boekje? Misschien kan de Reclamestripclub er eens een artikel aan wijden, met een overzicht van alle Lucky Luke-reclamestrips?

**Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...**

Yag Millew
maakt er een lekker soepje van!

Voorlopig is **Martin Lodewijk** nog even met vakantie. Maar het nieuwe, nog te verschijnen verhaal werd al op de rails gezet. Naar verluidt, speelt het zich af in Rusland en meer specifiek op het vliegveld van Moskou. Daar schijnen (echt) buizen onder te lopen die gebruikt worden voor de verwarming van de landingsbanen. Maar ook nog voor andere dingen. Welke, dat lees je in *Het oor van Gogh*. Eveneens gepland voor 2003 : *De vlucht van vroeger*. Ook bestaan er plannen om volgend jaar samen met Eric Heuvel, January Jones opnieuw van stal te halen. Dit op vraag van uitgeverij Boumaar, die volgend jaar alle delen gaat herdrukken met 16 pagina's extra, gevuld met schetsen en info. Dezelfde Eric Heuvel zal in samenwerking met Frits Jonker in 2003 een nieuwe strip presenteren in Het Algemeen Dagblad.

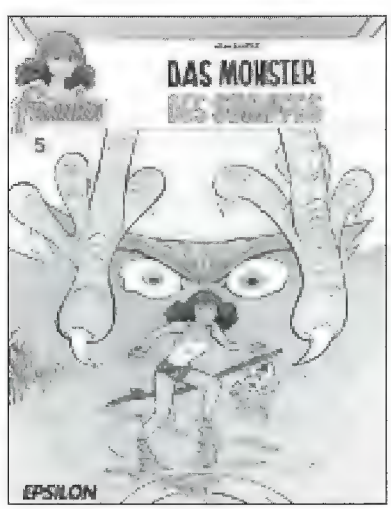

Naar verluidt zijn de Duitse fans verzot op de Nederlandse stripfiguur **Franka**. Een aantal verhalen werd reeds uitgebracht door Epsilon Verlag. Zij brengen in primeur de Duitse uitgave van *Het Monster van de Moerplaat*, de verlengde Veronicaversies van het titelverhaal, *De pyromaan* en *De saboteur*. In totaal dus 7 pagina's extra en nog een flink aantal hertekeningen. Meer info: www.epsilongrafix.de. Deze site bevat eveneens info over de stripreeksen Aldebaran, Aria en Rubine.

Tijdens de afgelopen stripbeurs te Arnhem op 28 & 29 september 2002 werd de nieuwe luxe alsmede de Collectors Edition van **Circus Santakraam** gepresenteerd. Het betreft hier de reprise van een bestaand album, waarvan als enige nog geen luxe van bestond. Het album verscheen zoals gebruikelijk met 48 pagina's extra, enzovoort. Echter... tijdens het signeren bemerkte Henk Kuijpers bij het doorbladeren van de albums dat de kleuren van een pagina niet echt deugden. Dat kon dus niet! Alle albums waren al gedrukt : 2000 voor de gewone oplage, 500 voor de Collectors Edition. Vernietigen en herdrukken was geen optie. Toch wilde kwaliteitsfanaat en perfectionist Kuijpers de zaken niet op zijn beloop laten en ook geen genoegen nemen met het resultaat zoals het voor hem lag. Het gaat hier om pagina 37/38 van het stripgedeelte, en exacter nog plaat 35/36, waarbij dus plaat 35 de misser is. De pagina werd apart overgedrukt, de foutieve pagina werd uit alle edities weggesneden en opnieuw ingeplakt. Alle edities werden gecorrigeerd, op 4 stuks na. Eén exemplaar voor Henk en drie stuks bij de directie en albumverantwoordelijken van Aldi Press. Henk Kuijpers heeft nog een poging ondernomen om die drie albums terug te krijgen, maar de gelukkige bezitters weigerden categorisch. Naar verluidt werd al 300 euro geboden voor een foutdruk. Misschien was een los bijgevoegd blad bij ieder album beter geweest? Bij natrekken van bovenstaande info bij Henk Kuijpers, kregen wij volgend antwoord : *"Inderdaad is er bij het drukken van de hardcover iets fout gegaan. In een zeer laat stadium werd ontdekt dat op pagina 36 de rode en blauwe kleurscheidingen waren verwisseld, hetgeen groene mensen en felgroene achterlichten oplevert. Dat is verholpen door de pagina te vervangen. Deze werkwijze geeft aan dat de misdrukken vanzelf verdwenen zijn : zij zijn de grondstof voor de juiste boeken. Het is onvermijdelijk dat een zeer*

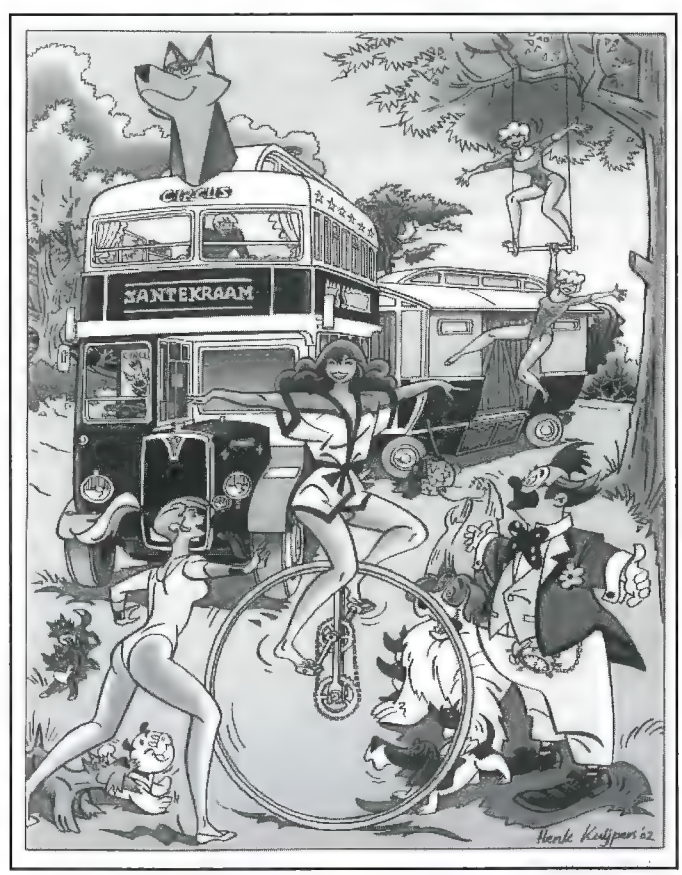

klein aantal foute boeken tussen drukken en correctie, legaal bij anderen dan de uitgever terechtkomen. Alle exemplaren waar ik als uitgever over kon beschikken, zijn of hersteld, of blijvend uit circulatie genomen. We hebben dit overigens aan iedereen verteld, o.a op de beurs te Arnhem. Ik hoop dat zo een misdruk, die overigens wel vaker voorkomt, voor verzamelaars hooguit als aardigheidje wordt ingeschat : zo'n boek als serieus verzamelobject waarderen, lijkt mij te veel eer. Maar iedereen is baas op dit punt."

De echte **Biep en Zwiep** -fans kunnen hun hartje weer ophalen, of de hierna volgende items leuk verpakken als geschenk voor vrienden en familie. Wat wordt er aangeboden? Vooreerst de enige echte Biep en Zwiep tas. Geen schooltas, maar een drinkbeker, voorzien van een schitterende tekening, prijs: 5 euro + 2,48 euro verzendkosten, met vermelding tas Biep & Zwiep. Wil je alle Kerst en Nieuwjaarsgags van dit illustere duo eens netjes op een rij? Dit kan. Er verschijnt een uniek boek op 750 gesigneerde exemplaren voor de prijs van 8 euro + 1,07 euro verzendkost, met vermelding Kerstmis en Nieuwjaar met Biep en Zwiep . Nog niet genoeg van Biep en Zwiep en ander werk van Luc Morjaeu? Dan hebben we nog het volgende voor u. M-Kids 2, gesigneerd voor 3,75 euro + 2,48, met vermelding M-Kids 2. Of zin in de Familie Backeljau met gesigneerde postkaart voor 5,60 euro + 2,48, vermelding De familie Backeljau? Als afsluiter Biep en Zwiep nr 5 , gesigneerd en voorzien door Biep & Zwiep van een exclusieve stempel voor 3,75 euro + 2,48, met vermelding: Numero Vijf. Bestellen via KBC-rekening: 733-0015149-47.

Het jaareinde nadert met rasse schreden. Tijd dus om eens een blik op 2003 te werpen. Van 16/5 tot en met 28/9/ 2003 organiseert het Marinemuseum (Hoofdgracht 3, Den Helder) *In het kielzog van Horatio Nelson, William Vances Bruce J. Hawker*. Een maritieme striptentoonstelling over de hoogtijdagen van de Britse Marine rond 1800, een tijd waarin zeeheld Horatio Nelson onsterfelijke roem vergaart. De tentoonstelling toont voornamelijk origineel werk uit de serie **Bruce J. Hawker**. Vances andere striphelden zullen echter niet ontbreken. Info: www.marinemuseum.nl. E-mailen kan op: wg.boven@mindef.nl of 0223-657602.

Voor de liefhebbers van Servais is er goed nieuws. **Jean Claude Servais** is effectief aan een nieuwe *Bosliefje* aan het werken. In het Frans verschijnt het boek begin 2003 (januari of februari). Vermoedelijk in het Nederlands eveneens omstreeks deze datum, in kleur, net als de herdrukken. Helaas, vinden de liefhebbers van zwart-wit.

Een opmerkelijk dvd-debuut maakt **Vidocq**, de eerste film die geheel digitaal is opgenomen. Regisseur Pitof gebruikte zijn ervaring als special effect-specialist om het hedendaagse Parijs met de modernste middelen, knippend en plakkend, om te toveren in de Lichtstad zoals ze er 170 jaar geleden uitzag. Een digitale caleidoscoop ondersteunt het verhaal rond de dood van meesterspeurder Vidocq (Gérard Depardieu) en de zaak waar hij zich op dat moment mee bezighoudt. Vidocq werd in de jaren '60 treffend verstript door H.G. Kresse.

De vijf, nee niet de vijf uit de boeken, maar vijf sites die uw stripkennis wat wil opfleuren. Figuren die nog steeds niet op hun juiste waarde geschat worden, en steeds in het verdomhoekje naast de literatuur staan, worden er getoond.
1: www.foksuk.nl doldwaze gags van een kanarie en een eend. Zij bekijken de wereld niet altijd door een roze bril.
2: www.goahead.demon.nl/dirkjan , de Nederlandse Dirkjan op zijn eigen site. Samen met zijn stripfiguur is tekenaar Mark Retera een begrip in Nederland.
3: www.cowboyhenk.com de Belgen zijn altijd al beter geweest in strips; zij hebben het beeldverhaal zo goed als uitgevonden. Cowboy Henk is de peetvader.
4: www.dilbert.com ,Dilbert is de man der mannen. Geen man die in de buurt van Dilbert komt, of het moet Dogbert zijn. Maar dat is dan weer een hond.(Engelstalig)
5 : www.haagseharry.nl , de ruigste van het stel, zowel qua lichaamstaal als in taalgebruik.

BNN laat **Bart de Graaff** voortleven in klei. De in mei overleden oprichter van de baldadige omroep wordt de hoofdfiguur in een satirische animatieserie die in 2003 op tv komt. De serie *Egoland*, kostprijs bijna 10.000 euro per minuut, is het duurste programma dat BNN tot dusver maakte. Animation World uit Rotterdam, dat Egoland produceert, kan per dag slechts drie seconden film met de zeer bewerkelijke kleifiguurtjes opnemen. Omdat Bart de Graaff volgens BNN niet na te bootsen is, krijgt kleien Bart diens echte stem. Uit gearchiveerde radio- en tv-opnames wordt zijn stemgeluid overgeplant op de Bart van klei, die in Egoland de kachel zal aanmaken met gekleide versies van koningin Beatrix, prinses Maxima en Johan Cruijff.

Wie uitkijkt naar de hardcover van *Manhattan Beach 1957* van Hermann en zoon Yves Huppen kan nog lang wachten, want uitgeverij Lombard brengt niet alle albums in hardcover uit in **Serie getekend**. Bij navraag verklaarde de woordvoerdster ons het volgende : *"De uitgaven uit de collectie Getekend worden gewoonlijk als softcover gepubliceerd. Er zijn enkele uitzonderingen die verschijnen in de twee versies (op vraag van de markt)".* Binnenkort verschijnt een album van Dany in deze collectie. Het verhaal gaat over Dracula die terugkijkt naar zijn verleden in Roemenië. Yves Huppen verzorgt het scenario. Het album *Terreur* van de hand van tekenaar Follet op scenario van Duchateau zal in januari 2003 in deze collectie verschijnen en alleen in softcover.

De Duitse president Rau verleent aan politiek tekenaar **Fritz Behrendt**, bekend van zijn karikaturen in De Telegraaf en Het Parool, het Grote kruis van Verdienste van de Bondsrepubliek Duitsland. Het is niet de eerste keer dat Behrendt een hoge Duitse onderscheiding krijgt. In de

zeventiger jaren kreeg hij het Kruis van Verdienste eerste klasse in de Orde van Verdienste. Volgens de Duitsers is Fritz Behrendt internationaal gekend en zeer gezien. Hij verstaat de kunst om in zijn tekeningen het politieke gebeuren tot de essentie terug te brengen en begrijpelijk te maken.

Momenteel is er in de Nederlandse boekhandel een boekje van Jaap van Ginneken, getiteld **Striphelden op de divan**, met als ondertitel: De ontraadseling van de complexen van Asterix, Babar, Donald Duck, Kuifje en Superman. Prijs: 16,90 euro. Een voorpublicatie betreffende het hoofdstuk Donald Duck stond met een schitterende illustratie in het zaterdagse bijvoegsel AD/Reporter van het Algemeen Dagblad van zaterdag 26 oktober '02. Een publicatie die aan een BSM-lid volgende verzuchting ontlokte: "Striphelden op de divan? Men zou beter eens de gemiddelde stripverzamelaar op de divan plaats laten nemen. En Sigmund het onderzoek laten doen! "

Strips uit het **Algemeen Dagblad** zijn nu ook te zien op de website van het AD. Op één overzichtelijke pagina vind je daar Olga, Ventje, Liefde en Geluk, Single, Van der Schot en Zandstra. De getekende figuurtjes geven, ieder op hun eigen wijze een draai aan de actualiteit. Genieten van deze stripfiguren op www.ad.nl/strips

Nog niet echt officieel bevestigd, bracht Geert De Weyer, stripjournalist van De Morgen het als primeur (26/9/02). Na F.C. De Kampioenen wordt opnieuw een VRT-soap verstript door Standaard Uitgeverij. Ditmaal de populaire Ketnet-tienersoap **W817 (Wacht eens even)**. Er zouden drie albums per jaar verschijnen. Tekenaars van dienst zijn Wim Swerts (Samson) en Luc van Aften, scenarist wordt Hec Leemans (Bakelandt, F.C. De Kampioenen). In maart en april konden deze drie kennismaken met de auteurs van de serie tijdens een repetitie, om alzo de figuren beter te leren kennen. Hec Leemans schrijft aparte verhalen, niet gebaseerd op de soap-serie. De eerste resultaten van stripreeks W871 zullen te zien zijn in Joepie, het tienerweekblad. Zij pakken namelijk uit met de voorpublicatie. Er zullen wekelijks twee pagina's afgedrukt worden.

Het is bijna niet te geloven, maar het gebeurt keer op keer, her en der. Na Franka wordt Gilles de Geus uit het blad Veronica geflikkerd. De redactie en de lezers zouden niet langer vervolgstrips in het blad willen. Plaatsvervanger van dienst wordt Inspecteur Netjes die door **Peter de Wit** en **Hanco Kolk** bedacht is. Dit betekent een terugkeer van deze strip naar het grote publiek. Lezers van het blad Sjors en Sjimmie konden enkele jaren terug reeds kennismaken met deze illustere figuur. Eén album *Inspecteur Netjes voor al uw zaken* verscheen in 1998 bij uitgeverij De Harmonie in zwart-wit.

Kermit de kikker en Miss Piggy komen waarschijnlijk opnieuw in Amerikaanse handen. Dat zegt althans de huidige eigenaar van **The Muppet Show** het Duitse EM.TV. EM.TV is al enige tijd op zoek naar een overnemer en zou nu dicht bij een deal staan met de Amerikaanse zakenman Haim Saban. Die is vooral bekend van de The Mighty Morphin Power Rangers. Hoeveel voor de Muppets betaald zal worden is niet echt duidelijk, Saban biedt naar verluidt "slechts" 130 miljoen euro, daar waar het Duitse EM.TV in 2000 de Jim Henson Co 690 miljoen euro betaalde.

Trouw op post in december bij uitgeverij De Harmonie, het nu al geschiedenis schrijvende duo **Fokke en Sukke**. Het afzien van 2002 kijkt op eigenwijze manier terug op het afgelopen jaar.

Er komt een vervolg op **Scooby-Doo**, maar Warner Brothers denkt al aan een derde prent over de olijke hond en zijn baasje. Dan Forman en Paul Foley hebben al de opdracht gekregen om aan het scenario te werken. Bovenstaand duo hervormde recentelijk ook de animatieserie The Jetsons in een film. De eerste Scooby-Doo film, geregisseerd door Raja Gosnell, werd in juni uitgebracht en bracht in totaal reeds 153 miljoen dollar op.

We waren er helaas niet bij omwille van de locatie, maar filmacteur **Nicholas Cage** heeft zijn waardevolle reeks stripboeken laten veilen in Dallas. De verzameling bracht meer dan anderhalf miljoen dollar op. Het ging hier om een verzameling van plusminus 400 boeken, waaronder een uitgave van de eerste Superman-strip uit 1938. Dit item alleen al bracht 80.000 dollar op.

Vermoedelijk al uitverkocht wanneer u dit leest, maar wij geven het toch graag mee. Koekjesfabrikant Delacre, al generaties lang bekend van afbeeldingen van de Belgische koninklijke familie op koekjestrommels, brengt **Kuifje**, de beroemde Belg, in een beperkte oplage. Normaal gesproken worden zulke hebbedingetjes uitsluitend door stichting Moulinsart op de markt gebracht, maar voor Delacre maakte de stichting een uitzondering. De gele koekjesdoos wordt gesierd met Kuifje en Bobbie op het deksel. Bianca Castafiore, professor Zonnebloem, Kapitein Haddock, Irma,

STRIPSPECIAALZAAK
COMIC SHOP

de STRIPKEVER
de STRIPKEVER GALLERIJ

Tel./Fax: 015/21 76 05
Website: www.stripkever.be
Bruulcenter - Bruul 79 - 2800 Mechelen

strips comics gadgets
& cool magazines

STRIPWINKEL
WONDERLAND

wonderland productions

Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT
✆ 011/22 82 00

Peter Bonte
De StripDatabank
www.bonte.be
Versie
1.0 LE
© 2001
Marc Sleen

Stripantiquariaat
De ijzeren kolonel
Berlarij 46
2500 Lier

Volledig
stripantiquariaat
(van Alex tot Zwartkijken)

verzamelalbums Robbedoes-Kuifje-Wham-Wordt vervolgd - compleet ;
stripinformatie en -documentatie jaren '60, '70 en '80
van Stripschrift tot Humocovers

Open : dinsdag t/m zaterdag van 14 tot 19 uur.

STRIPWINKEL
COMICS!
NIEUWE, TWEEDE-HANDS EN ANTIQUARISCHE STRIPS
OOK AANKOOP VAN JOUW STRIPS.
PIERKE
F. VAN RYHOVENLAAN 312 (HOEK ANJELIERSTR.) 9000 GENT
TEL: 09 227 70 86

MAX
STRIPZOLDER
AANKOOP - VERKOOP STRIPVERHALEN
Nieuw, antiek, tweedehands, luxes, curiosa,...
alles op stripgebied!

Eerste en laatste dinsdag van de maand
van 16.00 - 21.00 uur
Alle andere dagen open op afspraak
ZEMSTBAAN 55 2800 Mechelen
015/41.27.99

Nestor, Abdoellah, Tchang en het kluchtduo Jansen en Janssens vinden wij terug op de zijkant. Het belangrijkste zouden we nog bijna vergeten, de inhoud : 400 gram koekjes in zeven variëteiten, prijs 7,40 euro.

Nog nooit gehoord van de **Kiekeboevrienden**? Dan helpt volgend item je een stapje verder. Op 21 december '02 organiseert deze vereniging een heuse Kiekeboe-dag te Zulte. Er is een gratis ruil- en stripbeurs waar men zijn materiaal kan ruilen of verkopen. En voor de goede orde : er is enkel Kiekeboe-materiaal toegelaten. Wil je een gratis stand, mail het dan door aan: kiekeboefandag@hotmail.com of stuur een sms, of bel naar 0475/94.32.66. Er zal speciaal voor deze dag ook een nieuw Kiekeboe-item in beperkte oplage te koop aangeboden worden. Slechts één item per verzamelaar, reserveren is mogelijk mits afhaling op de fandag. Plaats van het gebeuren: Ontmoetingscentrum, Kerkstraat 36, Zulte (Olsene) dit van 10u30 tot 17.00.
Meer over Kiekeboe vind je op www.kiekeboewebstek.be

Er is goed nieuws voor Kiekeboe. Alle zichzelf respecterende Vlaamse dagbladen brachten het in hun kolommen: striptekenaar **Dirk Stallaert**, medewerker van Marc Sleen, werkt vanaf januari 2003 voor Kiekeboe, of beter gezegd voor Merho. Dirk werd met open armen ontvangen, mede door het feit dat medewerker Rik Dewulf zou vertrekken om zijn eigen reeks Stam en Pilou verder uit te kunnen bouwen. Dirk zal de verhalen tekenen, terwijl Merho zelf zich op de scenario's zou toeleggen. Op termijn zal Stallaerts naam naast die van Merho de cover sieren. Bij Merho kreeg hij de garantie om op termijn als zelfstandig en volwaardig striptekenaar te fungeren. Merho was verheugd na het tekenen van het contract : *"Het was dit of de frequentie van Kiekeboe terugbrengen naar twee albums per jaar. Na 25 jaar wilde ik afbouwen. Het is immers een publiek geheim dat ik liever schrijf dan teken. Dirk is een begenadigd tekenaar, zonder twijfel één der besten in ons land."*

Naar aanleiding van "Brugge Culturele Hoofdstad van Europa 2002" nam stripwinkel De Striep Brugge het initiatief om een eigen stripproject te lanceren. In december verschijnt de vlot getekende en al even spontaan vertelde versie van de actiestrip *De vijfde man*. Dit door twee rijzende talenten **Patrick Van Oppen** (tekeningen) en **Ivan Claeys** (scenario). De strip is volledig ingekleurd met aquarel zoals ongeveer Segrelles en Hermann (twee voorbeelden voor de tekenaar). Het verhaal werd voorgepubliceerd in het Brugsch Handelsblad waarin het album in zwart-wit verscheen, telkens met 4 pagina's tegelijk. Album te verkrijgen bij de deelnemende winkels van De Striepclub.

Nijntje, de musical (die nog loopt tot einde 2002) is een succes. Van de bijhorende cd zijn ruim 400.000 ex. verkocht. Tijdens de eerste voorstelling van het nieu-we seizoen in de Stadsschouwburg te Utrecht reikte de Utrechtse loco-burgemeester Verhulst een gouden plaat uit aan de makers van de musical, onder wie schrijver Dick Bruna, Ivo de Wijs (tekst & liedjes), Joop Stokkermans (muziek) en hoofdrolspeelster Eva Poppink. De musical heeft sinds de première in april al meer dan 120.000 bezoekers getrokken. Bovendien ontving Nijntje een nominatie voor de *Musical Awards 2002* in de categorie "Beste Musical".

Met de strip Jaguar lonkte Antwerpenaar **Jan Bosschaert** naar een internationale doorbraak Het lijkt hem aardig te lukken. Op het 7de stripfestival van La Haute Normandie in Darnétal ontving hij samen met scenarist Jean Dufaux de prijs voor het beste album van vorig jaar. De jury apprecieerde vooral de sublieme tekenstijl. Jan Bosschaert ontving een bronzen sculptuur in de vorm van een open boek met losse bladen waarop stripfiguren zijn verwerkt. Een ware prestatie, het winnen van deze prijs, vooral als je beseft dat vorig jaar zo maar eventjes plusminus 1500 nieuwe Franstalige titels verschenen.

Uitgeverij **Arcadia**, een kleine, maar fijne uitgever, geeft al zo'n vijf jaar ware stripparelтjes uit. Mooi uitgevoerd in zwart-wit, een ware lust voor het oog. Het blijft echter niet bij strips uitgeven alleen. De uitgever opteert voor een nauwere band met de verzamelaars, via digitale weg . Stripliefhebbers die Arcadia nog niet ontdekten, (zijn er nog zulke verzamelaars?) of die op de hoogte willen blijven van al wat reilt en zeilt bij deze uitgever, kunnen nu terecht op www.arcadiastrips.be. Alles staat nog niet echt op punt, maar er wordt druk aan gesleuteld. De site is mooi opgebouwd met weetjes over de nieuwste uitgaven, de auteurs, activiteiten, reeds verschenen, enz. Beslist een kijkje waard.

Hardnekkige fans of ontevreden klanten? De stripbeelden in badstad **Middelkerke** zijn een lust voor het oog, maar toch kunnen onverlaten deze beelden niet met rust laten. Op zondag 20/10/02 omstreeks 6.30 u 's morgens werd het door Luc Madou ontworpen Kiekeboestandbeeld door twee vandalen van zijn sokkel gerukt. Alleen nog het linkeronderbeen en twee voeten bleven eenzaam achter. Toen wandelaars de onverlaten wilden stoppen, lieten ze het beeld achter ter hoogte van het Degreefplein, waar het later opgepikt werd door de politie. Het is trouwens niet de eerste keer dat de standbeelden het moesten ontgelden. Lucky Luke is de koploper inzake vandalisme, hij werd al diverse malen beschadigd.

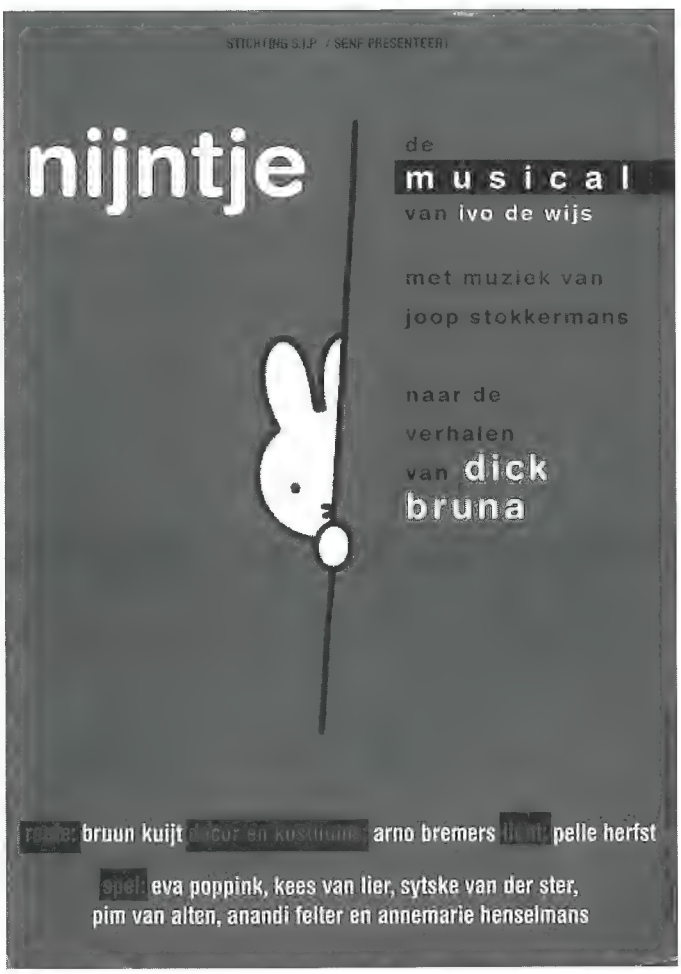

Standaard Uitgeverij sluit het jaareinde leuk af. Op 11 september verschijnt *Marc Sleen 80 jaar, de enige echte*. 88 pagina's gevuld met een recent Nero-verhaal en diverse pareltjes uit het oeuvre van Marc Sleen. **De Rode Ridder 194**, *De Golem*, verhaal over een Joods mythisch figuur, een monsterachtige kunstmens. **Suske en Wiske 277** wordt *De verdwenen verteller*. **Jerom** wordt voor eenmaal niet vergeten, *50 jaar Jerom* brengt een Jeromtrilogie met volgende verhalen: *De dolle musketiers, De tamtamkloppers* en *De knokkersburcht*. **Orphanimo 1,** *Inpakken en wegwezen*, zegt u waarschijnlijk niets en is een nieuwe vreemde eend in de bijt. Deze stripfiguurtjes komen op tegen het verdwijnen van oude gebouwen ten koste van beton. **F.C. De Kampioenen 25,** *Sergeant Carmen* toont het leger op luchtige toon. Als afsluiter doen we er nog eentje bovenop, namelijk **Urbanus 97**: *De zabberlipgekte*.

Dottie, beter bekend als **Pin-Up**, een creatie van tekenaar Berthet en scenarist Yann, is vereeuwigd op een bommenwerper. Je hoeft echter geen blik omhoog te werpen bij ieder overvliegend gevaarte. Dottie blijft veilig op de begane grond. Je kan ze gaan bekijken in Het Koninklijk Legermuseum, Jubelpark 3,1000 Brussel. Je kan trouwens terecht op een nieuwe site: www.pin-up.ws (Franstalig).

Uniek, voor het eerst in Vlaanderen een overzichtstentoonstelling over het imponerende werk van Nederlander **Peter Pontiac**. Dit van 29/11/2002 tot 22/12/2002 in CC Luchtbal, Columbiastraat 110 te 2030 Antwerpen, onder de noemer "Pontiac Firenerd In Flanders". De inkomprijs kan geen beletsel zijn; die is namelijk gratis. Een uitstekende gelegenheid dus om kennis te maken met een man die werkte voor eigenzinnige bladen als Coctail Comix, Tante Leny Presenteert en Gummi. Hij stond middenin de werkelijkheid die hij tekende. Tot op heden maakt hij illustraties voor gereputeerde muziekbladen als OOR of maakt hij grafische ontwerpen voor de VPRO.

Vooral het in 2001 verschenen *Kraut* is een keerpunt in zijn oeuvre. De tentoonstelling biedt een overzicht van zijn muzikale illustraties tot op heden. Portretten, karikaturen, platenhoezen, stripverhalen, cartoons, boekillustraties, enz. Open elke dag van 10 tot 17 u, info: tel: 03/543.90.30 of www.ccluchtbal.org. De prachtige affiche is alvast het verzamelen waard!

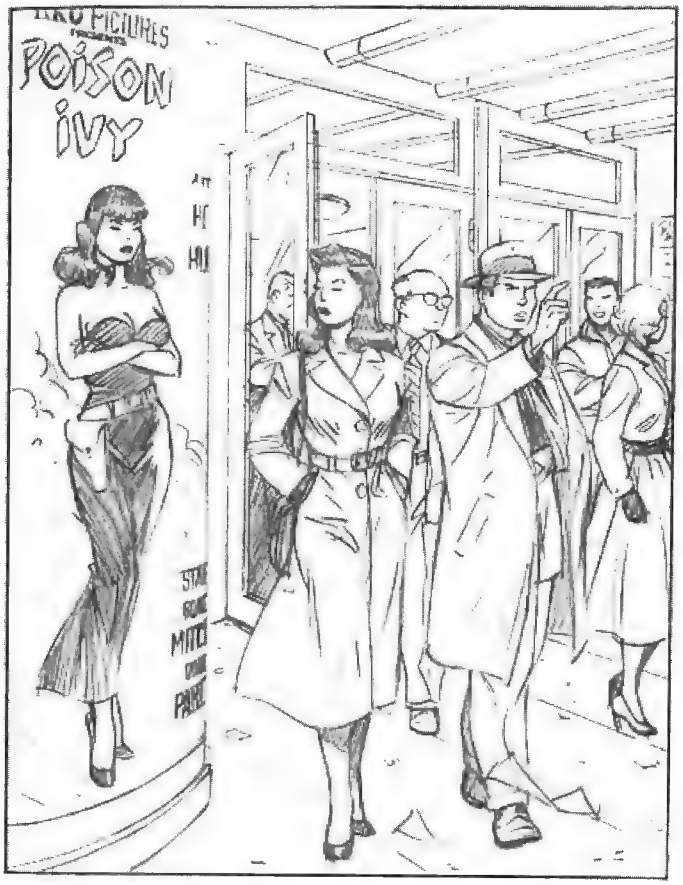

Hij is er weer, de enige echte cynische niet te pruimen strippsychiater en dit in zijn jubileum-album bij De Harmonie. *Sigmund tiende sessie* herbergt weer een aantal gags van het afgelopen jaar, die verschenen in de Volkskrant en De Morgen.

Striptekenaar **Ersel** heeft voor stripwinkel Alex een prachtige illustratie ontworpen voor een stofomslag. Deze exclusieve stofomslag, bestemd voor het album *Bewaker van de lans 2* zal verschijnen in een beperkte oplage van 150 genummerde en gesigneerde exemplaren. De omslag zal enkel verkrijgbaar zijn bij aankoop van het album tegen een meerprijs van 2 euro voor Alexleden en 3,55 euro voor niet leden. Datum van verschijning : 4 november.

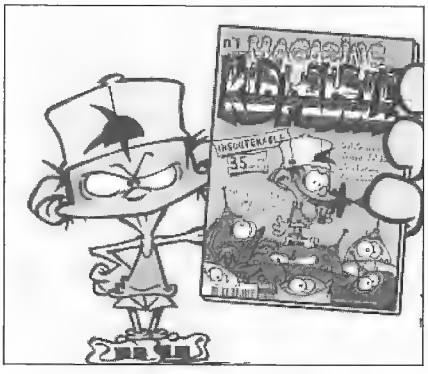

Kid Paddle is niet meer te stoppen. Na de webtoons die op het internet te zien waren en nog voor de tekenfilmreeks van 52 afleveringen die in de loop van 2003 op diverse Europese zenders te zien zal zijn, heeft Kid Paddle een eigen maandblad. Het werd ontwikkeld door Disney en verschijnt voorlopig helaas alleen Franstalig bij Hachette Press. Overigens is het een wereldprimeur dat de Disney groep bereid was toe te zien op de belangen van een personage dat niet hun eigen creatie is. In 2003 /2004 wordt een licensingsprogramma voorbereid waarvan Dupuis verwacht dat het alle records zal breken.

De Standaard neemt op waardige wijze afscheid van het stripfenomeen **Nero**. Op 31 december komt er een einde aan de meer dan 50-jarige carrière van Nero als dagbladverschijnsel. Dit valt samen met de 80ste verjaardag van Sleen. De Standaard bood de gelegenheid aan twaalf lezers en hun partner om op 30 december '02 dit afscheid mee te vieren. Wat moesten ze doen? Deelnemen aan de wedstrijd " De erfenis van Nero", die dagelijks liep in "De Spanjaard" van 4 t.e.m. 30 november '02. Honderd anderen krijgen een unieke herinnering aan Nero, een door de auteur gesigneerd Nero album of een gesigneerd huldealbum Marc Sleen. De Standaard Magazine (DSM) van 02/11/2002 bevat een interview met Sleen door Michel Kempeneers en kreeg een Nero-cover mee. Een huldeboek, een wedstrijd, extra artikels,... allemaal goeie initiatieven ter bevordering van de stripwereld. Zéér goed. Alleen hopen we dat uitgever en krant dergelijke initiatieven voortaan ook ontwikkelen *bij leven en welzijn* van een stripheld. En niet alleen als de mediabelangstelling toevallig erg toegenomen is...

Volgend jaar wordt animatiefiguur **Mickey Mouse** 75 jaar. In 1928 verscheen het figuurtje voor het eerst in de bioscoop in de tekenfilm *Steamboat Willy*. Reden om feest te vieren is er echter niet. Vanaf zijn verjaardag verliest hij immers de bescherming van de Amerikaanse auteurswet. Tot op heden moest ieder die het figuurtje wilde gebruiken auteursrechten betalen aan de Walt Disney Compagnie. Honderden miljoenen belandden alzo in de geldla van de Compagnie. Disney reageert als een duivel in een wijwatervat. Vier jaar geleden begonnen ze parlementsleden over te halen om de rechten met 20 jaar te verlengen. Dat leverde resultaat op, want in 1998 trad de "Sonny Bono Act" in werking. Helaas, tegenstanders waaronder diverse juristen, bekritiseerden deze Act. Internerpublicist Eric Eldred is één der felste tegenstanders. Hij begon aan een tocht langs diverse rechtbanken om het ongrondwettelijk karakter van deze wet aan te kaarten. Tot nu toe echter tevergeefs. Tot hij zijn zaak kon bepleiten voor het Hooggerechtshof. Hier gebeurde nog geen uitspraak, maar de rechters namen zijn klacht ernstig. Bij het ongedaan maken van de verlenging stelt zich binnen enkele jaren bij Donald Duck hetzelfde probleem. Volgens tegenstanders is het raar dat Disney zich zo hels opstelt. Zelf maken ze al jaren gebruik van figuren waar geen auteursrechten meer op rusten. Zo is Sneeuwwitje ontleend aan de sprookjes van de gebroeders Grimm en is de klokkenluider van de Notre Dame een figuur uit een roman van Victor Hugo.

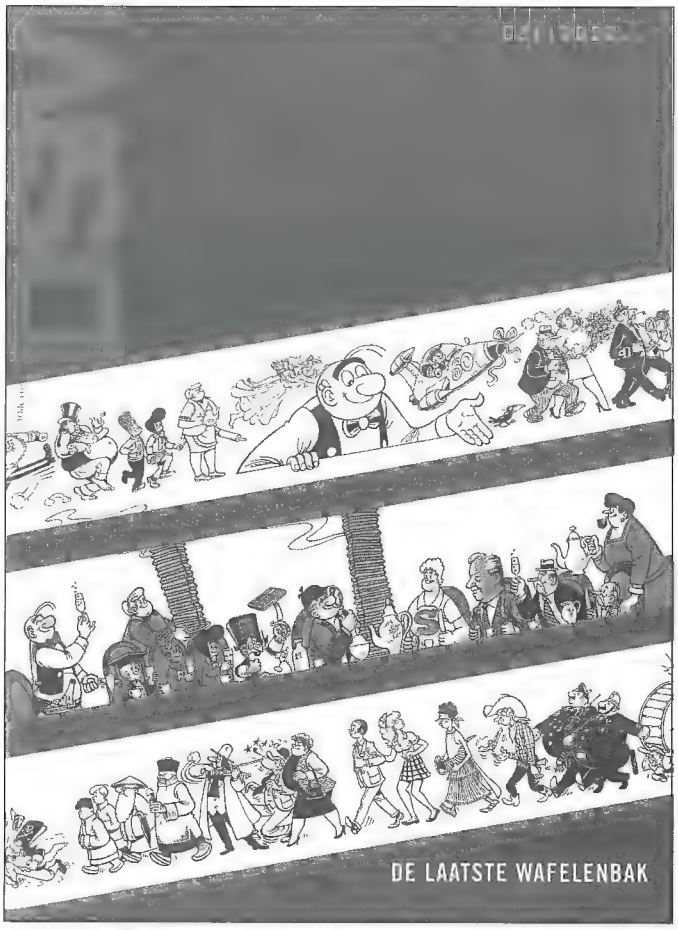

Met dank aan Alex Benoit, Koen Van Rompaey, Joop Schreurs, Wallie Hakkens, Hans Bijman, Stripwinkel Gobelijn & Stripwinkel Het Besloten Land.

Wens je gezellig mee te kletsen, stuur je info naar:
Koffieklets , Van der Nootstraat 42, 3012 Leuven,
of e-mail: willem_gay@hotmail.com.

Stripwinkel

HET „B"-GEVAAR

ERIK
DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

TISTJEN DOP

strips en games

patersstraat 96 - 2300 turnhout - tel. 014 / 42.88.29

Open : woensdag, donderdag en vrijdag:
10 - 12 en 13.30 - 18 uur
zaterdag: 10 - 17 uur

http://www.tistjendop.be e-mail: info@tistjendop.be

STRIPFESTIVAL MIDDELKERKE

13/7-6/8

GOUDEN POTLOOD
26 juli casino

Standbeeld SUSKE EN WISKE

Informatie: 0495/20.56.73
Antiek stripmarkten13/7 – 10/8

150 tekenaars

thema strip 2002 : SUSKE EN WISKE
trilogie: verleden – heden – toekomst
De Tartaarse Helm
De Rhinoramp
Het Heilig Bloed
Luxe-editie: 500 ex. Suske en Wiske
75 auteurs ex. Rode Rug

tentoonstelling rond
Willy Vandersteen
Paul Geerts
Marc Verhaegen

Jommeke specials
1) Jommeke 1956
2) Het Paradijseiland
3) Het Staartendorp
4) Wie zoekt die vindt
5) Apen in huis
6) Het Wonderdrankje
uitgifte: gekartonneerd op 75 exemplaren – groot formaat + klein formaat Jef Nys – 75 jaar

1.de purperen pillen
uitgifte: op 50 exemplaren met blauwe rug + originele plaat!!!

1.de 7 schaken
uitgifte: gewoon formaat – slappe kaft speciaal "witte kaft" op 1500 ex.

2.De Spokenjagers
"witte kaft" op 1500 ex.

+ gratis verrassing voor de leden van Brabant strip en Reclamestripclub op vertoon van lidkaart tijdens strip Middelkerke 13/7 – 6/8

Nieuwe strips

verschenen vóór eind oktober

Willem

Uitgeverij Oogachtend & Van Halewijck

De vlucht van de kloothommel, tek & scen: Kim, sc 14.00 , kleur, genre: gags & cartoons. De meeste strips en cartoons verschenen tussen 1999 en 2002 in De Morgen, P-magazine, De Standaard, Zone 5300 en de voormalige HBVL-site en Ink.

Cordelia kan ze kussen, tek & scen: Ilah, sc 9,00, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: één paginagags

Uitgeverij Arcadia

Zakkenloper en Blasius: *Bij de Taaietenen*, tek: Bernard Hislaire & scen: J-M Brouyére, sc 9,95, luxe 48,00, zwart-wit, genre: avontuur/fantasy. Deze uitgave van *Bij de Taaietenen* verschijnt in een oplage van 800 exemplaren. De luxe-uitgave bestaat uit 85 exemplaren, genummerd & gesigneerd van I t/m LXXXV, gebonden in linnen en verpakt in een luxe kartonnen doos met een drukplaat in passe-partout. De gewone uitgave bestaat uit 650 exemplaren, genummerd van 1 t/m 650 met slappe kaft. Daarnaast verschijnen nog 65 exemplaren buiten handel, genummerd van HC 1 t/m HC 50 en genummerd & gesigneerd van HC I t/m HC XV.Ieder album bevat een boekenlegger, eerste 150 albums bevatten een genummerde en gesigneerde ex-libris.

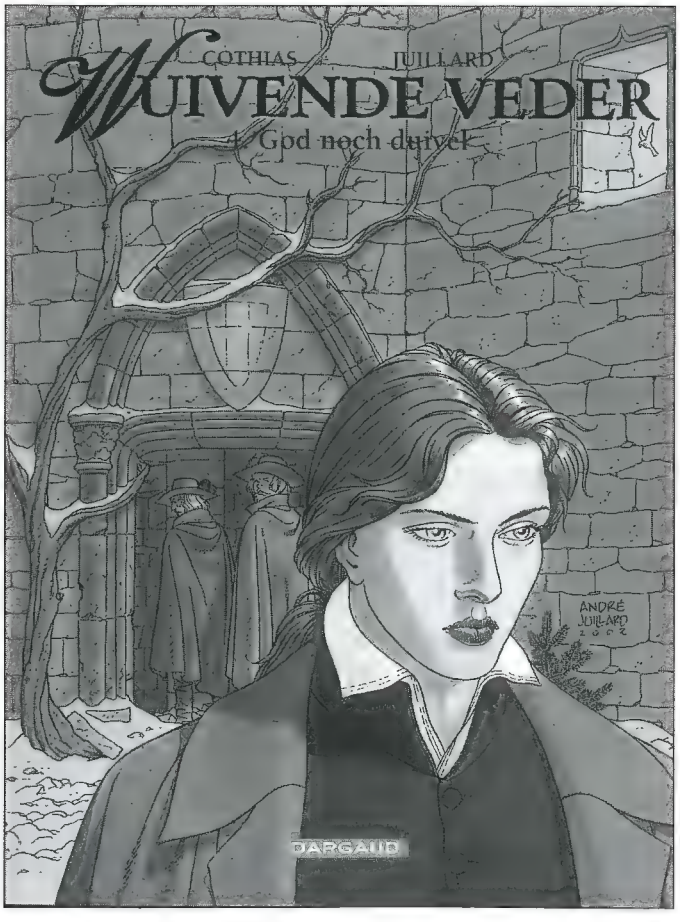

Uitgeverij Franka BV

Circus Santekraam, tek & scen: Henk Kuijpers, luxe hc linnen kaft (geel) 37,95, kleur, genre: avontuur. Dit album bevat tevens het kortverhaal *Dierendag*. Dit album is de luxe editie van *Circus Santekraam* en bestaat uit 2000 gesigneerde exemplaren genummerd 1 t/m 2000. Het album bevat een uitgebreid dossier, (45 pagina's) handelend over het tot stand komen van dit album.

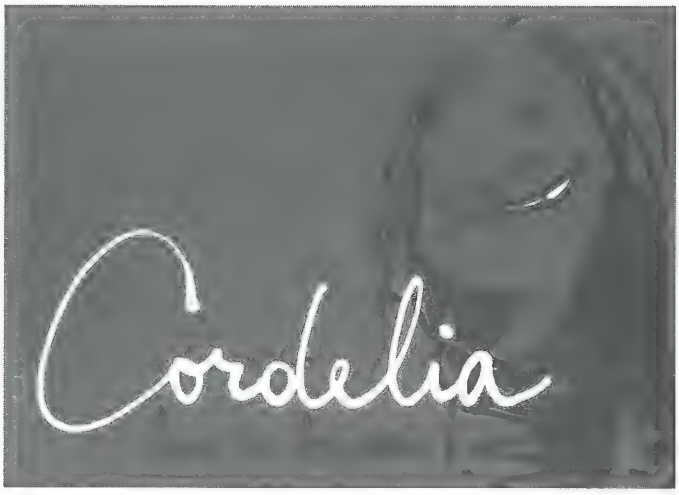

Dargaud

Wuivende Veder 4: *God nog duivel*, tek: Juillard & scen: Cothias, sc 4,99, kleur, genre: historisch/avontuur. Dit vierde deel is het slot van de cyclus *Wuivende Veder*. Arianne en Germain vinden elkaar terug. Zij besluiten kapers te worden. Na vele woelige jaren in de Caraïben keren ze terug naar Frankrijk.

Chrome 1: *Matera Prima*, tek & scen: Patrick Pion, sc 6,50, kleur, genre: sciencefiction.

Een nieuw begin 2 : *Exodus*, tek : Marvano & scen : Haldeman, sc 6,50, kleur, genre : sciencefiction..

De nieuw avonturen van Mick Mac Adam 2: *De barbaarse koning*, tek: André Benn & scen: Luc Brunschwig, sc 4,99, kleur, genre: occulte detective. Einde van de eerste cyclus. De strijd tussen goed en kwaad breekt los in het moeras. Soldaten en burgers sneuvelen. Mick Mac Adam is wanhopig op zoek naar zijn ouders.

De Schorpioen 3: *Het kruis van Petrus*, tek: Marini & scen: Desberg, sc 4,99, kleur, genre: historisch/avontuur.

PrimaMedia

Tiels Flipje 1: *En de bevroren Bloesems*, tek: Arie van Vliet & scen: Mia Verbeelen, hc 6,00, kleur, genre: humor/ avontuur. De lente breekt maar niet aan. Het blijkt dat de ijsvorst de lentekoningin gijzelt.

Uitgeverij Miklo

Biggles presenteert...Pierre Clostermann: *De "Big Show"/2 januari 1944 –juli 1944*, tek: Manuel Perales & oorspronkelijk scenario: Pierre Clostermann, bewerking Claude Lefranq, sc 12,25, kleur, genre: historische vliegerstrip.

Arboris

Collectie buitengewesten 17: Arvandor 2: *De gevangen zielen*, tek: Olivier Thomas & scen: Eric Stoffel, sc 6,95, kleur, genre: heroic-fantasy.

Overzee 1: *De poort van het kwaad* tek Alessandrini & scen: Beretta, sc 6,95, kleur, genre: heroic-fantasy. Overzee is een eiland, dat gebruikt wordt als residentie van het vredeskorps van vijf koninkrijken en republieken. Ooit voerden de vijf doorlopend oorlog, nu is er vrede. Of is dit maar schijn?

De Huurling 12: *De ontvoering*, tek & scen: Vicente Segrelles, sc 6,50, kleur, genre: heroic/fanrasy.

Kronieken van de Zwarte aan Specials 1: *Ghorghor Bey*, tek: Ledroit & scen: Froideval, sc 6,95, kleur, genre: heroic-fantasy. In deze specials worden de hoofdfiguren uit de serie Kronieken van de Zwarte Maan extra in het zonnetje gezet.

Moord en doodslag 10: Mandrill 4: *Vrije val*, tek: Barly Baruti & scen: Frank Giroud, sc 6,50, kleur, genre: detective. Mandril wordt nog steeds verdacht van moord op zijn minnares. De getuigen die hem vrij zouden kunnen pleiten, worden ofwel vermoord ofwel houden ze de lippen stijf op elkaar.

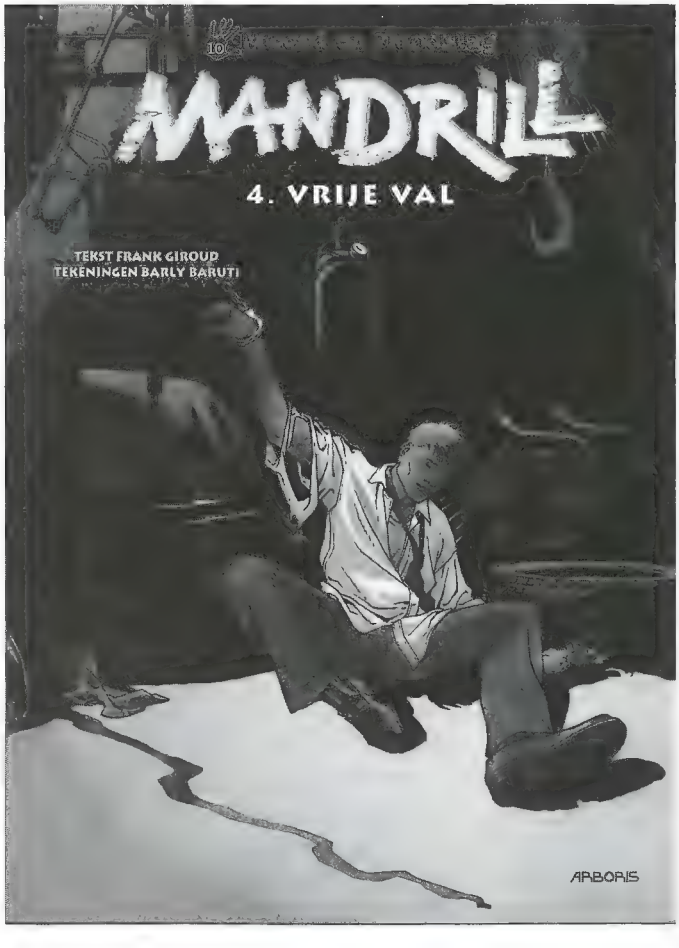

Peter Pan 1: *Londen*, tek & scen: Loisel, hc 17,50, sc 8,95, kleur, genre: fantasy.

Peter Pan 2: *Opikanoba*, tek & scen: Loisel, hc 17,50, sc 8,95, kleur, genre: fantasy.

Peter Pan 3: *De storm*, tek & scen: Loisel, hc 17,50, sc 8,95, kleur, genre: fantasy.

Peter Pan 4: Rode handen, tek & scen: Loisel, hc 17,50, sc 8,95, kleur, genre: fantasy.

Deze 4 albums zijn herdrukken. Ze verschenen eerder bij uitgeverij Oranje in de collectie Delta. De heruitgave is opnieuw vertaald en met nieuwe lettering. Ze bevatten ieder een katern van 16 pagina's met schetsen door Régis Loisel. De cover is niet hertekend maar overgenomen van collectie Oranje

Peter Pan 5: *Haak*, tek & scen: Loisel, hc 17,50, sc 8,95, kleur, genre: fantasy. Een nieuw verhaal zonder schetsen. Alle verhalen zijn vrij geïnspireerd op het werk van Sir James Matthew Barrie.

Uitgeverij Dupuis

Spotlight Dupuis: Kogaratsu 10: *Ultiem rood*, tek: Michetz & scen: Bosse, hc 8,99, sc 4,50, kleur, genre: verre Oosten. Zowel sc als hc bevatten zeven extra tekeningen. Kogaratsu stelt zijn zwaard ten dienste van de Nederlandse schilder Remijiu Tafelberg. Naar hij zelf vertelt een beroemdheid in Nederland. Hij wil de oorlog, het lijden en de dood uitbeelden. Tot hij aan Kogaratsu een bekentenis doet.

Spotlight Dupuis: HAND (Human Analysis New Departement) 1: *De huid der schaduwen*, tek: Vegliona & scen: Pelot, sc 4,50, kleur, genre: sciencefiction.

Melisande 10: Verhalen bij volle maan, tek: Clarke & scen: Gilson, sc 4,20, kleur, genre: humor. Album in

krimpfolie verpakt, met zelfklever op folie, met als opdruk: Gratis een...brrr!... angstaanjagend Halloweenmasker. Melisande en haar vriendinnen zwieren de toverspreuken op humoristische wijze in het rond.
G. Raf Zerk 20: *Wie laatst lacht, dood lacht!*, tek: Hardy & scen: Cauvin, sc 4,20, kleur, genre: humor. Album in krimpfolie verpakt, met zelfklever op folie met als opdruk: Gratis een...brrr!... angstaanjagend Halloweenmasker. Gags over een grafdelver en zijn ietwat rare kostgangers.
De Kannibrallen 6: *Abracada...MIAM*, tek: fournier & scen: Zidrou, sc 4,20, kleur, genre: humor. Album in krimpfolie verpakt, met zelfklever op folie met als opdruk: Gratis een... brrr!... angstaanjagend Halloweenmasker. Wie bij deze familie aanklopt weze gewaarschuwd. Niets of niemand kan aan hun vraatzucht ontsnappen.
Cédric 16: *Waar zit de rem*, tek: Laudec & scen: Cauvin, sc 4,20, kleur, genre: humor. Met zelfklever op cover met als opdruk: Gezien op VT 4. Cédric, zijn ouders en opa vormen een doorsnee gezin, zij beleven voor ons herkenbare situaties, humorvol verpakt.
Vrije Vlucht: Rapido Moderna, tek & scen: Blutch, hc 12,50, kleur, genre: imaginair verhaal. Lola een jonge danseres wordt aangesproken door Renée, een schrijfster. Zij wil Lola volgen om haar leven vast te leggen. Vanaf dat moment beleven ze een dag vol vreemde dingen.
De horrorboomhut van Bart Simpson. Zenuwslopend spooktaculair, tek & scen: diverse tekenaars en scenaristen, sc 7,40, kleur, genre: televisiefavorieten. Album verpakt in krimpfolie, met zelfklever op folie met als opdruk: Gratis een...brrr!... angstaanjagend Halloweenmasker. Het album is gevuld met kortverhalen, gags en spellejes.

Dupuis (Stripuitgeverij)

K3 nr 6: *Iedereen verliefd*, tek: Patriek Roelens & scen: Jan Ruysbergh, sc 3,75, kleur, genre: muziekfavorieten. Karen, Kristel en Kathleen, belanden in de meest onmogelijke situaties, terwijl ze zoeken naar de ingrediënten voor een vredesdrankje.
Langteen en Schommelbuik 2: *De Zonnebol*, tek & scen: Jef Nijs, sc 3,75, kleur, genre: humor. Herdruk.
Cowboy Henk's verscheurkalender 2003, tek: Herr Seele & scen: Kamagurka & Herr Seele, sc 12,40, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: humor. Iedere dag een nieuwe gag.
M-Kids 2: *Het griezelspook*, tek & scen: Luc Morjaeu, met dank aan Bruno Verscheiden & Peter van Gucht, sc 3,75, kleur, genre: muziekfavorieten. Het pretpark Pepinoland is bijna bankroet. De dochter van de eigenaar is fan van de M-Kids. Zij probeert via een plannetje haar favoriete groep te laten optreden in het park om alzo dit park nieuw leven in te blazen.
Jommekes Winteralbum, met een gloednieuw verhaal *Avontuur in de sneeuw*, en een extra Jommekes verhaal *Herrie op de kermis*, tek & scen: Jef Nijs, en *Lachen met Biep & Zwiep*, tek & scen: Luc Morjaeu, sc 5,60, kleur, genre: humor/avontuur. Verder nog in dit album: moppen, spelletjes, puzzels & wedstrijd.
Biep en Zwiep 5: *Numero vijf!,* tek & scen: Luc Morjaeu, met dank aan Bruno Verschelden, Peter Van Gucht & Luc Wyns, sc 3,75, kleur, genre: humor. Twee heksen halen de gekste grollen en grappen met elkaar uit. Al lopen sommige grappen wel eens uit de hand.

Sanoma uitgevers

Jan, Jans en de kinderen 30: tek: Studio Kruis (Daan Jippes, Gerben Valkema, Peter Nuyten, Rob Phielix, Mariken Swildens) & scen: Wouter Stips & Eric Hercules, sc 4,95, kleur, genre: familiestrip/humor.
Specialreeks 20: *Donald Duck Scheurkalender*, tek & scen: diverse tekenaars & scenaristen, sc 9,45, verpakt in krimpfolie, zwart-wit, genre: humor. Iedere dag een nieuwe gag. De achterkant bevat weetjes. Met drie gratis prenten.

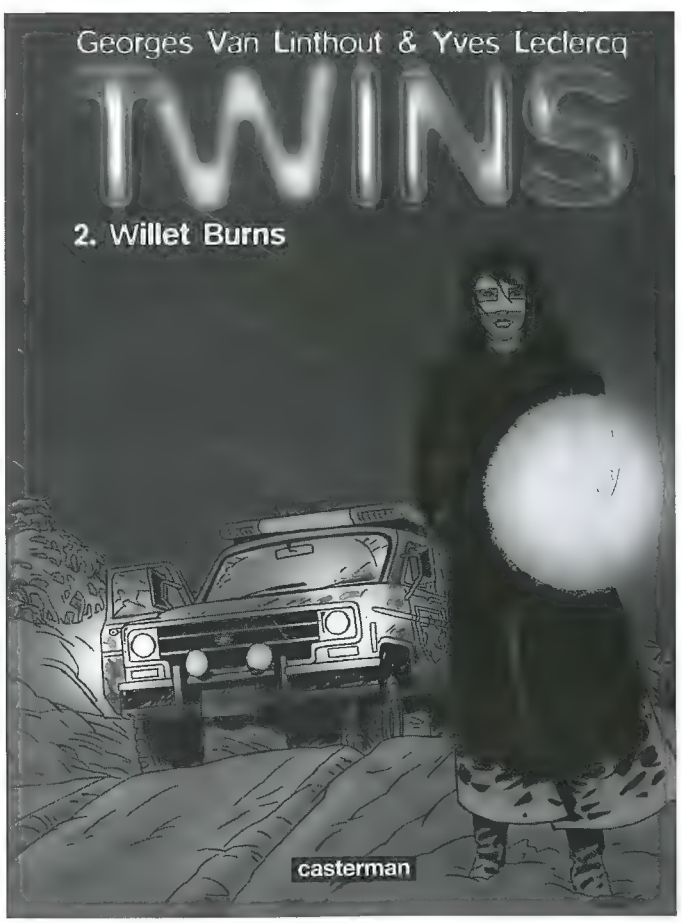

Casterman

Giovani 3: *De burcht*: tek & scen: Jean Pleyers, sc 4,75, kleur, genre: historisch/avontuur.
Wilson 2: *Killer*, tek: Walter Fahrer & scen: Carlos Trillo, sc 4,75, kleur, genre: detective. Een seriemoordenaar dwaalt rond in New York. Reeds 11 slachtoffers vonden de dood. Alleen horen drie van deze doden niet in het rijtje thuis.
Twins 2: *Willet Burns*, tek: Georges Van Linthout & scen: Yves Leclercq, sc 4,75, kleur, genre: thriller. Mandi werd gedood tijdens haar zoektocht naar de tweeling Ellen en Jane. De tweeling werd gebruikt voor een experiment. Alle andere tweelingen die deelnamen kwamen op raadselachtige wijze om het leven.
De romantici 1: *Heidelberg*, tek:Eric Lenaerts, hulp decors: Gihef & scen: André-Paul Duchateau, sc 4,75, kleur, genre:avontuur. Wanneer Alexander en Gerard een toneelstuk willen schrijven over Karl Sands, worden hun plannen op alle mogelijke manieren gedwarsboomd.
De Rochesters 1: *De zaak Claudius*, tek Philippe Wurm & scen: Jean Dufaux, sc 4,75, kleur, genre: misdaad/ avontuur. Lady Rochester gaat hertrouwen met Claudius. Haar ex-man probeert dit te voorkomen. Claudius is immers een gokker, bedrieger en een slappeling.
Fog 3: *De ogen van de dood*, tek: Cyril Bonin & scen: Roger Seiter, hc 9,25, kleur, genre: detective/thriller.
Jaguar 2: tek: Jan Bosschaert & scen: Jean Dufaux, hc 12,00, kleur, genre: legende/avontuur. Met zelfklever op kaft, met als opdruk: In dit album een gratis ex-libris enkel bij de eerste druk.

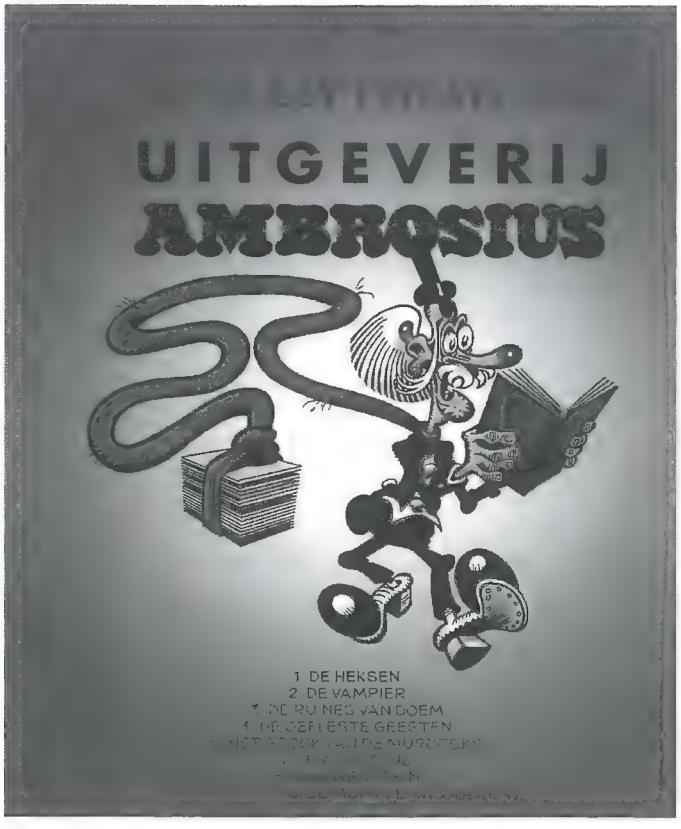

Uitgeverij Ambrosius

Ambrosius 7: *Krankenstein*, tek: Gideon & scen: Orion, sc 7,95, kleur, genre: humor. Ambrosius is een griezologische onderzoeker. Samen met zijn hulpje Hong Tong beleeft hij de vreemdste avonturen.

Glénat

De Zwarte Loge: Qumran 1: *De boekrol van de Messias*, tek: Gemine & scen: Makyo & Abécassis, hc 11,95, kleur, genre: catholic. Eén der rollen van de Dode Zee is verdwenen. Meerdere personen hebben er heel wat voor over om deze rol te bemachtigen.

Dampierre 10: *Het goud van de corporatie*, tek & scen: Legein, hc 9,95, kleur, genre: historisch/avontuur. Album bevat 10 extra pagina's, waarvan negen met voorbereidende schetsen, en één pagina getiteld: De draad van Ariane...haar belevenissen in gezelschap van Julien Dampierre, verteld in tien albums. Dampierre zoekt een schuilplaats in België, en komt terecht bij een groep verzetsstrijders. Onder hen een verrader die de Fransen inlicht over het doen en laten van de groep.

Grafica: Tosca 2: *Angelika's keuze*, tek: Vallés & scen: Desberg, hc 11,95, kleur, genre: thriller.

Grafica: Coma 1: *Vincent*, tek & scen: Steven Dupre, hc 11,95, kleur, genre: fantasy/avontuur. Een groep kinderen probeert te overleven in een vijandig woud. Het rare is dat al deze kinderen eigenlijk in coma liggen in het ziekenhuis, maar toch gezamenlijke avonturen beleven.

Dragonball 21: *De voorrondes*, tek & scen: Akira Toriyama, sc 2,95, zwart-wit, genre: manga.

Oog & Blik/De Harmonie

Toen we van de Duitsers verloren, tek & scen: Guido van Driel, sc 14,95, kleur, genre: geschilderde striproman. Het beste wat we tot nu toe van Guido Van Driel lazen. : dramatisch, grappig en ontroerend tegelijk. Herkenbaar voor wie de jaren zeventig meemaakte. Een aangepaste versie van dit verhaal verscheen in de PS-bijlage van Het Parool van 27 mei tot 28 juni 2002.

Uitgeverij Atlas

Op zoek naar de verloren tijd: *In de schaduw van de bloeiende meisjes, deel 1* tek: Stéphane Heuet & scen: bewerking Stanislas & Stéphane Heuet naar het werk van Marcel Proust, hc 16,50, kleur, genre: striproman

De wereld van Sempé, tek e scen: Sempé, hc 19,95, zwart-wit, genre: cartoons. Sempé schept via zijn cartoons een eigen wereld. De gewone kleine man bevolkt zijn cartoons.

Interstat Amsterdam (Kalender).

Cowboy Henk: scheurkalender 2003, tek: Herr Seele & scen: Kama & Herr Seele, sc 9,95, verpakt in krimpfolie, zwart-wit, genre: humor. Iedere dag een nieuwe gag, achterzijde gag blanco.

Uitgeverij M.

Agent 327: Dagkalender 2003, 327 min 7 blz. Ook een agent heeft wel eens vakantie, tek & scen: Martin Lodewijk, sc 17,95, in krimpfolie verpakt, zwart-wit, genre: detective. De kalender bevat 4 ½ dossier: *De vergeten bom/ Dossier Zondagskind/ Het pad van de schildpad/ De zwarte doos* en een half deel van *Dossier Nachtwacht* dat gewoon verder gaat in de Agent 327 kalender 2004. Iedere dag een nieuwe plaat, achterkant plaat blanco, achteraan in kalender zitten 7 blanco bladzijden.

Uitgeverij Van Halewijck

Zeb & Zjors: *Kritik der unreinen vernunft deel twee*, tek & scen: Zaza, sc 12,50, zwart-wit, genre: éénpaginagag. Deze gags verschijnen wekelijks in DSM, het bijvoegsel van De Standaard.

Quirit 3: *Een kaakslag te ver*, tek & scen: quirit, sc 12,50, kleur, genre: humor. Boek bevat gags en het verhaal: Het Hemelrijk.

Het land van de glimlach, tek & scen: Marec, sc 12,50, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: humor. Bevat cartoons en gags die eerder verschenen in de kranten: Het Nieuwsblad, Het Volk, Expres en Dag allemaal.

Standaard uitgeverij

De Rode Ridder 193: *De schat van Carthago*, tek & scen: Karel Biddeloo, inkting Urssla Lundmark & Karel Bideloo, sc3,50, kleur, genre: ridderstrip. Midden in de woestijn bevindt zich een graf gevuld met goud. Alleen de Rode Ridder en zijn gezellin overleven de zoektocht.

Suske en Wiske 276: *In de ban van de milt*, tek & scen: Marc Verhaegen, sc 3,75, sc met speciaal cd-rom aanbod 5,75, kleur, genre: humor/avontuurVerpakt in plastiek zak met als opdruk: Speciaal cd-rom aanbod. De nieuwste Suske en Wiske + Nieuw! Interactief stripverhaal op cd-rom voor slechts 5,75. (Cd-rom = Suske en Wiske: De snoezige snowijt)

Kiekeboe in griezelementen: tek & scen: Merho, sc 8,95, kleur, genre: humor/avontuur. Bevat drie verhalen die eerder in album verschenen: *1/ Het witte bloed, 2/ De kus van Mona, 3/ De babyvampier.* Met speciale cover voor dit album.

Boeboeks 4: De pilletjes van opa Kakadoris 2: *De blauwe droom*, tek: Michael Vincent & scenario: Ivan Adriaensens naar Marc de Bel, sc 4,50, kleur, genre: humor/ avontuur.

De geverniste Vernepelingskes 2: tek: Jan Bosschaert & scen: Urbanus, sc 5,45, kleur, luxe, groot formaat, gekartonneerd met linnen rug 49,95, zwart-wit, met extra pagina's schetsen, genre: parodie. Diverse BV's -vooral de vrouwelijke- in hun blootje gezet.

De avonturen van Urbanus 96: *De zwarte maagd*, tek: Linthout & scen: Urbanus & Linthout, tie: Steven De Rie, sc 3,99, kleur, genre: humor.

Standaard Uitgeverij/ De Post

Stam & Pilou 3: *De grappenkermis*, tek & scen: De Marck & De Wulf, luxe met blauwlinnen omslag, 25,00, kleur, genre: humor. Gerealiseerd in een beperkte oplage van 500 exemplaren.

Uitgeverij Lombard

Derde Stroming Lombard: Alvin Norge 3: *Lucyber*, tek & scen: Chris Lamquet, sc 4,99, kleur, genre: computerthriller. Een baby wordt geboren zonder navelstreng. Het begin van een merkwaardig hoogtechnisch avontuur.

Rik Ringers 66: *Penthouse Story*, tek: Tibet & decors: Didier Desmit & scen: Duchateau, sc 4,99, kleur, genre: detective. Deelnemers aan Penthouse Story (een persiflage op Big Brother) komen op gewelddadige manier om het leven tijdens en na de uitzendingen. Rik Ringers wordt uitgedaagd door de moordenaar.

Een smurfenverhaal door Peyo 22: *Alles smurft vanzelf*, tek: Ludo Borecki & Pascal Garray & scen: Philippe Delzenne & Thierry Culliford, sc 4,99, kleur, genre: humor. De grote Smurf gaat op reis en de achtergebleven Smurfen begaan weer de ene stommiteit na de andere.

Derde graad Lombard: Space Mounties 2: *De oude man en de ruimte*, tek: Guilhem & scen: Veys, sc 4,99, kleur, genre: humor. De twee grootste klunzen der Mounties worden weer op pad gestuurd. De meest ondankbare opdrachten vallen hen ten deel.

Derde Stroming Lombard: Niklos Koda 4: *Verdoemde walsen*, tek: Grenson & scen: Dufaux, sc 4,99, kleur, genre: spionage.

Thorgal 27: *De Barbaar*, tek: Rosinski & scen: Van Hamme, sc 4,99, hc 11,50, kleur, genre: fantasy/avontuur. Thorghal en zijn familie vielen in handen van een slavenhandelaar. De slaven worden slechts vrijgelaten om als wild opgejaagd te worden met een wrede dood in het vooruitzicht.

Rabobank Leiden en Oegstgeest

De Leidsche nachtwacht, tek & scen: Bert van der Meij, sc 4,95, kleur, genre: stedenstrip. Dit verhaal is het resultaat van de Rabobank Cultuurprijs 2001. Bert van der Meij is de winnaar van de prijs, die is ingesteld door Rabobank Leiden en Oegstgeest.

De Boemerang

Rooie oortjes deel 24, tek & scen: Dany, sc 4,95, kleur, genre: erotische humor.

Tijdschriften

Zozolala 126: tweemaandelijks stripinformatieblad, augustus/september, sc, gratis in diverse stripwinkels, genre: informatief. Bevat info over Corto Maltese, Adrian Tomine, & Marjane Satrapi.

Ink 9: oktober 2002, driemaandelijks, diverse tekenaars & scenaristen, sc 6,20, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: humor & realisme.

Penthouse Comix nr 45, oktober / november 2002, diverse tekenaars en scenaristen, sc België 4,69, Nederland 4,50, genre: erotiek.

Een kijk op...
Reclamestrips!!!

Nieuws vanuit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Vlaamse Westkust, waar voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt.
Voor alle info : neem contact op met de Reclamestripclub, Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke
Tel & fax 058/5123.02 (NL :) 003258512302
nieuwe (!) email : Reclamestripclub@Skynet.be

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Nieuwigheden

door Stefaan

Reclamestrips

Donald Duck, *Speciale GGD-editie*: speciale 16 pagina's tellende A6-formaat uitgave van dit weekblad met binnenin een 10 pagina's lang stripverhaal van Donald Duck getiteld *Bewaker onder druk*. In Nederland startte men een landelijke vaccinatiecampagne tegen meningokokken C (hersenvliesontsteking). Voor de zomervakantie had al 83 procent van de kinderen van 14 maanden tot en met 5 jaar en van 15 tot en met 18 jaar gehoor gegeven aan de oproep van vaccinatie. Vanaf 03/09/'02 werden de kinderen van 6 tot en met 14 jaar gevaccineerd. Om de pijn van de prik wat te verzachten werd in verschillende delen van Nederland een "Donald Duck speciale GGD editie" verdeeld onder alle kinderen die zich tegen meningokokken C lieten inenten. Zij konden het boekje dus letterlijk verkrijgen voor een prikje. Het boekje is gelijmd, bevat in totaal 16 pagina's en is 14 bij 10 cm groot. Deze mini **Donald Duck** is een speciale uitgave van Sanoma Uitgevers, GGD Nederland en Donald Duck weekblad. Nog even voor de volledigheid: GGD = Gemeentelijk Geneeskundige Dienst.(NL)

De onvrijwillige avonturen van Stam & Pilou, *De grappenkermis*: zo luidt de titel van het derde album van Stam & Pilou, de twee kornuiten bij de De Post. Niet echt spectaculair of vernieuwend te noemen dit album van 'Studio Max!' (auteurs De Marck en De Wulf). Wel nieuw is het feit dat vanaf dit derde album er telkens een luxe verschijnt (zie onder). Het album zal gewoon in de handel te koop zijn en dit voor de prijs van 4 euro.(B)

De onvrijwillige avonturen van Stam & Pilou, *De grappenkermis*: de luxe van dit album verscheen op 500 genummerde hardcover ex. in kleur, voorzien van een blauw linnen kaft met goudkleurige letters en opgeplakte kleine voorplaat. Deze luxe wordt niet in de handel gebracht, maar zal enkel te koop worden aangeboden op postzegel- en stripbeurzen, waar De Post zelf met een stand aanwezig zal zijn. De prijs van dit mooi uitgevoerd album bedraagt slechts • 25. Reden voor het verschijnen van een luxe-album is het feit dat De Post ook een afzetmarkt voor hun albums in Frankrijk begint te zoeken en dat een hardcover-album daar eerder standaard dan uitzondering is. Bijgevolg heeft men bij het maken van de Franstalige dan ook maar een Nederlandstalige versie gemaakt. Op hoeveel ex. de Franstalige versie verscheen is ons onbekend. Minder goed nieuws voor de leden van de Stampilou-club, voor hun is er ditmaal geen korting voorzien.(B)

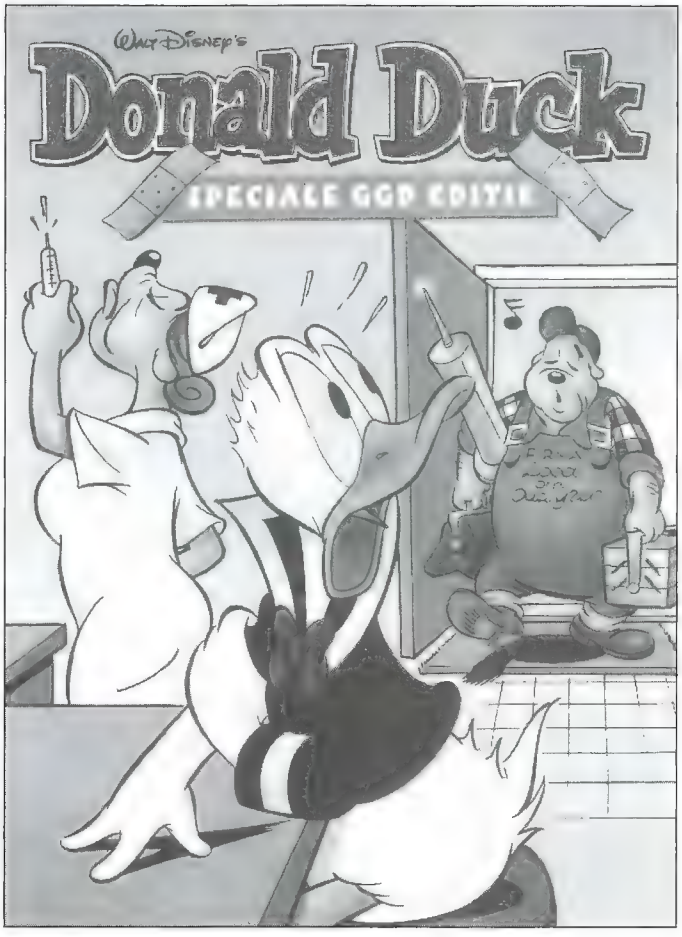

De onvrijwillige avonturen van Stam & Pilou, *Het Mysterie van de omgekeerde zegel*: Stam & Pilou, de twee grappige lasposten van de De Post, blijven maar verder avonturen beleven in reeds hun vierde album. Voor de eerste keer heeft de strip de post als onderwerp en tevens voor de eerste keer werd het verhaal voor een stuk gebaseerd op waargebeurde feiten. Het 32 pagina's tellend album verscheen op 27 november 2002 in kleur en dit voor de prijs van 4 euro. Goed nieuws voor de leden van de Stampilouclub, zij krijgen het album 1 euro goedkoper.(B)

In de bonen, *sterke verhalen uit de hele wereld!*: gratis mini-boekje, tijdelijk gratis bij aankoop van twee pakken koffie van 250 gram van het merk Van Nelle, met hierin zoals de ondertitel duidelijk maakt een heleboel sterke, maar ook korte, verhalen uit de hele wereld, merendeels met koffie als onderwerp. Het boekje bevat binnenin geen strip, maar wat het wel uniek maakt is dat een stripje (3 plaatjes) de voorkaft siert. Deze strip verscheen in kleur en is van de hand van Willem Ritstier.(NL)

De blanke weduwe: de reeks *Vrije Vlucht* van uitgeverij Dupuis werd in 2002 onder andere uitgebreid met dit album van tekenaar Paul Gillon waarin hij een spannend, gewelddadig en pakkend verhaal brengt. Van dit album verscheen er een losbladige, onvolledige versie met de inhoud van de eerste 16 pagina's verspreid door de vertegenwoordigers van Dupuis onder andere bestemd voor de uitbaters van stripwinkels. Dit ter promotie van het album.(B)

De Leidsche Nachtwacht: stripverhaal gemaakt door tekenaar/scenarist Bert Vandermeij in opdracht van de Rabobank Leiden en Oestgeest. Deze strip is in feite het resultaat van de Rabobank Cultuurprijs 2001. Deze prijs, die in 2001 in samenwerking met Leiden Promotie VVV is georganiseerd, ging naar een schrijver/illustrator die het origineelste script voor een stripverhaal over de stad Leiden wist te maken. De prijs bestond uit het uitwerken van het complete verhaal tot stripboek en een geldbedrag van • 4.500. Bert Vandermeij werd dus als winnaar geselecteerd en zag dan ook uiteindelijk zijn album gedrukt worden in okober 2002.(NL)

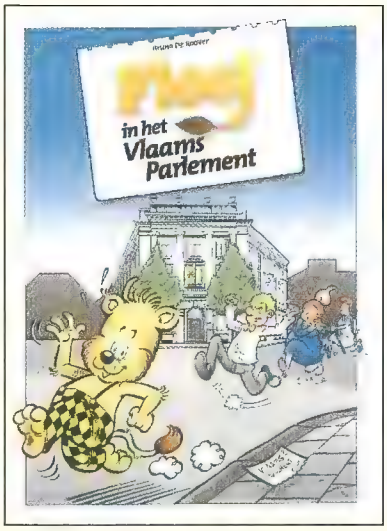

Flosj in het parlement: op 15 oktober 2001 schreef het Vlaams Parlement een wedstrijd uit met als onderwerp een strip over het Vlaams Parlement en dit ter gelegenheid van het dertigjarig bestaan van dit parlement. De strip is bestemd voor de doelgroep 10- tot 12-jarigen en wordt gratis uitgedeeld aan de kinderen die het Vlaams Parlement bezoeken. De prijsuitreiking en de persvoorstelling vond plaats op woensdag 23 oktober 2002. De winnaar Bruno De Roover uit Brugge was reeds een jaar eerder bekend. Het stripfiguurtje Flosj is een jong Vlaams leeuwtje dat per toeval in het parlement terecht komt en bijgevolg diverse maltoestanden veroorzaakt. Een onafhankelijke vakjury, onder het voorzitterschap van ridder Marc Sleen, koos voor dit ontwerp omwille van het soepele verhaal, de plezierige anektdotes, het geestig stripfiguurtje, de frisse kleuren en de duidelijke tekenstijl. De 30-jarige De Roover studeerde communicatiewetenschappen (pers en voorlichting) aan het Hoger Instituut voor Bedrijfsopleiding (thans EGON) in Gent en

Grafische Vormgeving aan het Sint-Lucas in Gent. Nu werkt hij al 2 en een half jaar voor Studio 100 (Kabouter Plop, Samson en Gert, ...).(B)

Reclamecampagnes

Suske en Wiske-actie bij Dash: de Dash-campagne draait blijkbaar na méér dan 1 jaar nog altijd op volle toeren, want steeds nieuwe acties blijven zich voordoen. Ter illustratie onderstaande twee nieuwe acties: in de winkelketen Cash & Fresh kreeg je van 3 tot en met 9 oktober 2002 gratis een originele elastomap van Suske en Wiske bij aankoop van 2 deelnemende producten (o.a. Dreft, Lenor,...) waarvan 1 Dash 54 scoops. De tweede actie loopt als volgt: in de winkels van winkelketen Makro krijg je per aankoopschijf van • 40 uit de gamma's Dash, Bonux en Lenor een Collarcap-sjaal gratis. Niets speciaals, ware het niet dat ten eerste deze Collarcap-sjaal voorzien is van een tekening van Suske en Wiske en dat ten tweede aan deze actie een unieke wedstrijd werd gekoppeld. Deze Suske en Wiske-wedstrijd loopt van 6 tot en met 19 november. De eerste 6 prijzen zijn telkens 120 stripalbums van Suske en Wiske, de volgende 120 prijzen zijn een Suske en Wiske-beeldje (afmetingen 14 x 20 x 9 cm) vervaardigd uit hars en geschilderd.(B)

Dommel-actie bij Spar: na de mokken-, eierdopjes-, handdoekken- en washandjes-actie loopt er nu bij de winkelketens Battard, Spar en Central Cash een laatste (?) Dommel-actie. Vanaf 19 september tot 28 november 2002 kan je door je aankopen te doen in één van bovenvermelde winkels, nieuwe Dommel-spaarpunten verzamelen (1 punt per aankoopschijf van • 10). Bij inlevering van een volle spaarkaart (met 20 zegels) en mits een bijkomende betaling tussen de 3,99 en 7,99 euro (afhankelijk van de keuze) krijg je dan één van de drie verschillende te verzamelen Dommel-knuffels, de Dommel-

handpop of de Dommel-rugzak. Volle spaarkaarten kunnen nog tegen 12 december 2002 ingeruild worden, zolang de voorraad strekt weliswaar. Misschien wel een ideetje voor onder de kerstboom?(B)

Gelegenheidsuitgaven

Stripdag paspoort, *Boekenbeurs Antwerpen 9/11/2002*: speciaal voor de stripdag op 9 november op de boekenbeurs te Antwerpen dit jaar, kregen alle kinderen onder de twaalf jaar aan de ingang een exclusief 'stripdag paspoort' toegestopt. In dit paspoort (in feite een A6-formaat boekje bestaande uit 24 bladzijden) staan naast ruimte voor het invullen van de persoonlijke gegevens (foto, naam, voornaam en adres) zes één-pagina-gags van diverse uitgeverijen. Deze gags zijn er van De familie Kwaal, Urbanus, Jommeke, Stam & Pilou, Dokus, de leerling en Titeuf. De kinderen konden op vertoon van dit boekje deelnemen aan diverse strip-workshops (onder andere je laten grimeren als je favoriete stripfiguur), maar het hoofddoel was wel het verzamelen van zeven stempels die je bij de zeven deelnemende standen (Casterman, Standaard, Dupuis, Ketnet, De Post, Het Bronzen Huis en Glénat) zonder enige aankoopverplichting, maar wel mits beantwoorden van een tweetal gemakkelijke vragen, kon krijgen. Het boekje met zeven stempels kon dan op de boekenbeurs ingewisseld worden voor een 'leuke verrassing'. Verder ook nog terug te vinden in dit boekje: tekeningen onder andere van Suske en Wiske en studio 100-creatie Piet Piraat. Omwille van het toch wel opmerkelijke feit dat er zéér strikt op werd toegezien dat enkel de rechthebbenden (kinderen onder de 12 jaar) het boekje in handen kregen en dat deze dan ook bijna allemaal werden ingevuld, zal het waarschijnlijk uitzonderlijk moeilijk worden om hiervan ooit eens een gaaf exemplaar te kunnen aantreffen.(B)

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

Duckstad Krant: speciale uitgave voor alle bezoekers van de "Duckstad op Stelten"-happening in de groenoordhallen in Leiden. Dit "stadsblad van Duckstad en omstreken" van 19, 20 en 21 oktober 2002 bestaat uit vier pagina's waarin, hoe opmerkelijk het ook mag klinken, geen Duck-stripje staat maar wel een advertentie-stripje van 'Kaaskade 12' in kleur (zie ook BSM 100 – pagina 54).(NL)

Kiem: bij het novembernummer van dit vakbondsblad van de FNV zat de brochure "Futura" gratis meegeseald. Het betreft hier een brochure van het GOC, zijnde het Grafisch Opleidings Centrum. Deze brochure heeft de ondertitel 'Loopbaanmagazine voor de specialisten in de grafische industrie'en bevat op de laatste pagina een titelloos stripje van Dirk de Drukker. Het stripje verscheen in kleur en werd, best wel knap, getekend door Paul Hoogma.(NL)

Jé Nieuwe Weba-Interieur: onder deze titel vonden we in onze brievenbus de nieuwe folder van de meubelgigant Weba met vestigingen in Gent en Deinze. Op de voorzijde van deze folder, met allerhande aanbiedingen voor dit najaar, staat een ingekleurde stripgagstrook van de hand van Weba-tekenaar en befaamd cartoonist Marec. Tevens werd er van deze strip een tekenfilmpje gemaakt, dat als reclame op de Vlaamse commerciële televisie VTM wordt uitgezonden.(B)

De Toneelhuisgazet: gratis, onafhankelijke en vijf maal per jaar verschijnende bijlage van Het Toneelhuis bij de krant De Standaard met in het nummer 2 (jaargang V) van november/december 2002 een stripje. Deze strip heeft het Toneelhuis als onderwerp en kan dus als een volwaardige reclamestrip beschouwt worden. De 'gazet' zat op woensdag 30 oktober 2002 als bijlage bij De Standaard en brengt ons info over toneel in Vlaanderen. Het stripje is van de hand van de jonge, doch talentvolle tekenaar/scenarist Jeroom en verscheen in kleur.(B)

HET AVONDBLAD

Frits van Egters als stripheld. 2

Te gesprek met Dick Matena 3

Primeur: de eerste twee pagina's 6

Tijdgebonden of klassieke? 9

Verder in deze krant:

Bijzonder beeldverhaal van *De Avonden* in de maak

Voorpublicatie in Het Parool

Minister: beeldromans verderfelijk

Het Avondblad: in diverse stripwinkels en tevens op de boekenbeurs aan de stand van Uitgeverij De Bezige Bij, werd deze 12 pagina's tellende krant gratis verdeeld en dit naar aanleiding van de verstripping van het werk "De avonden" van Gerard Reve door Dick Matena. Het éénmalige(?) blad gedrukt op krantenpapier (op A3-formaat) bevat een interview met Matena, de eerste twee pagina's uit de strip in zwart-wit en twee stroken uit een Bommel-strip.(NL)

De Leeskringkrant: folder bestaande uit 4 pagina's en uitgegeven door "De Leeskring" met binnenin het najaarnummer van 2002 een stripgagstrookje van 3 opeenvolgende plaatjes van De Bladenbeesten. Auteur van dit eigenaardigheidje is ons voorlopig nog onbekend.(NL)

Toptijd: éénmalige uitgave (voorjaar 2002) gemaakt in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bestaande uit 64 pagina's met binnenin een één-pagina-strip getiteld *Pien* door Gerrit de Jager.(NL)

Flair: als bijlage bij het damesweekblad Flair (nummer 43-15 oktober 2002) zat de 64 pagina's tellende pocket "55 herfstkapsels" gratis meegeseald. Van deze 64 pagina's zijn er vier opgefleurd met een stripgag van de stripheldin van de Wiroja's, namelijk Claire, telkens getiteld "Claires kapsalon". Helaas voor de Nederlandse fans werd deze pocket enkel in België meegeseald.(B)

EWEL WAT SCHEELT ER?
MARIETTE VAN DE COIFFEUR HEEFT JE GEZIEN MET EEN ANDERE VROUW
IN DE WEBA IN GENT?
MET EEN ANDERE VROUW? MAAR DAT KAN NIET!
JAWEL.. JE HEEFT JULLIE GEZIEN BIJ DE SLAAPKAMERS!
IN DE WEBA? IN GENT? MAAR DA'S NIET WAAR!
JAWEL
'T WAS IN DE WEBA IN DEINZE!

Kletskoek!: begin oktober verscheen het derde gratis nummer van 2002 van dit jeugdblad van supermarktketen Albert Heijn. Ditmaal bevat het een reclamefotostrip voor Unox getiteld *Een horloge als beloning voor de gestolen Knaks,* een strip van "Tinker & Tom" getiteld *Taart-toestanden!* door Theo Smit, een strip getiteld *Lachen, gieren, brullen* door Jan Vriends en Mad Dog Productions en een strip getiteld *Pindakaas voor Pim en Pien* door Mike Pearse en Marij Sloothaak. Verder werd in het midden van het blad een speciaal "Sticker-spaarboekje Australië" meegeniet met op de achterzijde een stripgag van Hupie de kleine panda door Ronald Sinoo. Alle stripjes verschenen in kleur.(NL)

Biep & Zwiep-Nieuwsbrief:
in oktober 2002 verscheen de derde nieuwsbrief (gratis verstuurd naar geïnteresseerden en verspreid op stripbeurzen) van dit samenwonend maar niet eensgezinde duo. Naast een heleboel nieuwtjes, ook ruimte voor strips in dit 4 pagina's tellend informatief blad: een stripgagstrook van T en T de vrolijke nichtjes van Biep, twee stripgagstroken van Rafke de Raaf en een stripgag van Biep en Zwiep. Puik werk van Luc Morjaeu mogen we toch wel stellen.(B)

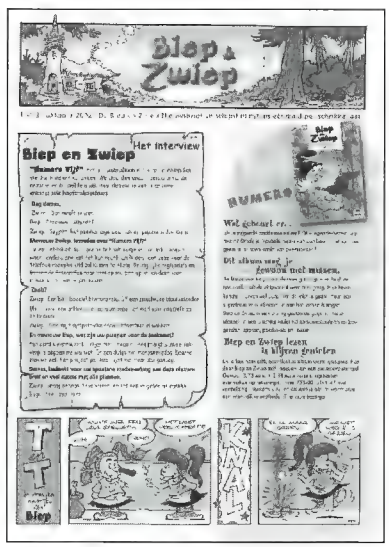

Donald Duck: bij het nummer 43-2002 van dit vrolijk weekblad voor de jeugd werd er ter gelegenheid van hun 50ste verjaardag (sinds 1952 tot 2002) een gratis boekje in het midden meegeniet. Dit boekje kreeg de titel "Donald Duck Blunderboekje" en staat (hoe kan het ook anders) vol met blunders. Het boekje werd bijvoorbeeld genummerd NR.43-1951 (bemerk het foutieve jaartal). In totaal bevat het boekje naast een heleboel blunders uit verhalen ook twee stripgagstrookjes van elk drie plaatjes in kleur.(B/NL)

Guido Campus Magazine: in het nummer 16 van september-oktober 2002 verscheen er opnieuw een stripgag in kleur van tekenaar Zep, ditmaal getiteld *Lucie*. Naast deze strip en een viertal striprecensies bevat dit nummer ook een interview met Jean-C. Denis, auteur van de strip *Die maanden in Amélie*. (B)

Ronald News: gratis maandelijks verschijnend A5-formaat magazine, verdeeld onder de kinderen in de McDonald's-vestigingen in Vlaanderen. Het september-nummer van dit jaar bevat het stripje *Met Petit Gervais beleeft Danonino talrijke super-avonturen!* in kleur door een onbekende auteur.(B)

Victor & Daan: met de sinterklaasperiode voor de deur doen alle Nederlandse warenhuizen ook dit jaar weer driftig hun best de klanten over hun drempel te trekken. De ene brochure is bijgevolg nog kleurijker dan de andere. Vroom & Dreesmann evenwel hebben het pás echt goed bekeken om naast alle beïnvloedbare kinderen ook alle reclamestripverzamelaars naar hun vestigingen te kunnen lokken! In hun aanbiedingsfolder figureren namelijk net als vorig jaar opnieuw de stripfiguren Victor & Daan in een heuse nieuwe strip in kleur.(NL)

Curiosa

Jaguar, *2*: bij aankoop van de eerste druk van de hardcoverversie van het tweede deel van deze spraakmakende reeks van Jan Bosschaert en Dufaux, krijg je er gratis een ex-libris in kleur bovenop. De albums met ex-libris zijn gemakkelijk te herkennen aan de sticker op de voorzijde.(B)

Asterix: momenteel kan je in je plaatselijke supermarkt handmatig gedecoreerde Jelly Pops met fruitsmaak (= snoepjes) kopen die er erg aantrekkelijk uitzien. Wat is daar nu speciaal aan? Wel, het gaat hier namelijk om Asterix, Obelix en Panoramix die zeer mooi uitgewerkt zijn en verpakt in een mooi doosje. De prijs van één zo'n doosje bedraagt • 2,95. Éénmaal in je bezit kan je er nog iets meer dan een jaar naar zitten kijken alvorens op te eten, want de houdbaarheid verstrijkt pas in februari 2004.(B)

Kuifje: bij aankoop van 5 Kuifje-strips krijg je momenteel een zeer mooi geschenk. Het betreft hier de jeep uit *Kuifje op de maan uit 1953,* in metaal. Netjes verpakt in een plexi box en geplaatst op een voetstuk. De jeep heeft de grootte van een matchbox en werd netjes uitgewerkt voor de volwassen verzamelaars in opdracht van Editions Atlas. Buiten bereik houden van kinderen onder de 14 jaar is de boodschap voor dit hebbedingetje.(B)

Kuifje: wie nu in zijn plaatselijke supermarkt zo'n • 6,95 neerlegt voor een doos koekjes van zo'n 400 gram, is niet alleen eigenaar van een duur koekjesassortiment maar tevens van een mooi uitgevoerde metalen koekjesdoos van ons aller Kuifje. Het betreft hier een beperkte, éénmalige editie van koekjesfabricant "Delacre". Smakelijk...(B)

Biep en Zwiep, *Kerst & Nieuwjaar met Biep & Zwiep door de eeuwen heen*: geen echte reclamestrip, maar toch wel zeker een uniek boekje met daarin alle Biep en Zwiep Kerst- en Nieuwjaarsgags, wat we jullie zeker niet mogen onthouden. Gedrukt op slechts 750 gesigneerde exemplaren. Ideaal om al schaterend 2002 mee af te sluiten! In België te bestellen door overschrijving van 8 euro + 1,07 euro verzendingskosten op rekeningnummer 733-0015149-47 met vermelding van "Kerstmis en Nieuwjaar met Biep en Zwiep".(B)

Met dank aan Kees Uittenhout, Christian van Lint, Hoebanckx Marcel, Willy Bouve, Johan Vandamme, Rik Callaerts, Willem Gay, Hans Bijman, Patrick van de Kerkhof en Jean-Pierre Legein.

Uitgelezen

Een Nederlander in Japan

Kogaratsu de rondtrekkende ronin wordt ingehuurd om een namban (blanke Europeaan) te beschermen. Groot is zijn verbazing als zijn beschermeling een verwaande portretschilder blijkt te zijn. Deze Nederlander, Remijiu Tafelberg is naar Japan gekomen om de oorlog te schilderen. De tocht verloopt in het begin niet echt naar wens, Remijiu voelt zich onheus behandeld door Kogaratsu. Hij,de grootste schilder aan het hof van Oranje, moet bevelen aanvaarden van een huurling. Ondanks de meningsverschillen vervult Kogaratsu zijn werk naar behoren. Alhoewel, het lot schudt de kaarten en bepaalt het lot van Tafelberg. Tijdens een rustpauze vertelt hij dat het kistje dat hij meevoert, goud bevat. Enkele deserteurs, verborgen in het struikgewas, vangen zijn woorden op en een genadeloze jacht ontbrandt. Diverse pogingen om het kistje te bemachtigen, lopen op niets uit. Tijdens hun tocht ontdekken ze de gruwelen van de oorlog : achtergelaten strijdmateriaal, rottende lijken, kadavers, uitgebrande dorpen en vermoorde dorpelingen. Remijiu probeert dit alles voor het nageslacht te bewaren, via minutieus uitgewerkte tekeningen. Tekeningen die hun beiden het leven redden. Tijdens hun gevangenschap door de troepen van Nagisa, wil deze veldheer een portret van zichzelf. Tafelberg stort in tijdens het verkregen uur bedenktijd. Hij bekent gelogen te hebben: hij is een lafaard en behoort niet tot het hof. Tot zijn verbazing verwijt Kogaratsu hem niets. Deze moedigt hem zelfs aan een gelijkend portret te maken, iets waarin Remijiu wonderwel slaagt. Maar zijn lot is bezegeld, zijn einde in zicht.Tijdens een veldslag tussen de reguliere troepen en de rebellen wordt hij gescheiden van Kogaratsu. De deserteurs, nog steeds tuk op zijn schat, geven hem de genadeslag. De schat bestaat slechts uit verf. Terwijl zijn leven wegvloeit samen met het bloed over zijn handen, vindt Remijiu het ultiem rood.. *Willem.*

Kogaratsu 10: *Ultiem rood*
Mitchetz & Bosse
Uitgeverij Dupuis, hc 8,99, sc 8,99.

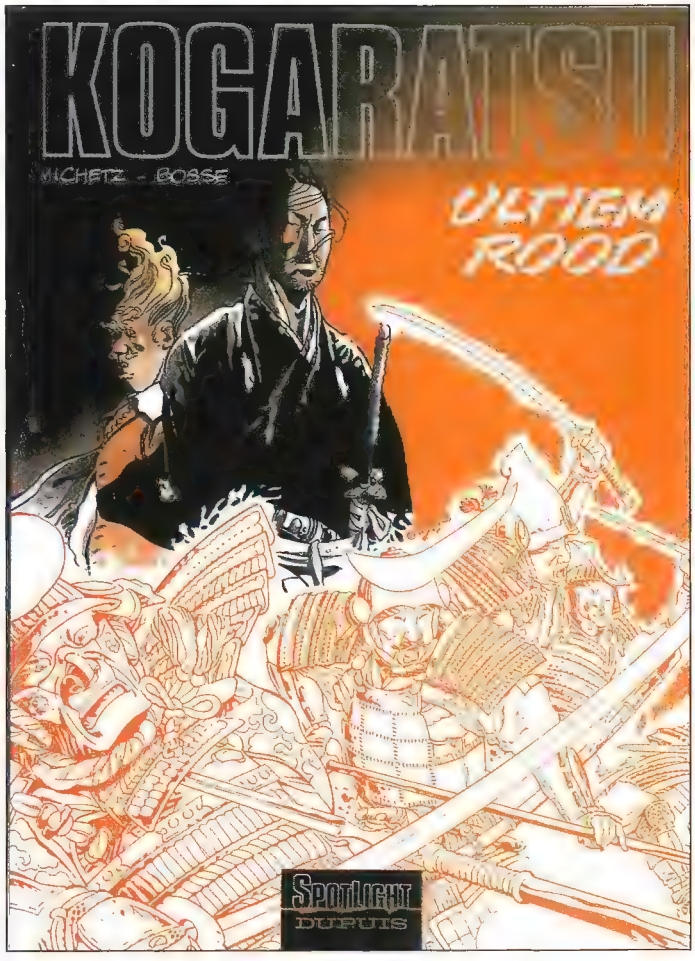

Taaietenen zegt u?

In het vredige stadje Bloemendauw leeft ieder in peis en vree. De bewoners hebben een afkeer van oorlog. Ze feesten en drinken naar hartelust. Toch, hoe is het mogelijk, is er één individu dat zich niet echt makkelijk voelt bij deze situatie. Zijn wrevel is begrijpelijk, hij is namelijk de plaatselijke wapensmid. Bij gebrek aan klanten is zijn zaak niet echt winstgevend. Dagelijks koelt hij zijn woede op de eeuwenoude boom op het dorpsplein, die volgens de legende de vrede en heerlijkheid in stand houdt Reeds ettelijke bijlen met de scherpste snede werden versleten op de bast van de boom. Resultaat nihil. Tot de smid op een avond een verbond smeedt met de heks Ranjanja, een somber mens vergezeld van Bozoburp, haar vogel. Zij wil via een toverdrank de boom doen afsterven. Net op dit ogenblik worden Zakkenloper en Blasius, een rondtrekkend duo zwervers dat zich steeds op de weg van het avontuur bevindt, ten tonele gevoerd.Tijdens een stormachtige nacht spreekt de heks haar betovering uit. Maar dit is buiten de waard gerekend. Het lot geeft een nieuwe wending aan het verhaal. Ons duo komt via een waterput terecht bij een vrolijke volkje, Taaietenen genaamd. Zij onderhouden secuur de wortels van de boom. Hij is de zin van hun leven; bij het afsterven van de boom houden de Taaietenen immers op te bestaan. Wordt het bondgenootschap tussen heks en smid een succes, of biedt ons duo lik op stuk? Dat verklappen we lekker niet. Poëzie, fantasie en avontuur in elkaar laten overvloeien is geen sinecure. Toch slagen tekenaar Hislaire en scenarist Brouyère hier voortreffelijk in. Zij brengen een leuk, afwisselend verhaal, dat door de uitgave in zwart-wit extra geaccentueerd wordt. *Willem.*

Zakkenloper en Blasius bij de Taaietenen
Hislaire & Brouyère
Uitgeverij Arcadia, sc 9,95, luxe 48,00.

Ongeloofwaardig

Een nieuw avontuur van Mick Mac Adam is steeds iets om naar uit te kijken. Of beter gezegd, was iets om naar uit te kijken. Het is mij nog steeds een raadsel waarom tekenaar Benn zijn goedkeuring gaf aan zo een rammelend sce-nario. Daar waar verhaal één een waar genot was om lezen, zorgvuldig opgezet, zowel qua tekeningen als scenario, kan verhaal twee niet echt boeien. De vele vragen opgeroepen in deel één worden zelden maar vooral nooit opgelost. Het is net of de scenarist een nieuw verhaal opstartte waarbij hij uit het oog verloor dat er ook nog een vorig verhaal bestond. Het geheel komt helaas niet overtuigend over, net zoals een broer van Mick Mac Adam die opduikt uit het moeras als onderhandelaar. Hij spreekt een soort Bargoens, wat enorm irriterend werkt bij het lezen, net als het lettertype dat erom vraagt niet gelezen te worden. Helemaal mooi wordt het als de strijd tussen goed en kwaad losbreekt in het moeras. Het blijkt een flauw afkooksel van het voor het ogenblik

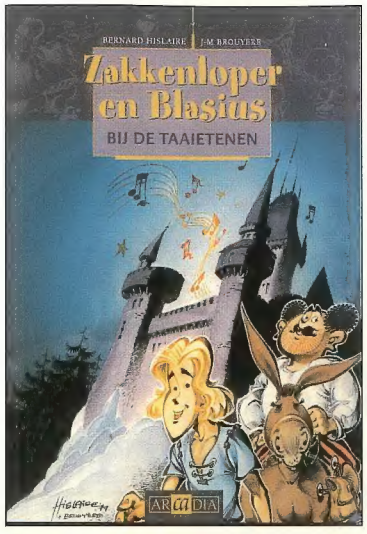

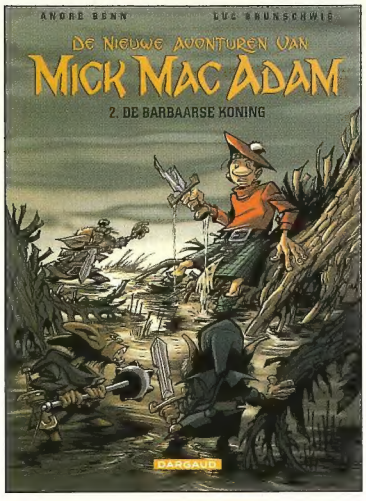

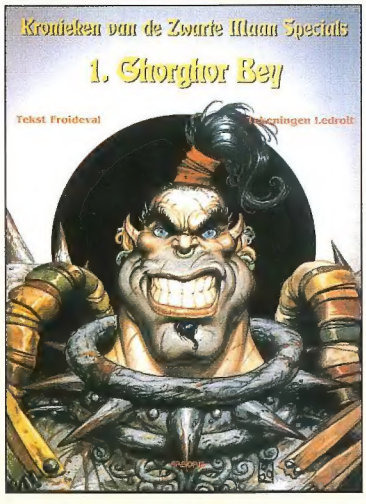

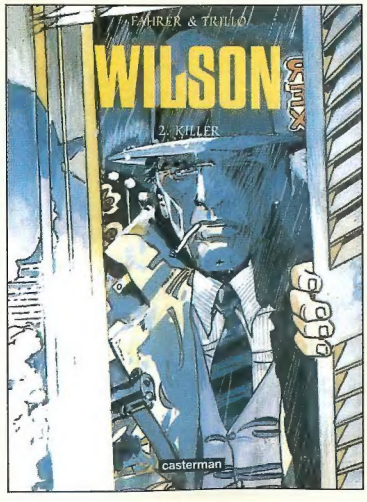

populaire heroic-fantasy genre. Alleen komt het bij Mick Mac Adam helemaal niet tot zijn recht. Mick Mac is doorheen de loop der jaren bekend geworden als een occulte detective, iets wat in alle vorige albums uitstekend tot zijn recht kwam. Maar hier wordt er een rommeltje van gemaakt. monsters, een duivelsfiguur contra een soort God de Vader, dwergen, feeën, storm, waterhozen, kortom alle registers worden opengetrokken. Is er dan niets goed aan dit album? Toch wel. Gelukkig overtuigen de tekeningen van André Benn. Dank zij zijn fenomenale tekenstijl redt hij nog een deel der meubelen. Misschien kijkt hij beter uit naar een andere scenarist voor de nog komende verhalen. *Willem.*

De nieuwe avonturen van Mick Mac Adam 2: *De Barbaarse koning*
André Benn &
Luc Brunschwig
Uitgeverij Dargaud,
sc 4,99.

Bloed, wraak en tranen

Een spin-off van één of andere reeks is al lang geen nieuwtje meer. "Waarom zouden wij het ook niet eens proberen ?", dachten tekenaar Ledroit en scenarist Froideval. En gelijk hadden ze. Zij borduren verder op hun populaire serie De Zwarte Maan. En slim als ze zijn, besloten ze het licht te werpen op de hoofdfiguren uit deze serie. Als eerste viel Ghorghor Bey de eer te beurt. Niet omwille van zijn ideale schoonheid, Frankenstein is een mannequin vergeleken bij deze bruut, maar omwille van zijn onbegrensde hang naar strijd.

Stel je eens voor! Je bent de vrucht van een men-sen-eter, die je moeder verkrachtte tijdens een raid op het dorp waar ze woonde. Tijdens die onlusten werd de man, die je vader had kunnen zijn, gedood. Je kan je best wel leukere dingen voorstellen, vermoed ik. Maar het kan nog gezelliger! Jouw moeder vergeet haar gedode echt-genoot al heel snel en hertrouwt met de smid, die jou wel aanvaardt maar – hoe zou je zelf zijn – zijn eigen zoon verkiest boven jou. Dit alles over komt Ghorghor Bey. Hij wordt belast met het moeilijkste en vuilste werk. Toch draagt hij zijn lot met verve. Voor de glimlach van zijn moeder doet hij alles. Nadat de dood haar wegrukt uit zijn armen, wordt hij op straat geschopt als een hond. Hij verlaat het dorp. Op één van zijn dooltochten sluit hij zich aan bij een groep acrobaten. Zij reizen van stad tot stad om hun kunsten te vertonen om alzo hun boterhammetje te verdienen. Tot een trotse kasteelheer niet wenst bij te dragen; hij laat een deel der acrobaten opsluiten, terwijl anderen weten te ontsnappen. Tijdens de hierop volgende klopjacht, die voert door sombere, misselijkmakende moerassen, wordt Ghorghors vriendin opgeslokt door de plaatselijke vegetatie. Opgefokt van woede en verdriet besluit hij een leger te vormen. De kasteelheer en zijn vazallen zullen boeten. Ondanks het geweld en het rondspattende bloed, valt dit album best te pruimen, al is het alleen maar om de humor waarmee dit verhaal doordrenkt wordt. *Willem.*

Kronieken van de Zwarte Maan Specials1:
Ghorghor Bey
Froideval & Ledroit,
Uitgeverij Arboris, sc 6,95.

Een sombere doder

Wilson, een voormalig CIA-agent, aan de kant geschoven wegens psychiatrische problemen na de gewelddadige dood van zijn vriendin, wordt soms nog eens ingeschakeld bij één of ander smerig zaakje dat het zonlicht schuwt. Samen met Renata, zijn contactpersoon, vertrekt hij naar New-York, waar een massamoordenaar de straten onveilig maakt. Het blijkt hier om rituele moorden te gaan. Al negen slachtoffers vielen onder de handen van de doder. Toch blijkt er iets niet te kloppen. Drie lichamen passen niet echt in het rijtje. Bij hen werd het hoofd onbedekt gelaten en werden er geen schelpjes in hun buurt aangetroffen. Een na-aper of maakte de doder een fout? Aan Wilson om het zaakje tot op het bot uit te spitten. En zijn zoektocht heeft succes. Een politieke en godsdienstige beerput wordt opengetrokken. Meerdere malen wordt Wilson op het verkeerde been gezet; hij wordt achtervolgd, beschoten en in elkaar geslagen. Een minder wilskrachtig persoon had al lang het boeltje laten stikken. Niet onze held. Langzaam maar zeker dringt hij door tot de oplossing van het raadsel. In zijn voetspoor : doden en gewonden. Tot hij op het eind van de reis toch de duimen moet leggen voor zijn tegenstander. De politieke druk is sterker dan de hang naar de oplossing van het raadsel. Met Wilson creëerden Fahrer en Trillo een superheld, weliswaar onopvallend gekleed. Hij draagt een vest, das en hoed. Uiterlijk de perfecte detective, maar eenmaal in het duister gaat hij tekeer als een vos in het hoenderhok, niks subtiel, pats, boem! Onze held kijkt wel waar hij uitkomt. Toch heeft deze strip iets ondefinieerbaar. Een bonte mengeling van donkere krochten waar misdadigers zich verstoppen, steekt fel af tegen de mondaine wereld waar misdadigers met handschoenen de top en de presidentzetel proberen te bereiken. *Willem.*

Wilson 2: *Killer*
Fahrer & Trillo
Uitgeverij Casterman, sc 4,75.

STRIPWINKEL

GOBELIJN

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86

Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur,
van maandag tot en met vrijdag.
Zaterdag doorlopend geopend.

© 2002 JAN BOSSCHAERT

www.arcadiastrips.be

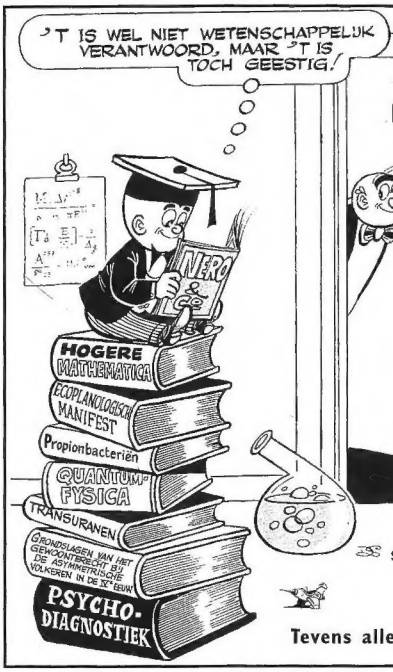

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000
Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude
stripverhalen, zeefdrukken,
curiosa, luxe's,

Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

STRIPWINKEL

BEO

HOPLAND 15 2000 ANTWERPEN
TEL: 03/233.25.36 FAX: 03/231.29.78
OPEN DI-ZA 10-18.30 U. ZO 10-14 U.
e-mail : stripwinkel.beo@belgacom.net

HOPLAND - STRIPLAND

NIEUW BINNEN

1ste DRUK VAN : SNOEK,
KUIFJE ,SUSKE EN WISKE
GROTE KORTINGEN OP
ANTIQUARIAAT
ORIGINELE POM - PLATEN TE KOOP

Nr 1 PIET PIENTER EN BERT BIBBER
OP HET SPOOR VAN SHERLOCK
HOLMES

WWW.STRIPWINKELBEO.BE

Zoekertjespagina

GEZOCHT:

* **Kiekeboe :** volledige kranteverhalen van Kiekeboe ; eerste druk van kiekeboe nr 3 en 4 met op de achterkant van de omslag een zwarte bal.
  marc.baldewijns@pandora.be tel/fax 014-812759 (102)
* **Kuifje : 2 Esso-decors** uit de jaren '70, figuurtjes zijn ook welkom.
  Kevin Baree Kevinbaree210@hotmail.com 0486077067 (102)
* **Plakplaatjes Asterix** uit "Asterix verovert Rome" van uitg. Rossel uit 1976. Heb ruilprentjes. (Dit zijn de prentjes met zowel nummers als letters) Jos Greven, tel. 089/50 31 16, jos.greven@pandora.be (102)
* **De Rode Wreker** uit 1992, verschenen in Revue Nr 3 (tijdschrift van Artis -Historia) en alles over Dirk Stallaert.
  Daniel Mostrey tel. 02 / 378 12 67, mostreyd@pandora.be (102)
* **Geboortekaartjes** die getekend zijn door MERHO
  Herwig Vandeweyer 0495/ 23 19 38, herwigvandeweyer@pandora.be (102)
* **Kahrels stripblad** (koffie en thee,ca.1948) nummer 3,ping (rabobank) 2e jaargang 3 en 4,16e jaargang:10 en 17e jaargang:1,3,10 almede de verzamelmappen voor ping(ping extra en van landen en volken)
  Klaas de krijger , KDeKrijger@cs.com of (0031) (0)229-201927 (102)
* **BrabantStripMagazine**'s nummers 8, 34 (Cosey!) en 45.
  Rik Lok, Tel.: 00.31.(0)6.28341849, Mail: rik.lok@exel.com (102)
* **Catalogi** (folders) van de stripuitgeverijen: dupuis , lombard en casterman uit de jaren 40 , 50 en 60. Vaak zijn deze voorzien van kleuren afbeeldingen van de aangeboden strips en een prijsopgave in belgische franken. (soms ook in nederlandse guldens). Dennis Lambrechts +31-(0)33-4758461 of +31-(0)6-12999360 (100)
* **Beeldjes :** Alle beeldjes van Kuifje gemaakt door Leblon, Pixi, Aroutcheff,...
  053/80 28 98 , freddy.de.gendt@pandora.be (100)
* **Suske en Wiske-weekblad.** Jaargang 1997: 23-24-31. Jaargang 1998: 1-38-47. Jaargang 1999: 43. Jaargang 2001: 5-9-12-29-32. Stripboek: We gaan naar zee! Reeks 'Barelli' van Bob de Moor.
  056/53.25.31 jl.bostyn@pandora.be (100)
* **Titanic-bundeling** van tekenaar Diversen en een reeks van: wordt vervolgd - Novellen, een titanic-strip. met andere woorden alles dat met Titanic te maken heeft..
  glenn_casteleyn@hotmail.com 051/22.86.93. (100)
* **Nero :** De How trilogie, enkel in perfecte staat.
  pauwels.r@skynet.be, telefoon 03/7777375 (100)
* **Brabant Strip Magazine :** Losse nummers vanaf nr. 1 t.e.m. nr. 90.
  +31 11 43 11 929 Fax +31 11 43 19 780, vanderwalle_els@msn.com (100)
* **Clubspeldje** en de clubkaart van de kapoentjesclub.
  Joeri.Delamane@rug.ac.be (100)
* **Douwe Dabbert** hardcover in 1ste druk, nummers 1-2-3-5-6-10-15-16-17-19-22-23. Alleen zeer goede staat. Ruilen is eveneens mogelijk. Michel SELS; tel: 015/62.33.89; e-mail: michel.sels@pandora.be (100)
* **Kuifje :** losse nummers Kuifjeweekblad uit de eerste 10 jaargangen, Kuifjeverzamelalbums jaren '50, '60 en '70 in zeer goede staat. patrick.deboever@pandora.be 0476/855.341 - 09/378.04.25 (na 19u). (100)
* **Alles** wat te maken heeft met Erwin Sels (Ersel).
  De Wree Stefan 0496 98 94 65 stefan.dewree@skynet.be(100)
* **Kuifje** losse nummers : 4de jaargang (1949) nrs. 11,12,14,15,16 ; OHEE 15,20,92,184; Suske&Wiske tweekleuren in mooie staat: *Het sprekende testament, De geverniste zeerovers, De snorrende snor;* Huize Snoek (3de reeks); Tintins (Kuifjesverhalen in het Frans dus), in kleur of zwart-wit tot 1946 : nieuwstaat geen vereiste, goede prijs; 't Kapoentje 1948 : 23,25,26,27,28 29,30,31,32,33,34,35,36,37,39,40,41,43,44,45,51,52 ; 1949 : 1-21, 38,39,41,42,44,45,46,47,48,49,50. Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

AANGEBODEN :

* **Microverhalen Robbedoes** : 70-tal boekjes
  De Groof Willy 03/354.40.09 info@willy.be (102)
* **Sleen en Stallaert :** veel materiaal, wegens gedeeltelijke stopzetting verzameling. O.a. strips,originelen, luxes,prularia, artikels enz...
  Wilfried Geerts 059/27 98 47 w.geerts@skynet.be of zie de site www.bonte.be stripforum (102)
* **Maantank** (blauw) van Kuifje "Mannen op de maan" . Gemaakt door Aroutcheff . Zeer zeldzaam en gesigneerd door Aroutcheff .Is gemaakt van hout en is in perfecte staat met originele doos ; Beeldje van Kuifje scepter van ottokar 15cm hoog + bobbie van Leblon-Delienne met certificaat en originele doos In perfecte staat ; Grijs Kuifje in congo met geweer van Patrick Regout ,zeer zeldzaam en in perfecte staat +originele doos .Er zijn maar 10 exemplaren van gemaakt. Smet Filip , zonnebloem.@belgacom.net (102)
* **Ons Volkske en 't Kapoentje** : losse nummers uit 1946-1947-1948, te ruilen : zie boven.
  Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

Zoekertjes schriftelijk meedelen (brief of e-mail). Telkens naam en telefoonnr. vermelden a.u.b.

Wat is er nieuw in Versie 3?

Programma

- ✔ Er werd overgestapt naar de Office 2000 omgeving, met name MS Access 2000.
- ✔ Eventuele herregistratie bij wijziging van computeronderdelen is vanaf nu verleden tijd.
- ✔ De gebruikers-interface werd herwerkt naar een 800x600 resolutie.
- ✔ Het collectiebeheerprogramma is uitgebreid met extra functieknoppen. Daardoor zijn de vroegere - aparte - overzichtschermen verdwenen. Het toevoegen van albums in jouw collectie wordt nu nog eenvoudiger!
- ✔ Er is een nieuwe synchronisatieprocedure voor de overstap van V2 naar V3. Uiteraard kunnen ook V1 gebruikers automatisch overschakelen.
- ✔ Volledig nieuw concept voor foto's. Je kan nu ook zeer eenvoudig zelf strips scannen en aan de databank toevoegen. Het systeem laat uitwisseling van foto's toe.
- ✔ Tevens werd de foto-kwaliteit gevoelig verbeterd, wel heb je een goede schermresolutie nodig. Foto's worden nu FULL-SCREEN getoond.
- ✔ Het afdrukken van alle lijsten werd grondig nagekeken op de multi-munt functionaliteit die met de EURO van toepassing zal zijn. Je kan nu vlot kiezen welke waardering je op je lijsten afdrukt.

Databank

- ✔ Bevat nu 7000-foto's.
- ✔ Er werden extra albums toegevoegd, goed voor 77.500 referenties !
- ✔ Opname winkelprijzen 2000-2001 en omzetting naar de Euro.
- ✔ Bijwerking van nieuwe strips tot november 2001.

Raadpleeg www.brabantstrip.be en verneem hoe je aan je update komt, of bij welke winkel je een nieuwe versie kan vinden.

V1 of V2 gebruikers betalen 11 EUR (+ verzendkosten 1,5 EUR voor België en 2,5 EUR voor Nederland). Heb je nog geen vorige versie, dan kan je een nieuwe V3 aanschaffen voor 40 EUR.

Je kan ook e-mailen op amber-vm@ping.be voor meer informatie.